

Zeitschrift: Mitteilungen der Antiquarischen Gesellschaft in Zürich
Herausgeber: Antiquarische Gesellschaft in Zürich
Band: 10 (1854)

Artikel: Inscriptiones confoederationis helveticae latinae
Autor: Mommsen, Theodor
Kapitel: [Inscriptiones]
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-378754>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 03.04.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

I. AGRI COMENSIS PARS (*distretto di Mendrisio*).

1 trov. nell' oratorio di S. Stefano presso Pedrate (vicino Chiasso, distretto di Mendrisio) nel 30 Marzo 1847, ora presso il sig. Consigliere Cesare Bernasconi di Chiasso.

IOVI
VOTVM
S·L·M
M · CALPVRNIVS
5 QVADRATVS

Misit Lud. Lavizzari Bellinzonensis.

2 in templo S. Michaelis 8 fere stadia a pago Ligurmetino *Ap.* Ligurmetini in Comensi agro in templo S. Michaelis in basi *Grut.* Nuper iterum rep. est 21 Mart. 1849 Stabii in eccl. paroch., in cuius atrio modo extat *Lur. Lav.*

MERCVRIO
V·S·L·M
C · CAPPELLINVS
.SORA

Bened. Jovius in sylloge Comensium, quam c. a. 1495 composuit, ms. (a quo pendent hi: Apian. p. 84; cod. Brancacc. n. 59 Comensium; Zaccaria exc. I p. 96 n. 56; *Grut.* 52, 3 a Pighio; Labus ad Amoretti viagg. p. 171 ex *Grut.* et Oldelli *dis. degli uom. ill. del Ticino*; Aldini marmi Com. p. 89 n. 11 ex Jovio per Rovellum); *Gazzetta Ticinese* 11 Magg. 1849 q. n. v.; Lurati p. 12; misit Lavizzari.

4. CAPELLINVS Jov.

3 fragm. in pago qui vulgo Senatus dicitur agri Comensis *Ap.*, quod 'Senago vicino a Stabbio' interpretatur *Ald.* Nunc extat Mediolani in museo Archinti. — Num recte huc referatur dubium est; nihil enim rescivi de Senago illo.

T · ANNIO · T · F
QVIR · MAXIMO · POMPONIANO
FLAM · DIVI · AVG · AVGVRI · PRAEF
ALAE · MIL · PR · V^(p) · CONT · PRAEF · ALAE
5 PR · PRAETOR / *tr. m* IL·LEG·PR·MINER

Bened. Jovius in syll. ms. (inde Apian. p. 84, quem male exscripsit *Grut.* 354, 6; cod. Brancacc. n. 56; Zaccaria exc. I p. 96 n. 49); Cardinali dipl. p. 228 n. 435, cui misit Labus ex archetypo descriptam; Aldini marmi Com. p. 118 n. 44.

4. 5 lac. dedi ad cod. Branc.; nullas notat *Ald.* — 5 PRAETORILEG *Ap.* PRAET. *tr. mil.* LEG Card.

Propinqui titulum Castelseprij repertum ed. Seidl *Chroniker arch. Funde II*, 4.

4 in agro Comensi in pago Ligurmetino *Ap.* Ligornetti extare negat *Lurati* p. 16.

C · PETRONIO
C · F · OVF
CRESCENTI
III · VIR · A · P · III · VIR · I · D
5 DESIGNATO · ET
PVPAE · GERMANI · F
PETRONII
EXORATVS · ET
AQVILA
10 PARENTIB · OPTIM

Bened. Jovius in syll. ms., a quo pendent reliqui omnes: Apian. p. 85 (inde *Grut.* 449, 2); cod. Brancacc. n. 57; Zaccaria exc. I p. 96 n. 54; Labus ad Amoretium p. 171 ex Oldello, qui ex sylloge Joviana descripsit; Aldini marmi Com. p. 129 n. 57 ex Grutero.

10 PARENTIBVS *Ap.*

5 Stabii in angulo merid. eccl. S. Petri *Cast. Lab. Lur. Kell.* Male in pago Senatus agri Comensis in fano divi Petri *Ap. Grut.*; Mediolani *Mur.*; Cremonae in aedibus Caraffinorum *Donat.* male exscribens Zacc.

V · F
C · VIRIVS · VERVS
OVF * MED
VI · VIR · IVN
5 PONTIF · ET · DECVR
ITEM · MANIBVS · FILIORV
SVORVM
C · VIRIO · VERIANO
ET
10 VIRIAE · C · F · VERAE
QVI·VIXERVN · ANN
QVINOS·DENOS

in latere:

vas unde
emergit vitis
cum avibus

Bened. Jovius (inde Apian. p. 84; cod. Brancacc. n. 60; Zaccaria exc. I. 98 n. 57, quem exscripsit *Donat.* 266, 7); Castillioneus de Gallis Insubr. p. 192 *Graev.*; *Grut.* 488, 11 ex Apiano et Castillioneo; *Mur.* 760, 3 e schedis Franc. Cicererii; Labus apud Amoretti viagg. p. 167 (inde Aldini marmi Com. n. 58 p. 130); Lurati p. 14; descripsit F. Keller.

Versus male dividit *Cast.* — 1 om. *Ap. Branc.* — 4 IV Cast. — 5 PONTIFEX · DECVR Cast. — 6 FILIORVM Zacc. Cast. *Mur.* — 8 CVRIO Cast. — VERANO Zacc., VERXANO Lab., VIRIANO *Mur.* — 10 c · VIRIAE *Lur.*

II. Siders.

6 Siders (Sierre) au clocher de l'ancienne église, se trouve partagée en quatre pièces, qui servent de support à chacune des fenêtres de ce clocher *Murith*. Frustra quaesivi locis indicatis; nisi quod reperi in una fenestrarum illarum partem arae antiquae sculptam, sed non scriptam.

MERCVRIO
L·VALERIVS
OPTATVS
V·S·L·M

Murith n. 49. Haller II, 541 a de Rivaz Sedunensi. Orelli 251 = 53. Boccard p. 398.
2 l. om. Hall. Bocc.

III. SEDVNORVM CIVITAS (*Sitten*).

7 Sitten gef. 1843 einen Steinwurf rechts vom Wege, hart an den ehemaligen Laufgräben, unmittelbar ehe man von Martigny kommend in die Stadt tritt, jetzt bei Hrn. Aimon am Marktplatz.

MÁTRI^o·MAGNÁE Contuli. Ad Kelléri exemplum edidi Bull. dell' Inst. 1852 p. 104.
Q^o·CAECIL^o·SECVNDS 3 lege testamento legavit heres
*T^o·L^o·H^o·F^o·C^o faciendum curavit.

8 Sitten ad portam eccl. cath.

u. c. 746/748
257
P · CAESARI · DIVI F
VGVS TO · COS · XI
RIBVNICIA POTESTATE XVI
PATRIAE
// ICI · MAXIMO
/ ITAS SEDVNORVM
/ ATRONO

Contuli. Auctor antiquus apud Stumpf. cod. 47 p. 107; Stumpf cod. 47 p. 108. 197. 207, ed. XI, 12; Tschudi cod. 105 Vind. f. 78, ed. p. 366; Simler descr. Vales. f. 24; Lips. p. 17 (a Paulo Gulielmio); Guillmann. p. 440; Grut. 226, 6 (e Simlero et schedis Commelini); Scheuchzer it. a. 1709 p. 488; Mur. 1080, 4 (e schedis Farnesiis et Pacediani); Ruchat hist. ms. 1, 3, 48; *Murith* n. 28; Orell. 248 = 50; Osann p. 560; Amati p. 439; descripsit F. Keller. Missis lectionum varietatibus et interpolatis exemplis (qualia sunt Lipsianum adscitis Stumpfii supplementis; Muratorianum, in quo pro CIVITAS est POSTERITAS; denique antiquissimum apud Stumpfium hoc: P · IVLIO · DIVI · AVGVSTI · XV · CONSVLI · XVIII · TRIBUNI · SEDVNORVM · PATRONO) hoc unum adnotabo 2 numerum XI certissimum esse neque 3 cogitari posse de numero XXI; ut iam constet Augustum ante acceptum a senatu patris patriae nomen in tr. pot. XXI, u. c. 752, iam in municipiis aliquoties sic dictum esse. Cf. I. N. 2222 et Dionis illa 55, 10, quae quam maxime huc pertinent: ἡ ἐπωνυμία ἡ τοῦ πατρὸς ἀκριβῶς ἐδόθη (u. c. 752)· πρῶτον γὰρ ἄλλως ἄνευ ψηφίσματος ἐπεφημίζετο.

9 Sion découverte sur la fin du 17me siècle [1680 *Murith*] en creusant la cave de la chapelle de la Conception et placée sur le mur de l'église de S. Théodule de Rivaz. Extat in eccl. cath.

TITI^o·CAMPANI
PRISCI·MAXIMI
ANI VIRI CONS^o
OMNIBVS·HON
5 ORIBVS·INVRBE
SACRA·FVNCTI QI sic
VIXIT·AN·XX^xXIII ///
me N S S V N V M D I
////////I·//EPENDA
10 VALERIANA·C·F·M
ATER^o·INFEL FILIO
CARISSIMO^o·FIERI
CVRA^v·SVB^o·ASCIA^o

D D
asciae duae

Contuli. de Rivaz p. 113 ex schedis Quartery, qui plenior dicitur vidisse male; *Murith* n. 38 ex de Rivaz puto; Orelli 249 = 51 per Hallerum ex eodem; Osann p. 560; descripserunt Rion (Corresp. der a. G. V, 232), Dubois (ib. IV, 37), Keller (unde edidi Bull. 1852 p. 104).

Lapidem lectu satis difficilem priores non satis recte exceperunt, omnium optime Kellerus, omnium pessime Osannus, non sine interpolatione (ut 2 pro PRISCI dedit PREFECTI) de Rivaz. — 3 extr. est vacuus. — 8 utrum legendum menses unum di[em] I... an menses V Numidi[a...]? Hoc praefero. — 11 post INFEL spatium quod adest in lapide propter marmoris vitium vacuum relictum videtur.

10 Seduni in curia *Rion*, ubi adhuc extat.

DEVOTIONE · VIGENS ·
 AVGVSTAS · PONTIVS · AEDIS · ✠
 RESTITVIT · PRAETOR ·
 LONGE · PRAESTANTIVS · ILLIS · ·
 5 QVAE · PRISCAE · STETERANT ·
 TALIS · RESPVBLICA · QVERE · sic
 D·N·GRATIANO·AVG·III·ET MER·COS p. C. 377
 PONTIVS · ASCLEPIODOTVS · V·P·P·D sic

11 Sitten gef. im Chor der Domkirche, jetzt eingemauert im Haus des Hrn. Christoph Courten, Saviesengasse.

V · F
 M · FLOREIVS · IN
 GENVVS · HVIRAL
 FLAMINICVS · ET
 5 FLAMINICAE CO
 NIVGI VİNIAE FVSCAE

Contuli. Descripserunt ante Keller, Rion, Meyer; edidi inde Bull. dell' Inst. 1852 p. 104.

Contuli. Scheuchzer it. 1709 p. 489 (inde ni fallor Merc. Suisse 1746 Apr. p. 309 et per Hagenbuchium Orell. 250 = 52); de Rivaz p. 116 (inde Haller I, 277 = 314; Murith n. 39); Osann p. 561; Amati p. 440; Boccard p. 400; delineavit accurate Keller.

De lectionis varietate non adnoto nisi apertam Rivazii interpolationem 1 RELIGIONE VIGENS. Monogramma v. 2 eodem tempore lapidi incisum est quo reliqua inscriptio ei inscribatur.

Non facile reperies antiquiorem inscriptionem publicam, quae fidem Christianam aperte profiteatur. Quod miratus interrogavi de hac re amicum Iohannem Bapt. de' Rossi Romanum, qui haec rescripsit: 'Il monogramma cristiano nell' iscrizione di Ponzio è certamente il più antico esempio che io conosca in monumenti pubblici epigrafici. In Roma la croce fu generalmente adottata ne' pubblici monumenti circa l'età di Teoderico; i più antichi esempi del monogramma in iscrizioni non sacre sono per me la colonna Fabrettiana 584, 183 e l'iscrizione Vaticana trovata in Roma vecchia stampata dal Mai scr. vet. nova coll. V, 354, 1. Ma queste non sono iscrizioni pubbliche, e la loro età è incerta, benchè sembrino anteriori agli ultimi anni del secolo V. Non ne ricordo altri esempi in iscrizioni delle province che rimontino all' età della sua Elvetica, o che gli si avvicinino. Non parlo de' collari di servi fuggitivi, ed altri arnesi non sacri d'ogni materia, perchè in questi è notissimo che fino dall' età almeno di Gioviano, o forse anche di Costantino, comunemente incidevasi dai cristiani il monogramma'.

IV. FORVM CLAVDII A[VGVSTI?] sive VALLENSIVM CIVITAS sive OCTODVRVM

(Martigny).

12 Martinach in der kirchmaur bey der hindern thür
 Stumpf. an einem egk der pfarkilchen *Tsch.* Interit.

c. caesaRI · AVGVSTI · F
 d i u I NEPOTI
 princi PI·IVENTVTVS
 pontifi CI·COS·IM p † p. Chr. 4

Stumpf cod. 47 p. 197. 209, ed. XI, 20, a quo pendent reliqui: Tschudy cod. 105 Vind. f. 79, ed. p. 367; Simler descr. Vales. f. 30; Lips. p. 17 a Paulo Gulielmio; Grut. 235, 1 ex Lips. et Siml.; Ruchat hist. ms. I, 1, 92 ex Stumpfio ut videtur; Murith n. 29; Orelli 222 = 18.

2 NEPOTI Ruch. — IVETVTV Stumpf p. 209 Ruch. — 4 IA pro IM Stumpf Ruch. — Reliquorum prava supplementa peius pro certis et traditis accepta non recensebo, praeter Tschudianam interpolationem v. 4 COS · DES. Nescivit scilicet C. Caesarem paullo ante mortem imperatorem dictum esse (Dio 55, 10a. Berichte der sächs. Ges. der Wiss. 1850 p. 315).

13 Fully prope Martigny. Frustra quaesivit *Boccard.*

D · M
 Q V A R T I n i
 A E · V A L E R I A E
 S E N T I V S · S V c
 C E S S I A N V S · C O N I V g
 i n C O M p A r a b i l i

Guichenon I, 43, cui misit Quartery; ex hoc Hagenbuch cod. 284 p. 55 et Orell. 221 = 17.

2 QVARTIÆ... Guich. — 3 VALERIAE Guich. — 4 SVO Guich. — 5. 6 CONIVGES || COMIA Guich.; emendavit Hagenbuch.

V. NANTVATIVM CIVITAS sive TARNAIAE (S. Maurice).

14 rep. in fundo de la Pierre hora dimidia a S. Maurice ad pontem Romanum Rhodani *Haller.* tr. en 1820 à l'entrée du vill. de Massonger à demi-lieue de S. Maurice *Lev. Bocc.*, quod eodem redit. Nunc extat S. Maurice in theatri pariete.

in hONOR D D
GENIO STA
ti ONIS VIRI
u S P R O B V S
5 m I L E S L E G XXII
A L E X A N D R
sic ia NE P F I M P D N
a l E X A N D r O p. C. 222? 226? 229?
.....
cos

Contuli. *Haller* von Königfelden in Schweiz. Geschichtsforscher IV (1824) p. 364; *Orelli* n. 5027 cf. 5065 ed. 1 a *Levadio* et *Bridelio*; *Orelli* n. 15 ed. 2 a *Boccardo*; *Boccardo* p. 399; *Meyer* *Gesch. der Leg.* p. 151 n. 3 qui vidit; descripsit *Lutz* (*Corr. der a. G.* II, 67). Tractavit *Borghesi* *Ann. dell' Inst.* XI (1839) p. 169.

Inter exempla longe praestat *Lutzianum*; ex varia lectione adnotabo 2 s · p · AMB (nempe *sancto pagi Ambronici superioris ripae!*) *Halleri*. — 5 numerus XXII, quem voluit *Borghesius*, deprehendit *Lutzius*, clare et certe apparet. — 6, 8 *Alexandri* nomen ita erasum est, ut adhuc facile legatur.

15 S. Maurice dans la cour au devant de l'église *Guich.* in muro coemeterii *Scheuchz.* Extat in via ante turrin camp. a sinistra.

A P · C A E S A
D I V I · F · A V G V S T I
OS · XI · T R I B V N · P O T E S T u. c. 742/8, ante Chr. 12/6
O N T I F I c i M A X I
N A N T V a t e S P A T R O N

Contuli. *Guichenon* I, 45 q. v. (inde *Spon* misc. p. 192); *Scheuchzer* it. 1709 p. 491; *Abauzit* q. v. apud *Bochat.* I p. 305 et *oeuvres* II, 102; *Ruchat* hist. ms. I, 1, 48; de *Loges* p. 144; *Murith* n. 37 male et vv. male divisit; *Orelli* n. 209 = 1 ab aliis et a *Boccardo*; *Boccardo* p. 398 male; *Amati* p. 106; descripsit *Meyer*. — Male *Haller* I, 53 ed. 2 acceptam refert *Simlero*.

16 S. Maurice. 'bey dem Weyer auff der mauren liegt ein sölich stuck, beynaach verblichen' *Stumpf.* Interit.

l. CAESARI · AVGVSTI · f.
divi nep OTI · PRINCIPI
iu. auguri COS · DESIC + p. Chr. 2

Stumpf cod. 47 p. 198. 222, ed. XI, 21; ex hoc reliqui: *Simler* descr. *Valesiae* f. 31; *Tschudy* ed. p. 369; *Grut.* 1022, 3; *Orell.* 210 = 3.

Dedi ex codice *Stumpfii*, nisi quod 1 tacitum eius supplementum IMP · CAESARI abieci. In ed. praeterea vv. in f. integros dedit et adscripsit 1 f. maiusculis F, 2 in. minusculis *divi i. nep.*, 3 in. *iventut.* Unde effectus est typus *Tschudianus*:

L · CAESARI · AVGVSTI · F
DIVI · I · NEPOTI · PRINCIPI
IVVENTVT · COS · DESIC

Ceterum titulus post mortem positus videtur ut similes C. Caesaris n. 12 et *Drusi* iunioris n. 17 in his partibus reperti, quae causa fuit cur L. potius quam C. Caesaris tribuerem.

17 S. Maurice au côté droit de l'église paroissiale.

d R V S O · C A E S A R I
ti AVGVSTI · F · DIVI · AVGVSTI
NEPOTI · DIVI · IVLII · PRONEP
AVGVRI · PONTIF · QVAESTOI
5 f L A M I N I · A V G V S T A L I · C O S · II
t R I B V N C I A · P O T E S T A T E · II p. C. 23.
c i V I T A T E S I I I V A L L I S
P O E N I N A E

Contuli. *Abauzit* q. v. apud *Bochatum* I, 296; *Ruchat* hist. ms. I, 3, 48; *schedae canonici* de *Rivaz* (unde misit *Rion* antiquariis *Turicensibus* *Corr.* V, 232); *Haller* I, 56 = 64; *Murith* n. 36; *Orell.* 211 = 4 ab his et a *Boccardo*; *Boccardo* p. 396; descripsit *Meyer*.

Supplementa sunt ad spatia aptata. — 7 primum vocabulum recenti, ut *puto*, manu ita deletum est, ut pleraeque litterae adhuc appareant. — Ut diffidere discas, adscribam

exempli *Murithiani* vv. 6. 7. 8.: et *Rivazianum* totum:
... RIBVNICIA · POTESTATE · AN · II DRVSO FILIO TIBERII
PROPRETORIA · III · VALLIS · AVG · CAES · FILII
POENINAE · CIVITATES III VALLIS
POENINAE

Ceterum titulus post mortem positus videtur.

18 S. Maurice.

'Nuper Agauni inscriptionem ipsi (Vespasiano) factam reperimus, sed quae praeter nomen et paucos characteres vix aliquid certi demonstrabat'.

Guillimannus p. 158, inde Orell. 212 = 5.

19 S. Maurice sur le mur de l'égl. paroissiale.

IVNI · MARINI
V · E · EXDVCENA
RIO · HIC · AB
HOSTIBVS · PV
gna occisus est

Contuli. De Loges p. 140; Murith n. 44, Orell. 5064 ed. 1 a Bridelo; Orell. 13 ed. 2 a Boccardo; descripsit Meyer.

Supplementum est Orellii.

20 S. Maurice 'ausserthab in der maur des chors in die sträbpfeyler versetzt' St. Interiit.

V · F
IVLIA DECVMFIL
DECVMINA
FLAMINICA

Stumpf cod. 47 p. 198, 222, ed. XI, 21, a quo pendent reliqui: Tschudy ed. p. 369; Simler cod. 102 f. 67, descr. Vales f. 31 (inde Grut. 325, 13); Murith n. 42; Orell. 216 = 9.

1 V · F St. p. 222. — 3 DECVMINA St. p. 198.

21 S. Maurice 'ausserthab in der maur des chors in die sträbpfeyler versetzt' St. au clocher de l'abbaye.

M · PANSIO · COR
NVÍ · FILIO · SEVERO
II VIR · FLAMINI
IVLIA · DECVMINA
MARITO

Contuli. Stumpf cod. 47 p. 198, 222, ed. XI, 21; Simler cod. 102 f. 67, descr. Vales. f. 31 (inde Grut. 447, 8); Guillimann. p. 86 q. v.; Guichenon I, 42 q. v.; Scheuchzer it. 1709 p. 492; Bochat diss. epist. p. 32 et mém. III, 583 ab Abauzito; Ruchat hist. ms. I, 3, 48; Donat. 80, 9 e schedis Gnocchii; de Loges p. 142; Murith n. 40; Orelli 215 = 8 ab aliis et Boccardo; descripserunt Dubois et Meyer.

22 S. Maurice au clocher de l'abbaye.

D · M
L · TINCI · VERE
CVNDI OMNI
BVS HONORIBVS
FVNCTO
5 SASSONIA M F
LVECA CCNIUGI
//V/ONI^e KARISE

Contuli. Guichenon I, 43 q. v., vv. male divisus (inde Mur. 750, 2 et Beaumont I, 1, p. 137); Scheuchzer it. 1709 p. 491 (inde plane Murith n. 41); schedae de Rivaz (Corresp. der a. G. in Zürich V, 232); de Loges p. 144; Orell. 213 = 6 ab his et a Boccardo, qui tamen Logium potius exscripsit quam lapidem; Amati p. 107 ex Orellio omnino; descripserunt Dubois et Meyer.

Titulum valde evanidum varie admodum exceperunt docti inductive viri; explicare vero neque aliis neque mihi successit vocabulum a quo versus octavus incipit, cum de reliquis iam constare videatur. Logii exemplum omnium optimum est, qui sic exhibet 7. 8: IVBOICIC || VONI IARIS.

Denique notandum est lapidem et Beaumontum falsarium, a de Rivazio sic referri ut vix qui vult vidisse, quamquam aperte ex Guichenonio sumpsit, v. 6 ita corrupisse:

NITOLA · IX ·
QVAE VIXIT · · · · · PR · · · · MAS · · · · · NAN · · ·
VAL · VICTORII
MARITVS COIII ut praefectum provinciae Nan-

si quidem eadem est inscriptio; tuatium nobis sisteret.

23 S. Maurice rep. 1816 m. Sept. 'dans une cave à 16 pieds de profondeur', postea theatri parieti inserta.

VLLI · F
ONTIF
ONO ID

Contuli. Bridel sac. Veveyensis in Schweiz. Geschichtsforscher II (Bern. 1817) p. 160 (inde Orell. 209 et 5065 = 2); descripserunt Boccard (inde Orell. n. 14 ed. 2) et Meyer. A primo editore collata n. 15 et 'en suppléant les formules d'usage (!) dans le style lapidaire' effectam esse bellam hanc restitutionem:

IMP · AVG · IVLI · F
TRIB · POT · PONTIF · M
NANT · PATRONO · D · D

tacendum esset, nisi Orellius n. 2, ubi eam repetiit supplementis non distinctis, facile in errorem induceret non admonitos lectores.

24 à S. Maurice *Ruch.* 'déc. en 1694 en creusant les fondemens de l'abbaye' *Riv.* 'sous le clocher de l'abbaye' *Abauzit.* Interit.

D M

ANTONI · VECETINI · ROME · DE
FVNCTI · QVI · VIXIT · ANNOS · XXV
MENSES · III · DIES · XXIII · ANTONIVS
5 SEVERVS · PATER · INFELIX · CORPVS
EIVS · DEPORTATVM · HIC · CONDIDIT

Ruchat hist. ms. I, 3, 48; Rivaz p. 156 (ex hoc de Loges p. 141; Haller II, 534; Orelli 218 = 11); ex schedis Abauziti misit Bétant.

2 IMETONI *Ruch.*, IMEIORI litteris fugientibus *Abauzit.* — VECETINI · ROME *Ruch.*, VECENNI ROME litt. fug. *Ab.*, SEVERI · NARBONAE *Riv.* — 3 IVNON (pro FVNCTI) *Ab.* — 4 DIEBVS · XXIV *Riv.* — 6 EIVS om. *Riv.* — CONDEDIT *Riv.*

25 S. Maurice 'ausserthalb in der maur des chors in die sträbpfeyler versetzt' *St.* au clocher de l'abbaye.

rosa

D · PANSIO · M · FI
SEVERO · AN · XXXVI
IVL · DECVMINA · MAËr
FIL · PIENTISSIMO

Contuli. Stumpf cod. 47 p. 198. 222, ed. XI, 21 (inde Grut. 699, 13); Simler descr. Vales. f. 31 (inde Grut. 325, 13); Tschudy ed. p. 370; Guichenon I, 42 q. v.; Ruchat hist. ms. 1, 3, 48; de Loges p. 143; Murith n. 43; Orell. 214 = 7 male; descripserunt Dubois et Meyer.

26 S. Maurice, 'ausserthalb in der maur des chors in die sträbpfeyler versetzt' *St.* Interit.

SEX /// F /// L ///
SEVERI /// ///
/// /// O ///
/// /// ///

Stumpf cod. 47 p. 210. 222, ed. XI, 21; inde Tschudy ed. p. 370 et Simler descr. Vales. f. 31; Orell. 217 = 10.

3 o om. *St.* p. 210 et ed.

27 Massonger à demi-lieue de S. Maurice, au coin du clocher. — Hunc vicum intellige; male alteri Massonger prope Genevam ad lacum Lemanum sito tribuit *Grut.*

SEX · VARENO
T · FIL · SERG
* PRISCO
VI VIRO · AN · LVII
5 VARENI · FRATRI
OPTIMO

Grut. 481, 10 a Frehero; Guichenon I, 45 (inde Mur. 753, 9) cui misit Quartery canonicus Sedun. et Agaun.; ex schedis Abauziti misit Bétant; Levade mém. de Laus. III, 70 (inde Haller II, 538); Murith n. 45; Orell. 220 = 16 ab al. et Boccardo; Boccard p. 399; Duffoug guide aux env. de Vevey p. 70.

2 T · F · SERG *Ab.*, T · FIL... SERG... *Guich.* — 4 DVIVIRO *Bocc.* — LVI *Grut.*, IVII *Guich. Duff.* — 5 VAREN · FRATRI *Grut.*, VARENTI · MTRO *Guich.*, VARENVS FRATRI *Ab.*, VARENI IRATRI *Duff.*

28 S. Maurice 'ausserthalb in der maur des chors in die sträbpfeyler versetzt' *Stumpf.* Interit.

*stella
luna dimidia*

D M

///// M // SER // G /
///// M // // // //
/// SE / F // R / O //
///// AT // // // //

Stumpf cod. 47 p. 198. 222, ed. XI, 21; Simler descr. Vales. f. 31; Tschudy ed. p. 369; Orell. 219 = 12.

Dedi ut legitur p. 222; v. 4 sic est p. 198: SEPRO, in ed.: SE /// P /// RO, apud Tsch.: SE /// PRO.

29 S. Maurice au clocher de l'abbaye (a dextra ingredienti), grande pierre effacée.

<i>Loges:</i>	II	<i>ego:</i>	II
I	O	I	II
		I	I
		B I I S	

Contuli. De Loges p. 143.

VI. IN SVMMO POENINO (*grand St. Bernard*).

30 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernardi maioris
a. 1812 *Lamon*. Extat ibi in museo.

I O V I · O P · M
P O E N I N O
T · C L · S E V E R V S
F R · L E C · I I I
5 I T A L I C · V · S
L · M

Contuli. *Lamon* in mém. des ant. de France V (1823) p. LX; *Orell*. . . . = 45 a *Boccardo*.

31 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernardi, extat
ibi in museo.

L · L I C I N I V S · S
F V S · E Q V E S · L E
I I I · M C · P E O E N I sic
V · S · L · M

Contuli. De Loges p. 47; *Levade* mém. de Laus. III, 74; *Murith* n. 3; *Haller* II, 515 q. v.; *Orell*. 232 = 28 ab al. et *Boccardo*.

Adscribam variam lectionem integram. — 1 LVCIVS *Lev.*; L. hodie deest. — LVCINIVS de Loges; . . ICINIVS hodie. — SEVERVVS *Log. Lev. Hall.*, SSEVVS *Bocc.* — 2 LEG praeter *Mur.* omnes. — 3 III *Lev.* — MC *Log.*, MAG *Lev.* — PEOEN *Mur.*, PHOENINO *Bocc.*, POENINO *rel.* — Fortasse nemo auctorum pleniorum vidit quam reperi ego.

32 tabula aerea omnium quae ibi repertae sunt et maxima
et optime scripta, rep. in summo monte S. Bernardi,
extat ibi in museo.

I O V I · P O E N I N O
L · P A C C I V S · L · F · P A L
N O N I A N V S
F V N D I S
5 7 · L E G · V I · V I C T R I C I S · P · F
E X · V O T O

Contuli. De Loges p. 47; *Levade* mém. de Laus. III, 75; *Murith* n. 6; *Haller* I, 135 ed. 2 cf. p. 309 ed. 1; *Orell*. 5028 = 44 ab al. et *Levadio* et *Boccardo*; *Cardinali* dipl. p. 120 n. 161, cui misit *Labus*.

33 tab. aerea litteris punctim scriptis; rep. in summo
monte S. Bernardi una cum n. 47 et aquila; extat
Braunschweigi in museo ducis.

F E L I C I O ·
E T · T E R E N A
P R I S C A · M I C M
E X · L E G · X I I I · G E M
5 P O E N I N O · V · S · L · M

Descripsit *Friedlaender*. *Hancarville* antiq. étrusques de Naples 1766 fol. I p. XXV cf. p. 175 aere expr.

2 TERENA *Hanc.* — 3 IG videtur esse littera H corrupta; itaque MM explico *missus honesta missione*, quod refer ad Felicionem.

34 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernardi, extat ibi
in museo.

S E X · E D
M I L · L E
G E M I N A E
V · S · L · L

Contuli. De Loges p. 47; *Murith* n. 18; *Orell*. . . . = 46 a *Boccardo*.

Dedi ut descripsi; varia lectio haec est. 1 E. . *Log. Bocc.* — 2 LEC. . *Log. Mur.*, LEG · O. . . *Bocc.* — 3 GEMINA *Log.* — 4 V · S · L · M *Bocc.*, V · L · S · M *Log.*, V · S · L · *Mur.*

35 tab. aerea litteris punctim scriptis rep. in summo monte
S. Bernardi, extat ibi in museo.

C · I V L I V S · A N
T V L L V S · P R A E
F E C T V S · C O H O R
sic I S · V · A S T V R V M
5 P O E N I N O · V · S O L

Contuli. De Loges p. 46; *Levade* mém. de Laus. III, 74; *Murith* n. 4; *Haller* II, 514 q. v.; *Orell*. 229 = 25 ab al. et *Boccardo*.

4 IS pro TIS errore fabрили.

36 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernardi, olim
ibi in museo, ubi nunc non extat.

C E N turio coh
X X I I volunt

Murith n. 20; *Orelli*. . . . = 48 a *Boccardo*.

1 CEI *Mur.*

37 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

TRICENSIMAE
 VNTARIORVM
 OSVIT · EX · VOTO

Contuli. De Loges p. 48; Murith n. 15; Haller II, 521 q. v.; Orelli 244 = 40.

38 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

M · APISIVS · A
 PRAEF · C
 V · S · L ·

Contuli. De Loges p. 49; Levade mém. de Laus. III, 74; Murith n. 14; Haller II, 515 q. v.; Orell. 238 = 34.

39 tabula aerea litt. punctim scriptis rep. in summo monte S. Bernhardi in ruinis aedis Iovis d. 21 Iul. 1790 *Mur.* Ipse reperit et deinde possedit *Haller.* Nunc Bernae in museo publico.

PAVLVS · VE
 RESTITV
 TRIB · MI
 POEN
 V

Murith n. 23; Haller II, 516 q. v.; ex hoc Orell. 242 = 38; Studer Verz. der Ant. des Mus. zu Bern p. 72 qui aere expressit; Deycks rheinl. Jahrb. XI, 21.

1 P · AVILVS VET... Mur. — 2 RESTITV... Mur. Deycks, RESTIT... St., RISTITIV... Hall. — 3 MIL... Mur., MIL · L... Hall. —

40 tab. aerea fracta et corrupta rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

IOVI · POE
 NINO · Q
 CASSIVS
 FACVNDVS
 A · COM · COS
 V · S · L · L · M

Contuli. De Loges p. 50; Levade mém. de Laus. III, 75; Murith n. 21; Haller II, 515 q. v.; Orell. 235 = 31 ab aliis et Boccardo.

41 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

I · O · M · POENINO
 C · CATVLLINVS
 CARINVS · VET ·
 AVG · N · V · S · L · M ·

Contuli. De Loges p. 48; Levade mém. de Laus. III, 74; Murith n. 10; Haller II, 515 q. v.; Orell. 233 = 29 ab al. et Boccardo; Amati p. 77.

42 tab. aerea litteris bonis rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

IOVI · POENINO
 Q · SILVIVS · PEREN
 NIS · TABELL · COLON
 SEQVANOR
 V · S · L · M

Contuli. Saussure voy. dans les Alpes IV, 227; de Loges p. 47; Levade mém. de Laus. III, 72; Murith n. 9; Haller II, 514 q. v.; Orell. 230 = 26 ab al. et Boccardo; Amati p. 77; Deycks rheinl. Jahrb. XI, 20.

43 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

NVMINIB · AVGG
 IOVI · POENINO
 SABINEIVS · CENSOR
 AMBIANVS
 V · S · L · M

Contuli. De Loges p. 46; Levade mém. de Laus. III, 74; Murith n. 7; Haller II, 515 q. v.; Orell. 236 = 32 ab al. et Boccardo; Amati p. 76.

Disseruit de hoc titulo proprio commentario, quem non vidi, I. de Wal (notice sur un autel élevé par un Amiénois en Suisse. Bull. de la soc. des ant. de Picardie. Amiens 1845). Equidem Censorem pro cognomine accipio, non pro honore.

44 tab. aerea litteris punctim scriptis in summo monte S. Bernhardi rep., extat ibi in museo.

T
 ANNIVS
 CISSVS

Contuli. De Loges p. 48; Murith n. 17 et 19; Haller II, 515 q. v.; Orell. 240 = 36.

45 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat
ibi in museo.

I · O · M · POENI
N · O · PRO SALVE
HELI ET SVORVM
APRICLVS · EIVS
5 DEDIT DONVM
VOTO S L M

Contuli. Levade mém. de Laus. III, 72; Murith n. 16;
Haller II, 516; Orell. 241 = 37 ab al. et Boccardo.

46 tab. aerea in summo monte S. Bernhardi rep., extat
ibi in museo.

de Loges:

POENINO VOTVM
LATINIVS SEQVED

ego:

NO · VOTVM
S · OVE · I

Contuli quod superest. De Loges p. 46; Murith n. 22;
Orell. ... = 47 a Boccardo.

Murith sic:

Boccard, ex Muritho puto:

NO · VOTVM // // // // //
R · IA // // OVE · D // // // // //

... NO · VOTVM
... R · IA · OVED

47 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi una cum
n. 33.

POENINO SACRVM
P BLATIVS CRETICVS

Hancarville ant. étr. de Naples I (1766) p. XXIV cf. p. 175.

48 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat
ibi in museo.

FELICIO · ET
CRISPINVS · FRA
TRES · PVOENIN sic
O · VOTVM · SO
5 LVE RVNT
L · M

Contuli. De Loges p. 49; Levade mém. de Laus. III, 74;
Murith n. 2; Haller II, 515 q. v.; Orelli 237 = 33 ab al.
et Boccardo; Amati p. 77.

49 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat
ibi in museo.

IOVI P *oenino*
Q · IV
A L T
P R O *itu et*
5 R E *ditu*
V · S *l. m*

Contuli. Haller II, 516 q. v.; ex hoc et a Boccardo Orell.
243 = 39.

50 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, extat
ibi in museo.

POENINO
PRO ITV · ET · REDITV
C · IVLIVS · PRIMVS
V · S · L · M

Contuli. De Loges p. 43; Levade mém. de Laus. III, 72;
Murith n. 1; Haller II, 514 q. v.; Orelli 228 = 24; Amati
p. 78.

51 tabula aerea litteris punctim scriptis rep. in summo
monte S. Bernhardi, extat ibi in museo.

C IVL RVFVS POENINO · V · S · L · M
AT TVA · TEMPLA LVBENS VOTA SVSCEPTA PEREGI
ACCEPTA · VT TIBI SINT · NVMEN ADORO TVVM
INPENSIS · NON · MAGNA QVIDEM TE SANCTE PRECAMV,
5 MAIOREM SACVLO NOSTRVM ANIMVM ACCIPIAS

Contuli. De Loges p. 44; Levade mém. de Laus. III, 71;
Murith n. 5; Haller II, 506 q. v.; Orell. 246 = 42 ab al.
et Boccardo.

2 LVBENS (vel potius LYBENS errore fabrili) aes, ut voluit
Orellius dederatque Murith: reliqui L · YBANS vel LIBANS. —
4 pro SANCTE Murith SNCE, reliqui LONGE.

52 tab. aerea litt. bonis rep. in summo monte S. Bernhardi,
extat ibi in museo.

I · O · M · POENINO
T · MACRINIVS · DE
MOSTRATVS sic
V · S · L · M

Contuli. De Loges p. 45; Levade mém. de Laus. III, 74;
Murith n. 8; Haller II, 514 q. v.; Orell. 231 = 27 ab al.
et Boccardo; Amati p. 77; Deycks rheinl. Jahrb. XI, 20.
Demonstratos qui quaeret, adeat Boeckhium C. I. G. n. 385.

53 tab. aerea in summo monte S. Bernhardi rep., extat ibi in museo.

M PAPIRIVS EV
NVS · EX VOTO

Contuli. De Loges p. 49; Levade mém. de Laus. III, 75; Murith n. 11; Haller II, 515 q. v.; Orelli 239 = 35; Amati p. 78.

54 tabula aerea rep. in summo monte S. Bernhardi in ruinis aedis Iovis a. 1808 *Mur.* Extat ibi in museo.

PHOEBVS · FVSCĪ
TI · CAESARIS
POENINO · V · S · L · M

Contuli. Murith n. 47; Haller II, 505; Orelli 245 = 41 ab al. et Boccardo; Amati p. 77.

55 tab. aerea in summo monte S. Bernhardi, olim ibi in museo, ubi hodie desideratur.

I O M
P O E N I N O
M · SVLPIC MAR
CELLVS ACNIP

5 V S L M

De Loges p. 49; Levade mém. de Laus. III, 74; Murith n. 12; Haller II, 515 q. v.; Orell. 234 = 30 ab al. et Boccardo.

Vv. male ut solet divisit Lev. — 3 SVLPICIVS Lev. — 4 CELIVS Bocc. — ACNIP Log. *Mur. Bocc.*, NIP Lev., .AC.N.P Hall., explicans SAC · NEPTVNI. — Omnino emendare qui volet, proficiscatur necesse est a lectione ACNIP, quam confirmat horum titulorum accuratissimus descriptor Murith et qui proxime ad fidem eius accedit Logius; contra exemplorum Levadii, Halleri, Boccardi nulla ratio habenda est. Fuitne ACOMP = a commentariis praesidis provinciae?

56 tab. aerea rep. in summo monte S. Bernhardi, olim ibi in museo, ubi hodie non extat.

*iovi poen*INO
VS
*ped*ISSEQ
LIBONIS
5 M · SER

De Loges p. 48; Murith n. 13; Orelli = 49 a Boccardo. 1 .. NO *Mur. Bocc.* — 3 .. SSEQ *Mur. Bocc.* — 4 .. LIBONI Loges, .. E · LIBONI *Bocc.* — 5 .. M · SER *Log. Bocc.*

57 tabula aerea in monte S. Bernhardi.

//// // // //
// AM // // //
SOLVIT · L · M

Descripsi.

58 tabula aerea in monte S. Bernhardi.

D
ETI

Descripsi.

59 tabula aerea in monte S. Bernhardi.

NV

Descripsi.

60 bloc de pierre taillée, trouvé sur le plan de Jupiter à Mont-Joux.

A · V · P

De Loges p. 32.

VII. PENNELOCI (*Villeneuve*).

61 Villeneuve *Plant.* hors de la ville dans une promenade du côté du lac *dél.* similitérque *Ruch.* conservée dans les archives *Duff. Troyon.*

VICTORIA //
AVG
NITIOGENNAE
TVLLIA
//// /NTI // //
//// // // // //

Plantin. 1656 p. 320 ab Hermanno (inde per Guichenon. *Mur.* 91, 10); Scheuchzer *it.* 1709 p. 496; *Ruchat hist. ms.* I, 3, 45; *délices de la Suisse* p. 183; Orell. 333 = 140 ab aliis et Gaudino; *Duffoug guide aux env. de Vevey* p. 49; misit *Troyon.*
1 VICTORI *Sch. Troy.*, VICTORIAE *Ruch.* — 2 AVG *dél* — 3 NITIO GEN · MA *Sch.*, NITIO GEMINA... *dél.*, N TIOGENNA *Ruch.*, NITIOGENNA *Troy.* — 5 NTI *Troy.*, IT *Sch.*, om. *Ruch.*

VIII. GENAVA VICVS ALLOBROGVN (Genève).

Genavam notum est fuisse vicum Allobrogum sive civitatis Viennensium (Caes. b. Gall. I, 6); quod lapides, demptis paucis qui Novioduno Genavam adlati esse videntur, ita confirmant, ut in Genavensibus et redeat eadem tribus Voltinia cui Viennenses adscriptos fuisse constat, cum Noviodunenses in Cornelia census esse iure suspicere (n. 119. 120. 122); et redeant magistratus satis noti Viennenses II viri aerarii et III viri locorum publicorum persequendorum. Vide praeter n. 90 quaeque ibi notavi Viennenses lapides Grut. 458, 2. 479, 3. 898, 7.

62 Genevae devant une maison à la cité *Bon.*; in vico de la Jaërie *Gr.*; en une maison sur la rue de la cité au dessus du premier étage *Cit. de Gen.*; en la grande rue *Guich. Spon.*; dans la maison de M. Pictet de Fernex *Ritter ap. Hagenbuch. ms. 284 p. 163.* Nunc in museo.

APOLLINI
M AVFYSTIVS
CATVSO

Descripsi et contuli. Bonivard chron. I, 116; Grut. 38, 12 a Boissardo; cit. de Genève p. 32; Guichenon I. 36 q. v.; Spon. n. 3; Mur. 22, 3 a Bimardo; Orell. 273 = 75.

63 Genevae in schola *Gr.* près de la porte de la quatrième classe *Cit. de Gen. Spon.*

APOLLINI
M·VERATIVS
MERCATOR

Grut. 38, 16 ex Scaligeri schedis; *Cit. de Gen. p. 32* (ex hoc Guichenon I, 37, item ni fallor Spon. n. 4 et Mur. 23, 5 a Bimardo). Orell. 272 ed. 1; om. in ed. 2.

X 64 Genevae rep. in fundamentis eccl. cath. *Journ. helv.* Nunc in museo.

DEO·INVICTO *missa*
GENIO LOCI
FIRMIDIVS SE
VERINVS·MIL
5 LEG·VIII AVG·P·F
C·C·STIP·XXVI ARA
EX VOTO PRO SALVTE
SVA V S L M·POSITA//
MVCIANO ET FABIANO COS p. Chr. 201.

Descripsi et contuli. *Journ. helvétique 1753 Mars p. 257*; Zaccaria stor. lett. XI, 227; Maffei ditt. Quirin. (Verona 1754) p. 28 (inde Donat. 176, 2); Haller Bibl. der S. G. IV, 124; Orell. 275 = 79 male; Amati p. 245.
8 POSITAM priores; recte fortasse, ut fuerit POSITAA.

65 Genève tr. en 1722 dans les fondements du cloître *Sp.* Nunc in museo.

ex una parte: I o M
ARCVM·CVM SVIS·ORNAMENTIS
T·VIPIVS·CELSI·LIB VERECVNDVS
ex altera parte: I·O·M·ARCVM cum suis
ORNAMENTIS t. vipius
ceLSI·LIB·VERECundus

Descripsi priorem et contuli. Ed. utramque Abauzit in ed. Spon. 1730 n. 2 II p. 372; Orelli 267. 268 = 71; priorem Pococke p. 79.

66 Genevae.

IOVI
ASSIGN
M·F
N

Grut. 13, 3 a Frehero (inde Guichenon I, 35; Spon. n. 2; Mur. 2, 5 ex Guich.; Orelli 270 = 73).

67 in basi superne cavata, Genevae rep. in fluvio Arva *Guich. rep. c. a. 1645* in ripa Arvae post inundationem solito maiorem *Spon.* Nunc in museo.

IOVI·O·M
CINGI DVV
STABVLO E
AVLVS

Descripsi et contuli. Guichenon I, 38. Spon. Gen. n. 1, misc. p. 72. Hagenbuch ep. ms. 1719 ep. 133. Pococke p. 79. Orelli 269 = 72. Amati p. 245.

68 Genevae 'à St. Victor sur une tombe' *Bon.*

MARTI·IOVI·MERCVRIO
M·CASSIVS·MERCATOR
SVO·ET
L·CASSII·ASPERI·FRATRIS
5 SVI·NOMINE
T·P

Bonivard chron. I, 117. Alibi non reperi.
Versuum divisio mea est. — 4 FRATRES BON.

69 Genevae ad turrim ferream *Grut.* sur le puits du four de fer *Spon.* Nunc in museo.

ARTI * AVG
SACRVM
SENNIVS * SABINVS

Descripsi et contuli. Ed. *Grut.* 57, 9 a Boissardo; *Spon.* n. 5; *Mur.* 44, 1 a Bimardo, nimirum descriptam ex *Sponio*; *Orell.* 274 = 76.

70 Chougnny prope Genevam in villa Fol.

MARTI CATVR
SACR
RO SALVT ET INCO
LVMITATE DVAI/
5 AMI SEX CR//
PIN NIGRINVS
V S L M

Descripsi indicatam a Soreto.

71 Genevae rep. in eccl. cath. et in muris relicta.

{ MATR · AVG · } // // // // v / |

Blavignac mém. de Genève VIII, p. 4 pl. II n. 8. Prioris partis ectypon vidi apud Troyonum.

72 Genevae rep. in aede cath. reficienda in catacumba Christianorum *Journ. helv.*

M E R C V R I
AVG
M A T T I V S B I R R
V · S

Journ. helvétique 1752 Sept. p. 305, inde per *Hallerum* *Bibl. der Schw. Gesch.* IV, 124 *Orell.* 271 = 74. Fractam esse addidi ego.

73 tr. à Bonvard commune de Choulex (Genève), déposée dans le jardin du curé de Vandoeuvre.

M E R C V R I O
AVG N̄
M A R A T H O N I V S
V · S · L · M ·

Contuli. *Mém. de Genève* VIII, 441; misit etiam Soret.

74 Genevae 'en la grande rue au carrefour dessus la pe-lisserie' *Guich.* et ita fere *Spon.*

NVMINIBVS
AVG
ET · DOM · DIV
VICTOR · AVG
5 LIB · P · P · S

Guichenon I, 35 q. v. (inde *Mur.* 105, 2), a quo videtur pendere *Spon.* n. 11 (inde per *Bimardum* *Mur.* 103, 8). *Orelli* 277 = 81.

75 Genevae tr. en 1678 au pied de la tour de l'île, se voit à présent chez le professeur *Minutoli* *Spon.* Nunc in museo.

D E O * S I L V A
N O P R O S A L V
t E R A T I A R I O R
S V P E R I O R A
5 M I C O R · S V O R ·
P O S I T L · S A N C T ·
M A R / V S C I V I S H E L
V S L M

//////// D D

Descripsi et contuli. *Spon. Gen.* n. 41, misc. p. 231; *Fabrett.* 756, 622 a *Goetzio Lipsiensi*; *Mur.* 67, 7 a *Bimardo*, qui *Sponium* exersipit; *Bochat* I, 315 ex *Sponio*, indidem *Ruchat hist. ms.* 1, 1, 103; *Pococke* p. 80; *Orelli* 276 = 80.

Tres viri qui ante me descripserunt dederunt 6. 7 *Sponius* BASIM · SANCT || M · ARRIVS, *Goetzius* pos · s || M · ARRIVS, *Pocockius* POSVIT SANCT || MARCVS. Puto me verum invenisse: posit L. Sanct(ius) Marcus.

76 Genève en la tour de la maison de ville au dehors *Bon.* à la Treille ut *Gruteri* ita hoc tempore.

D
R V F I A E A Q V I L I N A E * C · F * A T

Descripsi. *Bonivard chron.* I, 115; *Grut.* 921, 18 a *Scaligero*; *Spon.* n. 33 (inde per *Bimardum* *Mur.* 1738, 3); *Hagenbuch cod.* 284 p. 287 a *Rittero* et *Heideggero*; *Orell.* 292 = 95.

77 Genève dans la muraille d'une des tours de la maison *Turretin* du côté de la Treille *Ab.*

B L A N D I O · C · f
V O L · L A T I N O · 7 · L E g
I · I T A L · 7 · L E G · II · A V G · 7 · L E g
VIII · H I S P A N · 7 · L E G · X X
· · O N I S D O N A

Abauziti in ed. *Spon.* a. 1730 n. 3 II p. 373; inde *Orell.* 264 = 68. Supplementa sunt *Abauziti*.

78 sur l'ancienne route, qui conduisait, avant 1564, de Pinchat à l'extrémité du chemin des philosophes, où était l'ancien pont d'Arve, on a découvert, au commencement de Mars 1805, à peu de distance du bureau de l'ancienne douane deux monuments romains [n. 78. 97] Grillet. Affixa est ecclesiae catholicae vici Carouge prope Genevam muro exteriori, ubi adhuc prostat.

scutum et hasta

M · C A R A N T I V S · M A C R I N V S · C E N T V R I O C O H
P R I M A E V R B A N A E

F A C T V S · M I L E S · I N · E A D · C O H O R T E · D O M I T I A N O · I I · C O S ·

p. C. 73.

B E N E F I C I A R · T E T T I E N · S E R E N I · L E G · A V G · V E S P A S · X · C O S

sic p. C. 77?

5 C O R N I C V L A R · C O R N E L I · G A L L I C A N I · L E G · A V G · E Q V E S T R I B

S T I P E N D I S · D O M I T · V I I I · C O S · I T E M · M I N I C I · R V F I L E G A T I · A V G

p. C. 83.

E V O C A T V S · A V G · I O M T · X I I I · C O S · C E N T V R I O I M P N E R V A I I C O S · T · P · I

p. C. 88. p. C. 90.

Lege: *M. Carantius Macrinus, centurio coh(ortis) primae urbanae. Factus miles in ead(em) cohorte Domitiano II co(n)s(ule); beneficiar(ius) Tettieni Sereni leg(ati) Aug(usti) Vespas(iano) [II]X co(n)s(ule); cornicular(ius) Corneli Gallicani leg(ati) Aug(usti) equestrib(us) stipendis Domit(iano) VIII co(n)s(ule), item Minici Rufi leg(ati) Aug(usti); evocatus Aug(usti) Domit(iano) XIII co(n)s(ule); centurio imperatore) Nerva II co(n)s(ule). Testamento p(oni) i(ussit).*

Contuli. Grillet dict. hist. des dép. du Montblanc et du Léman (1807) II p. 4; Salvete not. sur quelques mon. (1819) p. 24; Orelli ed. 1 n. 5030 a Levadio, ed. 2 n. 66 a Ferruccio, qui item edidit Bull. dell' Inst. 1844 p. 127 (accessit utroque loco Borghesii commentarius); Bonivard chron. I, 523 inter additamenta editoris.

4 x a lapicidae errore proficiscatur necesse est; fuerit in exemplari IIX. — 7 hoc anno, qui notatur IMP · NERVA · II · COS, consules fuerunt Domitianus xv, Nerva adhuc privatus II; qui tamen honoris causa hic solus nominatur anticipato imperatoris titulo.

79 Genevae, à la porte de la rue Punaise Bon. au bas du perron Grut. Spon. Nunc in museo

ARVTIO CN F CÆLERI sic
EF COHORTIS
SITANORVM

Descripsi. Bonivardi chron. I, 116; Grut. 366, 5 (a Boissardo), 523, 1 (a Boissardo et Frehero); Guichenon I, 36; Spon. n. 10; Orell. 263 = 67; Osann p. 560.

Ex supplemento esse quae Boiss. apud Grut. addit:

CN
PRA
LV

testatur accuratius Freheri exemplum itemque Bonivardi qui ARVTIO CN FIL L FIL COHORTIS LVSITANOR, ut mihi descripsit Bétant; in ed. male desideratur L FIL.

80 Landecy à une lieue de Genève Ab.

P · DECIVS · TROVCETEI VEPI · F

VOLTIN · ESVNERTVS

C · MARCIO · CENSORINO u. c. 746, a. Chr. 8

COS

Abauzit in ed. Spon. a. 1730 n. 1 II, 371. Orell. 298 = 102.

81. 82 duorum lapidum similium, non eiusdem lapidis (litterarum enim mensurae satis inter se differunt) fragmenta. — Genevae, sur la porte du Bourg-de-Four Sp. Nunc in museo.

81

D T F L E X O N
T R I T F L R O N
N I V G I T F L T I C
F E C T V M P E

82

CSN PATRI T FL ASPRC
NIAE ROMVLAE MATR
7S MIL LEG XXII ADIVTOP
S V M P T V S V O S I B I P
D I C A T

Descripsi et contuli. Pessime confusa et corrupta ed. Spon n. 50, inde Orell. 266 = 70.

83 Genève en la cour de la maison Godefroy *Guich.* au coin de la rue des chanoines vis-à-vis la Pelisserie *Spon.* à la maison de ville *Abauzit.* Extat in museo.

L · I · V · L · P · F · V · O · L · B · R · O · C · C · H · V · S · V · A · L · B · A · S · S · V · S · P · R · A · E · F · F · A · B · R · B · I · S · T · R · I · B · M · I · L · L · E · G · V · I · I · I · A · V · G · I · I · V · I · R · I · V · R · D · I · I · V · I · R · L · O · C · P · P · A · G · V · R · P · O · N · T · I · F · I · I · V · I · R

5 sic FELAMI / N / N · C · O · L · E · Q · V · E · S · T · R · E · V · K · A · N · I · S

GENAVENSIBVS LACVVS DAT

Descripti et contuli. *Guichenon* I, 35 q. v.; *Spon* Gen. n. 24, misc. p. 167; *Abauzit* in *Sponii* ed. 2 p. 380; *Pococke* p. 79; *Beaumont Alpes Cott.* I, 1 p. 158; *Orell.* 253 = 56.

5 VTANIS *Guich.*, VIANIS reliqui, unde *Abauzit* effecit SEXTANIS contra scribendi Romanorum leges. At est VIKANIS litteris ligatis. — 6 nunc desunt E et CVVS DA, LACCVS D · M *Guich.*, LAC.... *Poc.*; quod dedi habent *Spon* et *Abauzit.*

84 Genevae 'rep. ante annum in praedio fratris mei dicto le *Vangeron* prope lacum II m. p ab urbe' *Vernet.* Videtur interiisse.

L · I · V · L · P · F · V · O · L · B · R · O · C · C · H · V · S · V · A · L · B · A · S · S · V · S · P · R · A · E · F · F · A · B · B · I · S · T · R · I · B · M · I · L · L · E · G · V · I · I · I · A · V · G · I · I · V · I · R · I · V · R · D · I · C · I · I · V · I · R · L · O · C · P · P · A · G · V · R · P · O · N · T · I · F · I · I · V · I · R · F · L · A · M · E · N · I · N · C · O · L · E · Q · V · E · S · R

5 VICANIS GENAVENSIBVS LACVVS D ·

Iacob Vernet misit *Hagenbuchio* 12 Oct. 1758 (v. *Hagenbuchii* epist. ms. 1758, 151. 1759, 174 et *Halleri* *Bibl. der Schweiz. Gesch.* IV, 277); inde *Orelli* 254 = 57.

L. Iulius P. f. Vol. Brocchus Valer. Bassus hic, quem et *Novioduni* et *Viennae* honores gessisse titulus demonstrat, reddit in *Noviodunensi* n. 116, ubi filius etiam nominatur D. Iulius L. f. Vol. Ripanus Capito Bassianus. Illius nepos ex filio modo dicto videtur fuisse D. Iul. D. f. Volt. Capito n. 90; cognati passim nominantur.

85 Genevae in collegio *Gr. Sp.*

..... RI
..... IONI
LEGIONIS · X ·
HERED · EX · TEST

Grut. 571, 11 a *Frehero*, ex hoc *Guichenon* I, 37 neque aliunde *Spon* n. 20, etsi in ed. 1682 (contra ed. 1. 3) v. 3 dat.... ION · VI. *Orelli* 265 = 69.

88 Genevae in collegio

Grut. 385 *Spon*; in schola *Grut.* 368. *Sponii* tempore iam videtur interiisse.

SEXTO · ATTIO
CARPOPHORO
IIIIII · VIR · AVGV...
... IERIA · CASTV...

Tria exempla extant: *Boissardi* (apud *Grut.* 368, 4, a quo pendet *Guichenon* I, 36 et ni fallor etiam *Spon* n. 16, ex hoc per *Bimardum* *Mur.* 678, 8); *Freheri* (apud *Grut.* 385, 4); *Hentzneri* itin. p. 60. Ex his *Orell.* 261 = 64. 1 om. *Freh.*; SEXTO *Boiss.* *Hentzn.*, SEX · *Spon* *Mur.* ex corr. — 3 IIIII · VIR AVGV *Boiss.*, IIIVIR AVC *Hentzn.*, IIII · VI · RO · AVGV *Freh.*, IIII · VI · RO · AVGV *Spon.* — 4 IERIA CASTVLA *Boiss.* *Spon*, FRIA CASTV *Freh.*, IERIA COSTV *Hentzn.*

86 parvus lapis L O C * E M P T Descripti et contuli. Ed. *Ferrucci* mém. de la soc. d'hist. de Genève I (1844) p. 213.

Genevae rep. EX * D · D
in episcopio FACT * PRIVAT *
demoliendo IA * V * CONSAEP * EST
Ferr. Nunc in museo. 5 FLORVS * SCRIBIT

87 Genevae rep. 1722 m. Apr. in fundamentis monasterii *Abauzit*, non *Aventici*, ut ex cod. *Zolleri* p. 272 notat *Haller* II, 272. Extat in museo.

G · A · R · S · M · A · R · C · I · A · N · O · P · T · M · O · I · V · V · E · N · T · E · P · E · N · T · I · S · S · M · O · F · F · I · C · I · O · N · E · R · C · O · N · V · I · C · A · N · O · S · S · V · O · S · F · V · C · T · O · A · E · D · L · H · V · N · C · M · H · I · I · N · Q · V · E · N · M · C · A · M · A · N · V · S · A · B · T · V · L · T · C · O · N · I · V · G · E · M · C · A · R · V · M · E · P · A · R · E · N · T · I · B · V · S · N · F · E · L · I · C · I · S · S · I · M · S · P · O · S · T · C · E · T · E · R · O · S · V · N · I · C · V · M · A · T · I · S · A · A · R · A · C · O · N · V · G · A · A · N · T · I · S · S · M · O · T · E · M · E · R · E · N · T · I · S · S · M · O

G(aio) *Ars* ... *Marciano* optimo iuveni et pientissimo, officio inter convicanos suos functo aedil(itatis). Hunc mihi inique inimica manus abtulit coniugem carum et parentibus infelicissimis post ceteros unicum natum. *Atis*... *Maria* coiugi amatissimo et merentissimo.

Descripti et contuli. Ed. *Abauzit* in ed. *Sponii* 1730 n. 8 p. 376; *Pococke* p. 80; *Orelli* 259 = 62.

Dabo integram v. l. diligentissimi et peritissimi *Abauziti* in lapide sane difficili, cuius angulis hodie paullum effractis v. 2. 5. 8. 10. 11 prima, 10 postremum elementum laesum effractumve est. — 1 ARS Ab. — 10 hodie est cv / NVM. — ATISAARA CONVG Ab.

89 Genevae in pariete cathedrae [l. cathedralis eccl.] *Stumpf*; ad S. Petri *Grut. Spon.* Extat adhuc ibidem.

r ACCIO · T · FIL
v OL · FRONTONI
ii VIR · AERARI
R EX TESTAMEN

Descripsi et contuli. *Stumpf* cod. 47 p. 93, ed. VIII, 25; *Guillimann.* p. 87; *Grut.* 495, 8 e *Scaligeri* et *Olympii* schedis; *Guichenon* I, 36 a prioribus; *Spon* n 36; *Mur.* 768, 7 a *Bimardo*; *Orell.* 258 = 61.

Cum antiquissima quaeque exempla ut *Stumpfianum* (scriptum, non editum) et *Gruterianum* ne litteram quidem amplius habeant, apparet quae hic illic adduntur proficisci ex supplemento.

90 Genevae in foro olitorio in aed. publicis *Grut.* au *Molard* au pied de l'escalier de la maison des Halles *Cit. de Gen.* Vidit adhuc eodem loco *Abauzit* (oeuvres II, 107), qui notat errare *Sponium* cum periisse dicat. Hodie an extet, dubito.

D · IVL · D · F · VOLT · CAPITOI
AVGVRI · II · VIRO · AERAR
FLAMINI · MARTIS · TR
MILIT

Grut. 421, 6 e *Boissardi* et *Commellini* schedis; *Cit. de Genève* p. 27. A prioribus *Guichenon* I, 36; *Spon* n. 26; *Orell.* 257 = 60. *Abauzit* vidit (oeuvres II, 107), non edidit. *Grut.* 1. 2 extr. puncta posuit, *Cit.* nusquam. — 1 *CAPITO*... *Gr.* Conferendus est titulus *Viennae Allobrogum* repertus, descriptus a *Chiffleto* (inde *Gud.* ms. 714, 1, quem codicem male expressit *Gudii* editor 128, 1) et *Chorierio* hist. *Vienn.* p. 496* (quem perperam exscripsit *Spon* misc. p. 203). Reperam duo exempla et adscribam quod mihi videtur in lapide fuisse.

<i>Chifflet:</i>	<i>Chorier:</i>	<i>lege:</i>
D · IVL · D · FVCI	D · IVL · D · FIL	D · IVL · D · F · VOL
CAPITONI	CAPITONI	CAPITONI
FLAMI VEN · III · VIR	FLAMI · VIEN · IIIVIR	FLAM · IVEN · IIIVIR
LOC · PVBLIC · PERSEQ	... PVBLIC · PER	LOC · PVBLIC · PERSEQ
III · VIR · AERAR · IVIR · AERA · ...	II VIR · AER · AVGVRI
PRAEF · FABR · TRIB	PRAEF · FABRV · ... TRIB	PRAEF · FABRVM · TRIB
MILIT · ... DIV · ...	MILI · L · ...	MILIT · LEG · ... ADIVTR
GEN · ...	GEM · ...	CENSITORI
FOEDERATAE	REMI FOEDERATA · ...	REMI · FOEDERAT
REMI · PVBLIC	D · D · D	PVBLICE
D · D · D		L · D · D · D

Eidem homini utrumque titulum positum esse apparet; posterior est *Viennensis*, in quo comparent honores qui desiderantur in *Genevensi* *IIIviri* l. p. p., praef. fabrum, censoris. *Flaminatus Martis* sive *iuventutis* sic dictus est ut distingueretur ab altero *Viennensi divi Augusti* sive *Augustali*. — Ceterum confer quae notavi ad n. 83. 84.

91 litteris optimis (P aperta) et magnis. Genevae, en la muraille nouvelle auprès de la Corraterie en dedans *Bon.* extra portam monetalem *Gul. Grut.* dans les murailles de la ville en dehors vis-à-vis de la Corraterie *Spon.* Nunc in museo publico.

T · IVL T · F I L · CORN · VALERIANO
PATRONO · COLON · IIIVIR · AER · IIIVIR
LOCOR P PERSEQVENDOR · TRIB · MILIT
LEG · VI · VICTR PRAEF FABR V · FLAM · AVG
PONTIFICI

IVLIA · T · F · VERA · PATRI OPTIMO

Descripsi et contuli. *Bonivard* chron. I, 116 pessime; *Symeon* obs. ant. p. 94; *Lips.* p. 51 a *Paulo Gulielmio*; *Grut.* 398, 6 a *Gulielmio*, *Simeonio*, *Boissardo*, *Frehero*; 425, 7 ex *Simeonio* et schedis *Commellini* et *Boissardi*; *Cit. de Gen.* p. 27; *Hentzner* p. 61; *Guichenon* I, 36 ex *Lipio*; *Spon* n. 12; *Abauzit* in ed. *Spon.* 1730 p. 386; *Orell.* 256 = 59; *Amati* p. 246.

4 pro FABR V *Gul.* in exemplo ceteroquin optimo et longe meliore quam est *Symeonianum* posuit AER V ex interpolatione, quam recepit *Hentznerus*.

92 Genevae intra eccl. cathedralem *Grut. rel.* ibidemque adhuc extat.

Q · STARDIVS · MACER
C · STARDIVS · PACATVS
C · ALBVCIVS · PHILOGENES
C · STATIVS · ANCHIALVS
5 C · NOVELLIVS · AMPHIO
P CORNELIVS · AMPHIO

IIII VIRI

Descripsi et contuli. *Grut.* 194, 8 ab *Olympio* ac *Boissardo* (inde *Guichenon* I, 36, ex hoc rursus *Mur.* 746, 7); *Spon* n. 15; *Orell.* 260 = 63; *Blavignac* mém. de Genève VIII, 2 pl. 1 n. 5.

6 praenomen fractum omittunt omnes, excepto *Blavignaco*, qui dedit c.

93 Genevae in collegio *Gr.* ubi adhuc extat.

...
... XTI · FILI
... R I N A E
... M I N I C A E
... M A T E R N A E

Contuli. *Grut.* 897, 19 a *Frehero*, a quo pendent reliqui; *Guichenon* I, 38 ex *Grut.*; *Spon* n. 17; *Orell.* 262 = 65. Litterae inclinatae hodie evanuerunt.

94 Genevae ad turrin ferream *Grut.* sur le puits du four de fer *Spon.* Nunc in museo.

M · CONNÍ · SECUNDÍ
M · IVLIVS · MÁRCIANVS
FRÁTRÍ

Descrip̄si et contuli. *Grut.* 847, 2 a Boissardo; *Spon.* n. 6 (inde per Bimardum Mur. 1455, 4); *Orell.* 294 = 97.

95 Genevae rep. in episcopio demoliendo *Ferr.* Extat in museo.

C · CRAXSIO
VOLT · HILARO
ANNOR · XXV
VITALIO · PATER
5 FILIO · KARISSIMO

Descrip̄si et contuli. Ed. Ferrucci mém. de la soc. d'hist. de Genève I (1841) p. 213.

96 Genevae au bourg-de-Four chez M. Sarrazin *Spon.*

M · IVL · MARCIANVS
SIBI · VIVOS · POSTERISQ
SVIS · FECIT

Spon. n. 7 (inde per Bimardum Mur. 1696, 10). *Orell.* 295 = 98.

97 rep. ad Carouge prope Genevam una cum n. 78 q. v.; extat ibi in eccl. catholica intus.

D · M
D I V L I O D
IVLI FESTI
FIL VOLT MOD
5 ESTINO PARONO
PIENTISSIMO LIBRT
EIVS CRAVEN N sic

Contuli. Grillet dict. II p. 4; Salverte notice p. 22; *Orell.* 5029 = 100 a Levadio; Bonivard chron. I, 523 inter aditamenta editoris.

98 Genevae intra aedem cath. et *Gruteri* tempore extitit et nunc extat.

Q · IVLIO SERGIO
MEMORIAE
EIVS FVLLON ·
IVSTINVS ET · E
5 RENTIA · BELATVL
LA ET IVL · MACR
INVS PATRONO
HERED · FACIN
DVM CVRAVR

Descrip̄si et contuli. *Grut.* 943, 3 e Scaligeri et Olympii schedis (ex *Grut.* Guichenon I, 38); Hentzner p. 60; *Spon.* n. 9 (inde per Bimardum Mur. 1543, 2); *Orell.* 287 = 91; Blavignac mém. de Genève VIII, 2 pl. I n. 4.

Primae quaeque litterae non perierunt, sed latent in pavimento; referuntur tamen a *Grut.* Hentzn. *Spon.* Blav. sine v. l.

99 Genevae in superiore parte templi S. Petri *Grut.* dans le mur de S. Pierre du côté des degrés de Poule *Spon.*

D · M
et qu IETI · AETERNAE
ma NSVETINIAE · IV
sti NAE · LIBERTAE
5 ka RISSIMAE · ET · CON
ing I · INCOMPARA
bilit FEMINAE · SAN
cti SSIMAE · C · MA
ns VETINIVS · PA
10 ter NVS · PATRO
NVS

Grut. 957, 7 e Scaligeranis; *Spon.* n. 35 (inde per Bimardum Mur. 1547, 13); *Orell.* 284 = 88.

2 . . . I · ET · AETERNAE *Grut.* — 5. 6. 7. 8 supplementa quasi ex lap. dedit *Grut.*

100 Genevae supra portam quandam prope aedem maiorem S. Petri *Grut.* sous la halle de l'auditoire *Spon.* à la maison Pictet Ritter. Nunc in aed. Martin.

L · NAMMIO
NVMIDAE

Descrip̄si. *Grut.* 919, 2 a Frehero (inde Guichenon I, 38); *Spon.* n. 34 (inde per Bimardum Mur. 1715, 10); Hagenbuch cod. 284 p. 289 a Rittero; *Orell.* 293 = 96.

101 basis magna. Genève tr. en 1700 *Spon.* Nunc in museo.

D M

PALLADIO
POLITICE · SOCERA · F · C
GENERO-PIENTISSIMO

Descripti et contuli. Ed. Abauzit in ed. *Spon.* 1730 n. 6 II, 375; *Pococke* p. 79; *Orelli* 289 ed. 1; om. in ed. 2.

102 Genevae rep. 1711, postea in curia *Ab.* Nunc in museo.

C SEGELLIO TERRENO
HER
EX TESTAMENTO

Descripti et contuli. Abauzit in ed. *Spon.* 1730 n. 7 II, 375; *Pococke* p. 79; *Orelli* 290 = 93.

103 Genevae rep. a. 1752 in eccl. cath. *Senebier*; ubi adhuc extat.

D M
VALENTINI
ASPRIA · VE
REC V N D A
5 MARITO · PI
ENTISSIMO
P · C

Descripti et contuli. Ed. *Senebier* journal de Genève 11 juin 1791 q. n. v.; *Blavignac* mém. de Genève VIII, 3 pl. I n. 3.

104 Genevae, tr. dans les fondemens d'une vieille maison aux Rues-basses *Ab.*

ALERIO KANĪ
OLKANO FILĪ

Abauzit in ed. *Sponii* 1730 n. 4 II, 374. *Orelli* 288 = 92.

105 Genevae ad castellum S. Gervasii *Grut.* dans la muraille de la septième classe du collège *Ab.* Nunc in museo.

SEX · V C C I O
SEC V N D O
ALBVS · FRATR sic
D S · D

Descripti et contuli. *Grut.* 853, 4 a *Boissardo*; *Hentzner* p. 61; Abauzit (*Sponius* enim omiserat) in *Sponii* ed. 1730 n. 5 II, 374; *Orelli* 291 = 94.

106 Genevae prope templum Gervasii *Grut.* au collège *Sp.* Nunc in museo.

M E M O R I A E
A E T E R N A E
V E R R V E R V L A E
C O L V S A E S T V R D
5 C O N I V G I I N C O M
P A R A B I L I · F · C
E T S V B A S C · D E D

Descripti et contuli. *Grut.* 839, 8 a *Boissardo* vv. male div.; *Hentzner* p. 60; *Spon* n. 18 (inde per *Bimard*. *Mur.* 1418, 6); *Orelli* 285 = 89.

Quae non vidi, dantur litteris inclinatis. — 3 om. H. — 4 COLVSAETVVS Gr., COLVSASTVVS H., COLVSAESTVRD (non COLVSAESTVRD) *Spon.* — 5 CONIVG· H. — 6 PARABIL·P·C·Gr. — 7 ASCEDEO H.

107 Genevae ad S. Petri muro inclusa *Grut.* ibidemque adhuc extat.

CAL VERNÆ
VER VERVLA
FIL PIENISs
P C
5 S A D

Descripti et contuli. Ed. *Grut.* 713, 11 a *Scaligero*; *Spon* n. 19; *Orelli* 286 = 90.

Litterae inclinatae hodie plus minus evanidae dantur a *Grut.* et *Sponio* sive ex lectione sive ex coniectura.

108 Genevae in collegio *Spon.*, ubi adhuc extant haec fragmenta.

a } LIV }
b } VLI }
c } IL RV }
d } RVM }
e LICIV
f LAR
g LTOTRNIER

Descripti. Ex his fluxerunt *Sponiana* n. 13 (inde *Orelli* 252 = 55) quae sic leguntur et supplentur: C·IVL... IVLIA — ARATRVM circumduxerunt MVRVM aedificauerunt.

109 Genevae, près de S. Germain *Spon.*

DIIS MANIB
SEX M.....
ATRO . . . VI .
SAGAR . . . NI . .
5 NARCISSVS.. AN..

Spon n. 37, inde per *Bimardum Mur.* 1771, 8. *Orelli*
283 = 87.

110 Genevae in museo, evanida tota.

D VII . ET
VVRED/////IXTV

Vidi.

111 Genevae, fragm.

A ✕ ω SI

Blavignac mém. de Genève V p. 90 pl. II.

IX. COLONIA IVLIA EQVESTRIVM sive NOVIODVNVM (*Nyon*).

Inter fines Helvetiorum et Allobrogum, Caesar (b. G. I, 6) inquit, *Rhodanus fluit; extremum oppidum Allobrogum est proximumque Helvetiorum finibus Genava*. Postea sive ab ipso Caesare sive a Illviris reipublicae constituendae sive ab imperatore Caesare Octaviano ante a. u. c. 727, quo Augusti nomen adsumpsit (nam ex tribus his ratiocinationibus aliquam hic locum habere arguit simplex coloniae appellatio Iuliae) inter fines Helvetiorum et Allobrogum interposita est colonia Iulia Equestrium nomine Romano sive Gallico Noviodunum, quam ad exemplum Lugudunensis coloniae eiusdem fere aetatis ita constitutam esse apparet, ut non insereretur vel praeponeretur alicui civitatum Gallicarum, sed ipsa per se territorium haberet ex illis exemptum et inter Helvetiorum et Allobrogum civitates medium. Quod longe secus observatur in coloniis postea deductis, ut in Aventicensi, cui attributa est Helvetiorum civitas universa. — Ad fines coloniae quod attinet, nullam Allobrogici agri partem Equestribus contributam esse et facile intellet qui quae tum fuerit Allobrogum adversus Romanos condicio non ignorat, et probant lapides Genavenses, qui vicum hunc certissimis argumentis Viennensibus attribuunt. Contra Helvetii, postquam bis victi sunt a C. Caesare, recte agri parte extrema multari potuerunt, ibidemque constituta est nova haec colonia. Quare quidquid interiacet inter Rhodanum amnem et Noviodunum, et his argumentis ductus et propter ipsorum lapidum quaedam indicia cum Noviodunensibus coniunxi. Genavae lapides qui reperti sunt, separandi fuerunt; nisi quod antiquos redemptores nescio cuius aedificii unum certe lapidem scriptum n. 115 Novioduno arcessivisse constat, unde placuit alterum quoque n. 120, quem olim Novioduni stetisse minus certum quidem est sed tamen probabile, exemptum ex Genavensibus ad hoc caput referre. — Ab altera parte Eburodunum versus et Lousonnam quibus locis steterint termini inter Noviodunenses et Helvetios, equidem plane ignoro, sed ut in re incerta Noviodunum revocavi titulos singulos repertos in vicis Vincy et S. Prex.

112 trouvée à Vincy [près de Rolle] parmi les ruines du vieux château *Schoepfl.*

I · O · M
IVLIA · PV
SINNA
FLAM · AVG
5 V · S · L · M

Mur. (1742) 1991, 6 auct. non ind.; *Schoepflin ad Hagenbuch.* ep. ms. 1744, 32 ara delineata; *Bochat II*, 444. 491; *Orelli* 320 = 124.

113 piedestal de bronze de 2 pouces et 3 lignes mes. de Berne, rond, plat au-dessus. V. 1. 2. 3 in summa basi scripti sunt, 4. 5 in margine. — tr. dans une vigne de S. Prex. Extat hodie Genevae in museo.

LIBERO PATRI
COCLIENSI
P · SEVERIVS
LVCANVS
5 V · S · L · M

Descrip. *Mercure Suisse* Sept. 1745 p. 284, Oct. 1745 p. 382; inde reliqui: *Bochat II*, 430; *Haller I*, 13 = 15; *Donat.* 24, 3 a *Sam. Schmidt*; *Orelli* 329 = 134. — *Orellio* suspecta visa est neque ego aliter iudicaram ante quam viderem. Est enim et ex genere eo, quod facile fingi potuit, et cur fingeretur intellegebatur et proficiscebatur ab auctore incerto, de cuius fide non constabat. Suspicio iusta, imo necessaria iam depulsa est.

117 zwischend Versois und Genff an der rechten seyten des Sees an der Straassen *Stumpf* et qui *Stumpf*. sequuntur. Inde a. 1590 adlata Genevam *Spon* ad n. 23; ubi sub horologio *Molardi* videntur *Cit. de Gen.* et *Sp.* Nunc in museo.

Descripsi et contuli. Ante me ter, quod sciam, ex lapide excepta est: a *Stumpfio* cod. 47 p. 94, ed. VIII, 24 (inde *Tschudy* cod. 105 f. 13 manu 1; *Vind.* f. 28. 75; ed. p. 172. 363; *Simler* cod. 102 f. 38. 76, descr. *Vales.* f. 1; *Guillimann* p. 439 aperte ex cod. *Tschudian*o; *Boissard* ant. IV — 1598 — p. 50; *Grut.* 652, 4 e *Simlero* et schedis *Commelini*; *Guichenon* I, 38 a prioribus); ab amico *Simleri*, fortasse *Pithoeo*, a quo proficiscuntur emendationes manu secunda scriptae in cod. *Tschud.* 105 f. 13; denique a cive *Genevensi* p. 26. *Sponius* n. 22 vidit lapidem, sed lectionem concinnavit ex priorum auctorum typis inter se collatis, donec simplicem *Stumpfianam* revocaret *Abauzit*. *Orelli* 312 = 116.

De varia lectione quaedam monere non inutile videtur. — 2 REPERTO ego certissime deprehendi idemque legit amicus *Simleri*; RESPECTO *Stumpf*; LIBERTO civ. *Gen.* — 2 IVVEN *St.*, civ. *Gen.*, ego; IVVENI amic. *Siml.* — 4 VALLENSAE civ. *Gen.*, VMLINSAE am. *Siml.*, VALINSAE *St.* — 5 IOVISTRI *St.* — DEFVN ego et civ. *Gen.*, DEFVNC am. *Siml.*, DEI · VNC *St.* — 8 AVRELIVS RESPE TVS, fere ut ego, civ. *Gen.*; L-AVREL RESPECTVVS *St.*, sed praenomen non adfuit unquam.

118 à Prangins (prope Nyon) sur un marbre blanc, enfoncé dans une muraille *Ritter*; vidi ante castrum muro immissam.

C · IVL · C · F · VOLT

SEDATO

IVVIR · ITERVM

FLAMAVG

5 L · IVL · CAPITO · AM¹Co

OPTIMO

Contuli. Extabant ante duo exempla: *Tschudianum* cod. 105 f. 101, ed. p. 171 vel *Simlerianum* cod. 102 f. 37 (quod exceptum esse a *Petro Pithoeo* arguit epistola eius d. 14 kal. Sept. 1570 scripta ad *Simlerum* cod. *Turic.* f, 60 ep. 572, propagatum est ad *Guillimannum* p. 87; *Grut.* 424, 11 ex *Guill.*; *Sponium* n. 27; *Mur.* 167, 2 a *Bimardo* i. e. ex *Sponio*; *Ruchatum* hist. ms. I, 1, 78); item alterum ab *I. Rittero* medico *Bernensi* confectum missumque a. 1736 ad *Hagenbuch.* cod. 286 p. 86. *Orelli* 317 = 121.

Lapidem evanidum priorum exemplis adiutus perlegere et emendare potui, nisi quod 6 litterae IMO vix apparebant.

D M

L AVR REPERTO IVVEN/

ERVDITO CAVSIDICO

BIS CIVI VALLINSAE

5 ET EQVESTRI DEFVN/

TO ANNORVM XVIII/

FILIO PIENTISSIMC

AVREL RESPE/TVS

PA TER PONENDVM

10 CVRAVIT

119 Novioduni, dans une muraille du cimetière *Plant.* hodie in ecclesia septentrionem versus.

protome viri

C · LVCCONI · CO^r

TETRICI · PRAEFEC

ARCEND · LATROC

PRAEFECT · PRO HVIR

5 HVIR BIS FLAMINIS

AVGVST

Contuli. *Plantin.* 1666 (deest in ed. 1656) p. 514. *Spon* n. 44 (inde per *Bimardum* *Mur.* 167, 4). *Délices de la Suisse* p. 216, ex his per *Gnocchium* *Donat.* 80, 7. *Ruchat* hist. ms. I, 3, 38 q. v. *Levade* p. 224. *Orell.* 311 = 115 ab aliis et *Troyono.* *Amati* p. 232.

120 auprès du boulevard de Rive *Bon.* in Genf in der wand bey der porten genannt Riva *Stumpf* similiterque *Grut.* *Cit. de Gen.* *Spon.* Nunc est ibidem in aedibus *Martin.* — *Novioduni* nemo testium vidit et potest sane antiquitas etiam stetit Genevae; sed tamen placuit coniungere cum *Noviodunensibus.*

ANNOR · XII^a C · PLINIO · M · F · C^{or}

L · PLINIO FAVSTO

FAVSTI · FIL AEDILI HVIRO^{col}

SABINO^p IVL · EQ · FLAMIN^{i aug}

C · PLINIVS · FAV^{stus}

5 VIVOS · P^{on}

C

Descripsi. *Bonivard* chron. I, 116; *Stumpf* cod. 47 p. 93, ed. VIII, 25 (a quo pendent *Tschudy* cod. S. G. 1083 p. 74; cod. 105 f. 102; ed. p. 173; *Simler* cod. 102 f. 36 ex *Tsch.*, f. 64 ex *Stumpfio*; *Lips.* p. 42 a *Paulo Gulielmio* i. e. ex *Stumpfio*; *Guillimann* p. 73, qui *Tsch.* male exscripsit; *Haller* I, 11 = 13. II, 210); *Grut.* 454, 4 e *Scaligeri* et *Commelini* schedis; *Cit. de Gen.* p. 27; *Plantin.* *Helv.* p. 229; *Guichenon* I, 36 ex *Grut.* et cive *Genev.*; *Spon* n. 23 (inde per *Bimard.* *Mur.* 1111, 2); *Beaumont* I, 1 p. 133 qui vult vidisse; *Orell.* 308 = 112.

Antiquissima quaeque exempla ut *Bonivardi* *Stumpfii* *Gruteri* civis *Genev.* in lacunis cum accurate consentiant cum eo quod ipse confeci, supplementa esse docent quae *Tschudius* addidit secundo titulo 1 COR (C · N · cod. S. Gall.), 3 COL, 4 FLAMINI, 5 FAVSTVS (FAVSTVS · F cod. S. G.); quae omnia in autographo S. G. extra lineam videntur adscripta. *Ibidem* ad v. 6 ONENDVM, ad 7 VRAVIT adscriptum est.

121 Versoix in porta *Tsch.* 1538 *Stumpf Sym.* anno 1590 allata est Genevam *Spon* ad n. 23, ubi viderunt vers l'horloge du Molard' *Cit. de Gen. Spon.* Nunc est in museo.

D · VALERIO · ASIATICI · LIBE^R
SISSI · IIIII · VIRO · COL · EQ *sic omnia*
EX · T

Descripti et contuli. Citat primus Tschudius in libro ed. 1538 f. 134. Referunt *Stumpf* cod. 47 p. 94 ed. VIII, 24 (ex hoc *Tschudy* cod. 105 f. 13. 112. *Vind.* f. 28 ed. p. 172. 228; *Simler* cod. 102 f. 38. 64; *Lips.* p. 22* a *P. Gul.*; *Guillimann* p. 87); *Symeon* obs. ant. p. 93; *Grut.* 478, 3 ex *Lips.* et *Sym.*; *Cit. de Gen.* p. 26; *Spon* n. 21; *Orell.* 309 = 113.

122 à Nyon en la ville dessous une banque de boutique *Pith. ap. Hub.*, item *Tsch. Siml.* à la muraille de la cour de M. Rochmondet ballival à Nyon *Ruchat* hist. ms.

..... DE
..... CORN.....
..... NTABRO
CVR · C · R · CONVEN.....
5 HELVETIC · II · VIRO
IVLIAE · C · FIL · MARCEL ...
CORNELIAE · Q · F
MARCELLAE

Extant duo exempla:

- 1) Petri Pithoei, qui dedit Basilio Bonifacii f. Amerbachio Basileensi, ex cuius schedis descriptum misit Hagenbuchio Huber (*Hagenb. ep. ms.* 1739, 14). Idem accepisse apparet *Tschudium* cod. 105 f. 101 ed. p. 171 (unde sumpsit male *Guillimann* p. 86, quem expressit *Grut.* 497, 5) et *Simlerum* cod. 102 f. 37, ad quem de ea re extat Pithoei epistola (*cod. bibl. civ. Tur. F.*, 60 ep. 572). Ex hoc exemplo pendet *Mur.* app. 6, 2.
- 2) Ruchati q. v., quod acceperunt et auctor cod. C 220 et Hagenbuchius cod. 286 p. 33 (ex autographo Ruchati) et Bochatius III, 610, posuitque ipse in *hist. ms. I*, 3, 39. Bochatius tamen non expressit Ruchatianum exemplum, sed Pithoeano ex illo quaedam intulit. Ex Ruchati apographo fluxerunt *Haller II*, 206 cf. I, 12 = 14; *Orell.* 310 = 114.

Dabo v. l. Pithoei secundum Huberum et *Simlerum* plane consentientes, Ruchati secundum cod. 220 et *Hag.* et *hist.* — 1. 2 om. *Pith.*; ... DE CORN uno versu *Ruch.* (DE om. in *hist.*) — 3 NTABRO *Pith.*, TARRO cod. 220 *Hag.*, FABRO *Ruch. hist. Boch.* — 4 .. VR c · R *Pith.*, CVR · GR *Ruch.* (in *hist.* est CVRAGR). — 6 c · FIL *Ruch. hist.*, q · FILIAE *Hag.*, c · FILIAE cod. 220, GELL *Pith.* — MARCELLAE *Ruch.* — 7 q · FILIAE *Hag. Ruch. hist.*, FILIAE (om. q) cod. 220. — In punctis ponendis meum arbitrium secutus sum.

123 Céligny prope Coppetum *Grut.* dans la muraille de l'église, ayant servi autrefois de benétier *Sp.*

D · M
CORNELI
BILCAISIONIS
FIL
5 P V B L I C I A
P E R P E T V A
C O N I V G I S · I N
C O M P A R A
B I L I S

Grut. 775, 6 a *Guldinasto*; *Spon* n. 46 qui videtur vidisse; *Orell.* 316 = 120.

2 CORNELIO *Sp.* — 3 BILCAISIONIS *Gr.*

124 Coppeti in pariete aedium privatarum *Stumpf Tsch. Grut. Spon.* Nunc est Genevae in museo.

D M
PHILETI BRIT
TAE ANNORVM
XXIII DEFVNCT
5 DOES CLAVDIA
NVS FILI VNICI
ET PIISSIMI
P · C
SVB · ASC · DED

Descripti. *Stumpf* cod. 47 p. 94, ed. VIII, 24 (inde *Tschudy* cod. 105 f. 13. 101 ed. p. 171; *Simler* cod. 102 f. 38 qui emendavit ex conii; *Plantin. Helv.* p. 241 ex *Siml.* et *Stumpfio*; *Boissard. antiq.* IV 1598 p. 50; *Grut.* 700, 10 a *Commelino*; *Haller II*, 211). *Spon* n. 45 qui descripsit (inde per *Bimard. Mur.* 1200, 4). *Donat* 372, 7 = 386, 8 ex schedis *Gnocchii. Orell.* 297 = 101. *Amati* p. 240.

Quae 1. 3. 8. 9 inclinantur litterae aut evanuerunt aut latent hodie. — 5 DOES · mihi satis certum visum est; / oss · St, o *Spon.* — 9 ASCIA *St.*

125 Novioduni *Maff. Schoepfl.* dans la maison de M. de Crassy *Ruch.*

P · SAEDIVS · HOSPES
SEX · IVL · PHILARGVRVS

Maffei M. V. 420, 6; *Schoepflin* apud Hagenbuchium *epist. ms.* 1744 ep. 32, cod. 286 p. 65; *Ruchat hist. ms. I*, 1, 61; *Levade* p. 225 ex *Ruchato*; *Orelli* 315 = 119.

2 PHILARGVRVS || *Levade*, non *Ruch.*

126 dans un mur de la ferme du château de Bon-Mont au-dessus de Nyon, marbre jurassique.

C ANTIS
 R P O F N T I
 P L C G I V . . C A
 I N I - I O R D
 5 C I N F D I . . . N
 C . A N T I S E
 R I F V . .
 F I L I O V N
 F A I D R I N I T I

Troyon misit 27 Mart. 1850 (Corr. der a. G. VII, 201).
 Pauca intellego ut in fine FILIO · VNICO · PATER · INFELICISS.

127 Novioduni 'au château sur un portel' Pith.

N I E P R I M V S
 E C E N A O V I L //
 E C E N A M B I L O
 E R I E M

Pithoeus Amerbachio dedit (inde ex schedis Amerb. bibl. Basil. Huber misit Hagenbuchio ep. ms. 1739, 14). Idem exemplum acceptum ab ipso Pithoeo (v. eius epist. ad Simlerum a. 1570 cod. Tur. F, 60, ep. 572) expresserunt Simler cod. 102 f. 37 (ex hoc codice Plantin. 1656 p. 240) et Tschudy ed. p. 171. Orell. 314 = 118.

1 NIE Tsch. Siml. — 3 BIL (pro BILO) iidem. — 4 ERIEM Siml., ETRIEM Tsch.

X. LOVSONNA VICVS HELVETIORVM (Lausanne).

Acc. Vevey et S. Saphorin.

128 gefunden am Toleure in der Gem. Bière, jetzt im Landgut le Jardin bei Lausanne Vulliemin Waat I, 73. nuper rep. Lev. mém.

CAESIA VEGE
 TA · APOLLINI
 sic V · V · S · L · M

Contuli. Levade mém. de Laus. III, 70 ab Exchaqueto; dict. p. 18. Orell. 322 = 126 ex Levadio et a Troyono.

129 l'an 1719 comme on creusoit dans la campagne du Bois de Vaux [prope Vidy], on y déterra divers monumens fort curieux de l'antiquité, plusieurs médailles, et deux cercueils de pierre avec des inscriptions. On trouva dans l'un qui était le plus grand des deux, le corps d'un homme si bien conservé, qu'il avoit encore ses cheveux qui étaient rouges, et de fort belles dents. Il y avoit du côté du corps une lampe sépulcrale de terre cuite, rouge, fort proprement faite, avec quelques médailles. Elle porte l'empreinte de l'ouvrier et le nom FORTIS en beaux caractères qui paroissent du bon siècle, mais elle a été rompue en deux et je n'en ai pu voir qu'une pièce Ruchat, a quo pendent reliqui.

I N H O N O R E M D
 D E O A P O L L I N I C A
 B E L A I V L I C O N I V X
 N I S V R I S V I V · S · M

} omus diuinae
 } rota

Ruchat hist. ms. I, l. 3, 10b; Bochat III, 544 (inde Haller II, 220) a Ruchato; Levade p. 344 eodem exemplo neque tamen ex Bochati libro descripto; Orell. 325 = 129.

1 I.. Lev. pro IN. — 3 BELAIVLI traditur. — 4 ...TIS Lev. — V · S · L · M Boch. Lev.

130 'marbre d'un pied de long, sur une égale hauteur, faisant partie d'une frise de corniche, assez bien conservé; trouvé au Bois-de-Vaud en 1804 et donné à la soc. d'émulation publique de Lausanne par M. Joseph Gély. Hodie videtur interiisse.

C · I V L I V S · T O C C A E
 F · R V F V S · A · Q · M

Gély notices d'utilité publique (Laus. 1805) I, 222. Inde videntur pendere Levade dict. p. 345 (cf. Vulliemin Waat I, 50) et Orell. 326 = 130.

2 Gély quas proposuit interpretationes *Aquarum magister, Aquarum et Viarum magister* (ut v insit in M) *Aquas munivit*, non facile quisquam defendet; sed quid subsit, non assequor, nisi forte cogitare licet de dedicatione in honorem Apollinis suscepta.

131 S. Saphorin rep. 1818/9 Gill. in ecclesia, in qua restauranda reperta est, adhuc servatur.

F O R T V N · R E D V C I
 L · F L · P O T I T I A N V S
 V · S · L · M

Contuli. Gillieron prof. Vivisensis in Schweiz. Geschichtsforscher III (1820) p. 217; Levade dict. p. 285; Orell. 332 = 138 ab al. et Gaudino; Duffoug guide aux env. de Vevey p. 21.

132 tr. le 6 Oct. 1777 à Vevey dans la cour du collège devant l'église de Sainte-Claire *Lev. mém.* Deinde ibi apud Levadium *Lev. Hall.* aujourd'hui dans une des salles de l'hôtel de ville *Duffoug*, ubi adhuc extat.

DEO · SILVANO
L · SPER · VRSVLVS
BENEFIC · LEG · XX

132

Contuli. *Levade mém. de Laus. III*, 68, dict. p. 333; *Neues Schw. Mus. Zürich* 1793 p. 782; *Haller I*, 22 = 25; *Orell*. 328. 333 = 123 ab al. et Troyono male; *Duffoug guide à Vevey* p. 25.

3 in fine nihil deest; puto fuisse LEG · XX || II · P · F.

133 'marbre des carrières d'Aigle, trouvé à Vidy près de Lausanne 7 Avr. 1739' *Bochat*. 'trouvé à la campagne du Bois de Vaux appartenante à M. le Bourgmaitre Seigneux, à la tête d'un cercueil en pierre' *Ruch.*

SOLI · GENIO · LVNAE
SACRVM · EX · VOTO
PRO · SALVTE · AVGVS
TORVM · P · CLOD · CORN
5 PRIMVS · CVRATOR · VIKA
NOR · LOVSONNENSIVM · II
IIII · VIR · AVGVSTAL · C · C · R
CONVENTVS · HEL · D · S · D *

Descripti. *Mercure Suisse* Juin 1739 p. 562, Janv. 1741 p. 12; *Hagenbuch ep. ms.* 1739, 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15, cod. 285 p. 113; *Mur*. 1054, 1 auct. non ind.; 2053, 6 a Lamio; *Nov. Fior.* 1740, 720 a Brukerio; *Bochat epistol. diss. qua declaratur lapis antiquus Laus.* 1741. 4. et mém. III, 537 aere expr.; *Ruchat hist. ms.* I, 3, 9; *Donat.* 18, 8. 44, 4 auct. non ind. (sumpsit male ex N. F.); *Sinner voy.* II, 141; *Orell*. 324 = 128 ab al. et Troyono; *Amati* p. 168.

134 rep. a. 1719 'au Bois de Vaux près de Vidy' sepulero imposita una cum n. 129, ubi vide notam *Ruchati*. rep. *Malley* a. 1724 notatum est apud *Montf.* et in ipso lapide, qui extat Lausannae in museo.

BANIRA · ET · DONINDA · I"
DAEDARVS · ET · TATO · ICARI · FIL
I * SVLEIS SVIS QVI CVRAM *

VESTRA AGVNT IDEN sic

5 CAPPO ICARI I

Descripti; sincera omnino. *Montfaucon antiq. Suppl. II* (Par. 1724), 236 per *Abauz.* a *Ruchato* (inde *Mur.* 1443, 4 et per *Martinum relig. des Gaulois II*, 174, *Montfauconii exscriptorem*, *Mur.* 1987, 2); *Hagenbuch cod.* 285 p. 289 (cf. ep. 1739, 10) a *Stadlero*; *Ruchat hist. ms.* I, 46; *Bochat II*, 425 a *Ruchato*; *Haller I*, 14 = 16; *Levade* p. 173; *Orell*. 327 = 132 ab al. et Troyono.

1 I/ potest fuisse ET. — 3 SVLEIS priores; mihi visum est SVLEIS i. e. *Sulevis*. — 5 fin. I fuerit L potius quam quod priores habent F, quam litteram lapis non admittit.

135 rep. Lausannae au Couvalou; extat in museo Troyoni.

IS
N
CE

Contuli. *Orelli* . . . = 135 a Troyono.

XI. EBVRODVNVM VICVS HELVETIORVM (Yverdun).

Acc. Valeyres et Cuarnens.

136 Yverdun rep. 1825 in coemeterio, quod est extra oppidum meridiem versus, extendendo *Corr.* Extat in curia.

MARTI
AVG
C * SENTVS * DIA * D
MENV * MDICVS
5 V S L M

Contuli. *Correvon de Martines in Schweiz. Geschichtsf.* VI (Bern. 1827) p. 96 sq. aere expr. (inde *Amati* p. 216); *Orell*. 346 = 152 ab *Ed. Bibero* et Troyono; descripsit *F. Dubois*.

137 in basi capri aerei rep. Valeyres (prope Yverdun) *Vull.* Extat Lausannae in museo.

DAEO
MERCVRIO
IVL · IVLIANA
V · S · L · M

Ectypon misit Troyon. *Amati* p. 164; *Vulliemmin Waat* I, 70.

138 Yverdun rep. 1825 in coemeterio extendendo *Corr.*
Extat in curia.

in antica:

M E R C A V G DONA · VENIBVNT
I · S I L A N I V S · CANDIDVS AD ORNAMENTA · EIVS
N O M I N E · S V O · E T E T · E X S T I P I B V S
M · S I L A N I · S A B I N I P O N E N T V R
5 E T · T · S I L V I · S I M I L I S
F R A T R V M · S u O R V M
E X · H S · N̄ III T P · I
M D O M I T I V S M A G N V S
H E R E S · P O N E N D · C V R A V I T
10 E T · E O · A M P L I V S D E · S V O
A D I E C I T · H S N̄ ∞ C C C C

Contuli. Correvon de Martines in Schweiz. Geschichtsf. VI
(Bern. 1827) p. 96 sq. aere expr. (inde Amati p. 217); Orell.
348 = 155 ab Ed. Biberio et Troyono; descripsit F. Dubois.

2 praenomen videtur fuisse L. — 5 SILVI omnino, non SILA.

139 Yverdun rep. 1825 in coemeterio extendendo *Corr.*
Extat in curia.

M E R C V R I O
A P O L L I N I
M I N E R V A E
T O G I R I X M E T A E lege: *Metiae f.*
5 V S L M

Contuli. Correvon de Martines in Schweiz. Geschichtsf. VI
(Bern. 1827) p. 96 sq. aere expr. (inde Amati p. 217);
Orell. 347 = 153 ab Ed. Biberio et Troyono; descripsit
F. Dubois.

140 Yverdun in curia.

S V C E L L O
I P A D C O
V S L M

Contuli. Orell. ... = 154 a Troyono. Descripsit F. Dubois.
1 mihi satis certus visus est. — 2 lege aut IPADCO aut IRADCO.

141 Yverdun in curia.

V I C T O R I A E
I V S T · V A T T O
V S L M

Contuli. Correvon de Martines Schweiz. Geschichtsf. II
(Bern. 1817) p. 166 aere expr., inde Levade p. 362; Orell.
349 = 156 a Troyono; descripsit F. Dubois.
2 VATTO potius quam VALLO.

142 Yverdun rep. 1825 in coemeterio extendendo *Corr.*
Extat in curia.

C · F L A V I O · C A M I L L /
H I R I R · C O L · H E L · F L A M N̄
A V G V S T I *
Q V E M · O R D O P A T R O N V M
5 C I V I T A T I S · C O O P T A V I T E I Q
O B M E R I T A E I V S E R G A R E M
P V B L I C A M S C H O L A M E T
S T A T V A S D E C R E V I T
V I K A N I
10 E B V R O D V N E N S E S
A M I C O E T P A T R O N O

palmae duae

Contuli. Correvon de Martines in Schweiz. Geschichtsf. VI
(Bern. 1827) p. 96 sq. aere expr.; Orell. 344 = 150 ab
Ed. Biberio; Amati p. 219; descripsit F. Dubois.

143 Yverdun rep. 1825 in coemeterio extendendo *Corr.*
Extat in curia.

I V L I A E C I V L I C A M L
L I F I L I A E F E S T I L A E
P R I M A E A V G
F L A M I N I C A E V I C I N A E
5 O P T I M A E O B E G R E G A
E I V S M E R I T A
V I K A N E B V R O D V N

Contuli. Correvon de Martines in Schweiz. Geschichtsf. VI
(Bern. 1827) p. 96 sq. aere expr.; Orell. 345 = 151 ab Ed.
Biberio et Troyono; Amati p. 219; descripsit F. Dubois.
3 postea additus est; lege *flaminicae primae Aug(usti), vicinae
optimae.*

Pater et filia redeunt n. 179. 192.

144 Yverdun. Videtur interiisse.

SUI IS
S H S e X H S N̄ III
N I V L I V S H E R E S
O N E N D C V R A V I T
5 e t D E D I C A D I E C T I S
H S N̄ C C A D

Orell. 350. 351 = 157. 158 ab Ed. Biberio, cuius schedas re-
peri in bibl. civ. Turic. Coniungenda esse Orellius non vidit.
2 IX, 4 NI et CVR/TI, 5 IIDIC .. ADHCIS Biber.

145 lapis longus ped. 7, largus poll. 15; Valeyres (Waat) in
aed. Ioh. Petri Baudin *Vull. sert de seuil de grange Dub.*

T I T I C A P I T O N I S V R D O N I D O N I

Vulliemin Waat I, 90. Dubois *Corr. der a. G. IV, 37.*
TITIAPITONISVRDHONI Dub.

146 Cuarnens prope la Sarraz, dans la muraille du temple neuf.

protomae duae

D M

IVL DECVMIN

ET POMPEIE

REGINAE IVL

5 VALERIANVS

fEC

Bochat III, 625 a le Coultre, a quo pendent reliqui ut Donat. 366, 5; Orell. 341 = 147.

6 PEC Boch.

147 au milieu de la montée de la Cheire entre Yverdu et Payerne, petit fr. où il y avait joint à quelques autres lettres

CATO *vel* CATONI

Graffenried Villari dominus apud Wild p. 190, unde pendent reliqui, ut Orell. 353 = 160.

148 laminae aereae fragm., rep. Yverdu aux Jordils. Extat ibi in museo.

C C
C · TV

Descripti.

XII. MINNODVNVM VICVS HELVETIORVM (Moudon).

Acc. Gruyère et Payerne.

149 rep. Moudoni in fundamentis aedium sitarum ad angulum vici pontis m. Iul. 1732 *Ruchat*. Extat in curia prope locum ubi rep. est. — Litterae non bonae sunt apparentque complura vestigia scripturae anterioris erasae.

PRO SALVTE DOMVS DIVN

I · O · M · IVNON REGIN

ARAM · Q · AEL · AVNVS · [IIII] · AVG *sic*

DE SVO ITEM DONAVIT VICAN

5 MINNODVNENS X DCCL · EX

QVORVM VSSVR · GYMNA

SIVM INDE · RCI · TEMPOR *sic; emenda SIVM · INPER · C · ITEM · SPOR*

PER TRIDVM EISDEM

VICAN · DEDIT IN AEVN

10 QVOD SI IN ALIOS · VSSVS

TRANSFERR VOLVERINT *sic*

HANC · PECVN · INCOL · COL · AVEN

TICENSIVM · DARI VOLO ·

L · D · D · V · M

Contuli. Innotuit primum per Ruchatum, qui misit Bodmero 1 Aug. 1732, item Ottio (inde Hagenbuch cod. 286 p. 5. 8) deditque Maffei (qui ed. Gall. ant. p. 20, inde Mur. 1102, 5, cf. M. V. p. 413) posuitque in hist. ms. I, 3, 10e (inde Schmidt 1771 p. 10). Praeterea legitur Mercure Suisse Janv. 1735 p. 80; Pococke p. 79; Ritter p. 6 pl. V (inde Haller II, 239); Levade p. 209; Orell. 339 = 145 ab aliis et Troyono; Osann p. 562.

7 quod dedi, certissime quidem in lapide reperitur (nisi quod fortasse pro utraque R legere quis possit P), neque tamen explicandum esse, sed emendandum mihi quidem constat. Nam ut omittam horum nullam adhuc probabilem interpretationem repertam esse (*intercisa enim tempora*, item *indercium* ferias nescio quas Minnodunensibus proprias infeliciter inventa esse nemo negabit), apparet duas donationes commemorari, quarum altera pertineat ad gymnasium tuendum, altera ad epulum nescio quod per triduum instituendum; quae tamen ita confunduntur, ut lectionem corruptam esse pateat. Facillima visa est supra adscripta emendatio una littera D in P mutata et altera S addita; ut sit: *Item donavit vicanis Minnodunensibus denarios DCCL, ex quorum ussuris gymnasium in perpetuum curarent; item sportulas per triduum eisdem vicanis dedit in aevum*. Compendia scripturae non satis elegantia fortasse ferri poterunt in titulo provincialis et indocti hominis.

150 rep. Moudoni in fundamento aedium ad angulum septentrionalem pontis; id est eodem plane loco quo repertus est qui praecedit titulus. Servat Tissot notarius.

IOVI O · M ·
 TI · POMPO
 X ∞ · EX · QVO rum usuris
 SIVE · REDTV
 5 HOC · EEMPLVM antiquo splendori
 REDD · RI / V /
 A VICAN ///
 . S · I / S //

Descripsi indicatam a Troyono.

6 fortasse: *triduoque cenaretur a vicanis Minnodumensibus.*

151 Payerne iacens in templo *Stumpf.* ad pontem *Freher ap. Grut.*, ubi adhuc extat.

IOVI O 1 a x
 ENIO IOCI
 FORTVNA E
 REDVCI D AI
 5 PIVS AVGVS
 TVS DEDICA sic plane

Descripsi. *Stumpf* cod. 47 p. 95 ed. VIII, 16; *Tschudy* cod. 105 f. 12. 97 ed. p. 162; *Simler* cod. 102 f. 32; *Guillimann* p. 124; *Grut.* 8, 4 a *Frehero* et *Commelino*, 78, 5 ex *Fabricii* Roma; *Plantin* p. 259, *Patin* p. 332 ex anterioribus auctoribus; *Hagenbuch* cod. 286 p. 73 qui descripsit a. 1727; *Schoepflin* Als. I, 472 q. v.; *Bochat* II, 439; *Ruchat* hist. ms. I, 3, 72; *Pococke* p. 79; *Sinner* voy. II, 274; *Orell.* 343 = 149 ab al. et Troyono.

Quae extra lineas dantur litterae maiores sic exhibentur in antiquissimis exemplis *Stumpfii* et *Freheri*; vereor tamen ne sint ex supplemento. Certe *Hagenbuchius*, iam desideravit quas ipse non vidi.

152 Courtille prope Lucens (non Lovatens) non longe a Moudon rep., mox iterum sepulta.

DEAE MINERVAE

.....

 (reliqua non sunt
 descripta)

Vulliemin Waat I, 69.

153 fragmens tr. dans la plaine entre Riaz et Marsens dans la Gruyère. 'Il y a une quantité considérable de fragments d'inscr., mais en général fort inutiles'.

a L · I · I · L b X L
 IL · SE v X L X X V
 IANVS L
 TVS · ET · F · M
 5 ESSALL NVS
 A ET AGRICO
 IILIAN · F X L
 VS · X L
 VS X

c SEMP d I I / A e AR
 SILV · I NTIVS MA
 FA NI DAT

Iohannes Gremaud (curé d'Echarlens près de Bulle) misit Troyono, Troyonus mihi.

Omnia frustra undique effracta esse indicat Troyoni tabula. Enumerantur homines qui pecunias contulerunt ad templum aliudve quod aedificium extruendum. a, 6 fortasse scripti fuerunt consules a. 230 *Clementinus* et *Agricola*; cf. tamen a, 4 ubi pater nominatur cum filio.

XIII. COLONIA PIA FLAVIA CONSTANS EMERITA HELVETIORVM sive AVENTICVM

(Avenches).

Acc. *Cressier* et *Pierre-pertuis*.

Helvetiorum civitatis caput fuisse Aventicum ante iam quam coloniae iure donaretur auctor est *Tacitus* (hist. I, 68 in rebus gestis a. p. Chr. 70); quocum optime convenit titulus n. 178 qui servum imperatoris tributis apud Helvetios exigendis praepositum nobis monstrat iam *Caesare Augusto* imperante *Aventici* degentem. Ex

quattuor autem qui Helvetiorum agrum efficiebant pagis Aventicum situm fuisse in pago Tigorino cum Caesar indicat, ubi (de b. G. I, 12) Tigorinum pagum in confinio Helvetiorum et Sequanorum situm esse non obscure innuit, tum aperte docet titulus n. 159. — Ab imperatoribus Aventicensium civitatem coloniae ius honoremque ita impetrasse, ut non ad exemplum coloniae Equestrium separatam rempublicam obtineret*), sed caput esse civitatis Helvetiorum minime desineret et reliquus Helvetiorum ager in pagos distributus Aventico attribueretur totus, lapides abunde docent; inter quos hoc loco non indicabo nisi unum n. 192, propterea quod raro exemplo meminit praeter publicum Helvetiorum decretum etiam decretorum 'pagatim' factorum. Quod ad tempus attinet coloniae ibi institutae, Romanum oppidi nomen hoc evenisse arguit sub Flaviis imperatoribus sive Vespasiano patre sive Tito filio sive denique Domitiano; fuitque sane illis vetusta cum Gallica hac civitate necessitudo, ubi et imperatoris pater fenus exercuerit diemque obierit (Suet. Vesp. 1) et quae a Vitellii ducibus propter fidem Galbae servatam crudelia multa perpessa sit. Neque sine causa eo *piae constantis* cognomina referemus, ut tertium *emeritae* pertinet procul dubio ad veteranos eo deductos. — Ceterum cum apud auctores aetatis Romanae, si exceperis lapides, altum silentium sit de colonia Aventicensi, miro casu succedit in eorum locum scriptor quicumque fuit saeculi septimi qui vulgo dicitur Fredegarius (Ganisii lectt. ant. II, 154—226; cf. Pertz Archiv VII, 253—258 quaeque ipse dixi in libro 'über den Chronographen vom J. 354' Abh. der sächs. Ges. der Wiss. II. 587), qui cum Hieronymi chronica ita interpolarit ut insereret pauca additamenta eademque proprie Aventicensia, recte meo iudicio Hallero (Bibl. der Schweizergesch. V, 3) creditur scripsisse Aventici vel certe in monasterio aliquo non longe inde remoto. Putavi non iniucundum fere iis quibus haec scribuntur, si additamenta illa non ignota quidem, sed quae plerisque innouerint ex solis Fredegarii compilatoribus, maxime Freculfo, hoc loco repetiero ut apud primarium auctorem leguntur.

II, 36 ad a. Chr. 75: [*Vespasianus*] *Germanos rebellantes superat et Aventicum civitatem aedificari praecepit. A Tito filio suo postea expletur et nobilissima in Gallia Cisalpina efficitur*'.

II, 36 ad a. Chr. 82: *Titus universam Galliam circumvit et Aventico civitatem quam pater inceperat explevit, gloriose eo quod eam diligebat ornavit*'.

II, 40 ad a. Chr. 264 Hieronymus sic: 'Alamanni vastatis Galliis in Italiam transiere'. Fredegarius: '*Alamanni vastatum Aventicum pervenerunt, inaestimabili nocumento plurimam partem Galliarum vastaverunt indeque in Italiam transierunt*'. Cf. Amm. Marc. XV, 11, 12: 'Alpes Graiae et Poeninae exceptis obscurioribus habent et Aventicum, desertam quidem civitatem, sed non ignobilem quondam, ut aedificia semiruta nunc quoque demonstrant'.

Quae in universum vera esse etsi non dubito, tamen non ex auctore antiquo, sed ex incolarum memoria excepta mihi videntur, ut non multum tribui velim iis quae narrantur hic de victoriis itineribusque imperatorum. — Ad nostram rem quod attinet, potuerunt quidem Helvetiorum lapides omnes hoc capite coniungi; sed melius visum est vicorum monumenta a coloniae titulis ita separare, ut hic non exhibeantur nisi Aventicenses proprii, additis iis qui reperti sunt in vico non multum inde remoto Cressier et ad Pertam Pertusam, ubi constat terminum olim fuisse inter territoria Rauricorum et Helvetiorum. Ceterum aliquot annis abhinc Aventicenses optimo consilio sibi museum instituerunt, in quo et servatur iam non exiguus lapidum scriptorum numerus et quotidie augetur. Innumerabilium frustulorum quae ibi extant ego quamquam pauca, tamen plura fortasse selegi quam par erat; haec enim custodienda quidem sunt, si forte aliquando emergant particulae quas hodie desideramus, sed edita frustra lectorem morarentur. Ex lapidibus ante museum constitutum repertis pars migravit ad castrum propinqui Villari sive Münchweileri dominos, aliqui custodiuntur in museo vel aliis locis, plerique interierunt.

*) Sic tamen excusatur aliquatenus Ptolemaei error, qui II, 9, 20 in Helvetiis recenset Ganodurum (vel potius Salodurum, ut ΕΑΔΟ abierit in ΓΑΝΟ) et forum Tiberii, 21 in Sequanis Dittatium, Vesontionem, Equestrum, Aventicum. Scilicet colonias quibus civitatibus attribueret non multum interesse existimavit.

154 Münchweiler in vico in angulo casae rusticae *Stumpf*.
Hodie in castro parieti inclusa.

DEAE AVEN
T · TERTIVS
SEVERVS
CVR · COLON
5 IDEMQVE · ALL
CVI · INCOLAE
AVENTICENS
PRIM · OMNVM
OB EIVS ERGA
10 SE MERITA
TABVLAM ARG
P///L POSVERE
DONVM · D · S · P
EX HS VCC · L · D · D

Contuli. Novit iam Rhenan. rer. Germ. I. 1531 p. 133. Habent Apian 454; antiquus apud *Stumpf*. cod. 47 p. 114; *Stumpf* cod. 47 p. 98, ed. VIII, 18; *Tschudy* cod. 105 f. 11. 96, ed. p. 161; *Simler* cod. 102 f. 32; *Guillimann*. p. 85; *Grut.* 110, 3 ex Apiano et schedis *Commelini*; *Patin* p. 331; *Scheuchzer* it. 1706 p. 419, it. 1709 p. 501; *Wild* p. 233; *Hagenbuch* cod. 286 p. 207 q. v. a. 1727; *Bochat* II, 497; *Ruchat* hist. ms. I, 1, 95; *Donat.* 58, 11 ex *Sam. Schmidt* et *Gnocchio*; *Orelli* 369 = 178; *Osann* p. 560. 12 P///L lapis (P · L Ap. *Stumpf* *Wild* *Ruch.*); PV///L cum deprehendisse sibi visus est *Hagenbuch*, decepit eum fractura; PVBL quod est in ectypo *Turicensi*, refingenti debetur. Fuit fortasse *pondo* sequente numero.

155 Münchweiler in coenobio *Stumpf* ibidemque adhuc extat in castro.

DEAE · AVENTIAE
ET · GEN · INCOLAR
T · IANVARIVS
FLORINVS
5 ET · P · DOMITIVS
DIDYMVS
CVRATORES · COL
EX · STIPE · ANNVA
ADIECTS · DE · SVO
10 HS N̄ IB

Contuli. Antiquus apud *Stumpf*. cod. 47 p. 114; *Stumpf* cod. 47 p. 99 ed. VIII, 18; *Tschudy* cod. 105 f. 10. 96, ed. p. 160; *Simler* cod. 102 f. 31; *Urstis*. epit. hist. Basil. add. p. 27; *Guillimann*. p. 85 e *Tschud.*; *Grut.* 110, 2 e schedis *Commelini* et *Freheri*; *Patin* p. 330 a prioribus; *Scheuchzer* it. 1709 p. 505; *Wild* p. 226; *Hagenbuch* cod. 286 p. 191 q. v. a. 1727; *Bochat* II, 438; *Ruchat* hist. ms. I, 1, 96; *Donat.* 58, 8 ex *Schmidtio* et *Plantino* et schedis *Gnocchi*; *Orelli* 368 = 177; *Osann* p. 560; descriptus *G. Wyss*.

156 Münchweiler dans l'écurie du château *Schm.* trouvée en 1751 dans les fondations des écuries, aujourd'hui dans la cour du château *Ritter*. Frustra quaesivi ibi. *Troyonus* postea ad me haec perscripsit: 'La pierre existe à Avenches dans l'intérieur de la ville, enchassée contre la façade de la maison *Renaud*, mais les caractères de l'inscription sont en fort mauvais état de conservation, aussi une partie des habitants d'Avenches prennent cette inscription pour celle de *Iulia Alpinula*'.

Schmidt:

DEAE AVENT
C · IVL · PRIMIT
TRIVM VIR
CVR · COLIT · FA
5 CVR · IIIIIIVIR
D · D · SVT IMP
IIV
L · D · D

Ritter:

DEAE AVENT
///IVLI//PRIMA
TRIVM VIR
//VI///IIIVIR
//VRU IIIVIRA
DE ///IVLAPE
/////II

Troyon:

IIA I AVEN
C IVL PRIVA
I V I I I
VI F L I T M
A C I I V I
D I V I M
I II

Sam. Schmidt misit *Hagenbuchio* ep. ms. 1751 p. 24 editique 1760 p. 16 (inde *Donat.* 58, 7) 1771 p. 12; *Ritter* mém. abrégé p. 5 pl. 3 aere inc.; *Orelli* 370 = 179 ab al. et *Troyono*, cuius schedas habui et ipse. Dedi exemplum *Ritterianum* et *Troyoni* et ms. *Schmidtii*. Hic in ed. posuit 4 CVR · COL · IE · F · A; 6 DD · SV · IV (in ed. 1771 est D · D · SV · V), 8 in ed. 1771 L · D · D · D.

157 Aventici rep. Extat ibi in museo.

B I V I S
T R I V I S
Q V A D R V
V I S.

Descripsi et contuli. Troyon rev. arch. VII, 452.

158 Aventici in agro rep. 1742; servat Oleyre Aventicensis Beck. rep. 1744; servat Lerber praefectus (baillif) Thorberg. *Boch.* tr. en 1744 entre Valamand et Salavaux à une lieue à N. O. d'Avenches *Lev.*, nescio unde.

B I V I S.
T R I B V I S.
Q V A R V B S

Hagenbuchio miserunt a. 1742 Beck (ep. ms. 1742, 17. 1743, 1. cod. 283 p. 225), a. 1744 Schoepflin (ep. ms. 1744, 32), a. 1752 Gruner accurate delineatam (ep. ms. 1752, 16). Bochat II, 429 aere expr. (inde per Schmidtium Donat. 52, 1 et ut puto Exchaquet p. 82). Levade p. 33. 283. Orell. 389 = 200.

3 bs pro bs Schoepfl.

159 Münchweiler in pariete templi *Stumpf*, ibidemque adhuc extat in pariete castr. — Alterum exemplum Klotae in pago Turicensi, quem olim male dicebant Tigurinum, a. 1601 erutum esse confinxit nescio quis, cuius commentarium ed. Io. Bapt. Ott: 'coniectura de columna marmorea antiqua Clotae a. 1601 eruta. Ex archivis ecclesiae Tigurinae'. Tigur. 1732. 4. Fraudem postea ipse Hagenbuchius (v. eius cod. 285 p. 59) agnovit: 'falsarius, inquit, illam epistolam scripsit nobisque imposuit'. Cf. de hac re Haller *Bibl. der S. G. IV*, 307.

GENIO
PAG · TIGOR
P · GRACCVS
PATERNVS
5 T · P · I
SCRIBONIA
LVCANA
H · F · C

Contuli. *Stumpf* cod. 47 p. 100 ed. VIII, 18; *Tschudy* cod. S. Gall. 1083 p. 83 87, cod. 105 f. 10. 96 ed. p. 160; *Simler* cod. 102 f. 31; *Guillimann*. p. 39; *Grut.* 111, 4 ex schedis *Freheri* et *Commelini*; *Scheuchzer* it. 1709 p. 503; *Wild* p. 224; *Hagenbuch* cod. 286 p. 231 q. v. a. 1727; *Bochat* II, 437; *Ruchat* hist. ms. I, 3, 73; ms. *Villar.*; *Donat.* 43, 10 ex *Sam. Schmidt*; *Haller* II, 110 a prioribus; *Orell.* 366 = 175.

Praeterrmittendum non est quod hic lapis exhibet insigne documentum *Tschudianae* interpolationis et caecae posteriorum obedientiae. — 5 quod ipse deprehendi legerunt praeterea *Gruteri* auctor et qui confecit schedas *Villarianas*; contra *Stumpfius* versus reliquit punctis expletum. Quod exemplum cum *Tschudius* sumpsisset sibi tractandum, primum repetivit simpliciter in cod. *Sangall.* p. 87; deinde in eodem cod. p. 83 in fine versus posuit ET, in margine adscripsit forte CVR · COL; denique in exemplis posterioribus audacter posuit CVR · COL · ET. Quam lectionem aperte falsam nihilo minus quicumque postea lapidem contulerunt, *Scheuchzer* *Wild* *Ruchat* *Bochat* ipseque *Hagenbuchius* reliquerunt intactam. — 8 veram lectionem ante me unus ms. *Villar.* auctor reperit; reliqui consentiant in V · FEC.

160 Aventici in museo.

GENI
C A M I L L
C E S / R T I
Q V I B V S
5 I N H
I T E M H E R
N O M I N

Descripsi et contuli.

161 epistylum ingens ex marmore albo litteris maximis, quibus aes adhuc inhaeret, rep. Aventici 1844. Extat ibidem in museo.

LVGOVES

Descripsi et contuli. *Courrier Suisse* 12 Mart. 1844 q. n. v. (inde *Vulliemin* *Waat* I, 58); *Orell.* ... = 200 not.

162 autrefois à Cressier dans un autel de l'église de S. Rosaire; depuis 1828 dans les murailles de la dite église *Matile*, non *Neuveville* vel *Landeron* ad lacum *Biennensem* ut ait *Orell.* Haec et socia n. 163 in antica et postica eiusdem basis exhibentur.

M A R T I
S A C R V M
T · FRONTINVS
GENIALIS
5 V S L M

Contuli ad ectypon gypsaceum musei *Neufchatellensis*. *Parent* ms. *Salod.* p. 106; *Nouvelliste* *Vaudois* 16 Dec. 1828 q. n. v. (inde *Orell.* 5032 ed. 1); *Matile* misit *Orellio* n. 167 ed. 2 et antiq. *Turic.* *Corr.* V, 170; *Jahn* *Bern* p. 71. — Antiqui nescio cuius codicis typum exhibent *Parent* ms. *Salod.* p. 106 et *Bridel* apud *Orell.* 5067 ed. I.

Antiqui codicis typus hic est:

FANVM · MARTIS · SACRVM · IVLIVS · CESAR

169 Aventici in thermis rep. 1808 *Hall.* tr. en Mai 1808 sur un marbre de 9 pieds de hauteur sur 30 pouces de largeur en lettres romaines du plus grand caractère *Lev.* Extat Aventici in museo.

i u l i a e
 DOMINAE AVGV
 MATRI cASTROЯ sic † 217 p. C.
 HEL · PVBLIC///

Descripti et contuli. *Haller II*, 253 ab *Erlacho*; *Levade* p. 31; *Orelli* 361 = 170.
 Integra est a sinistra intuenti.

170 Aventici in museo.

COH
 AESAP

Descripti.

171 Aventici in museo.

IAR
 DIV

Descripti.

172 fragmenta duo tabulae aereae, rep. Aventici d. XI kal. Oct. 1751 praesente *Schmid.* Extant Bernae in museo publico.

5 E N D I S
 NT · QVIQVE · IN
 NERE · ET · DENVME
 TORW
 QVE · CIVC

IRIDIER
 QVAT · BROXV
 DEBETO
 CVSSA EXTRA

Descripti ad ectypa chartacea *Meyeri.* — *Schmid* misit *Hagenbuchio* ep. ms. 1751, 24 (inde *Orell.* 399 = 211); aere expr. optime dedit *Studer* p. 71.

I, 5 in ectypo vidi CIVC.

II, 1 DIR St. — 2 non PROXV. — 4 CVSSA St.

173 tab. aerea rep. Aventici prope thermas *Grun.* rep. prope pulcherrimum ex musivo opere pavementum cum aliis inscr. fractis *Sinner.* Nunc Bernae in bibl. publ.

5 I A
 AD · EVM · Q
 NCIAE · IMPE
 · MITTANTVR · I
 ERIT · AVT · IS · CIVI · I
 AE IMPERAT
 SERI

Gruner misit *Hagenbuchio* ep. ms. 1752, 16. *Sinner* catalog. cod. ms. bibl. Bern. I (1760) tab. I cf. praef. p. XXXIII. *Schmidt* 1760 p. 18. *Orell.* 390 = 201.

174 tabulae aereae pars exigua. Extat Aventici in museo n. 550.

MNE · TEI
 N DAT
 RB
 V

Descripti.

175 Aventicum in pariete eiusdem templi [ubi fuit n. 168] fragmentum sine principio; sed is lapis iam semotus est a^o dni 1542 *Stumpf.* in der selben kilchen [ubi fuit n. 168] ussert an einem eck der kilchmur. Der Stein ist sidhar mit der kilchen gebrochen und von den Mureren oder Steinmezen zerstücket, doch von mir in obgemeltem Jar [1536] eigentlich abgeschriben als er noch am eck der kilchen stund *Tsch.* solito mendacio. Partem quae continet vv. extremos denuo reperit 'au bois du chätel dans un réservoir des eaux' *Wild*; haec nunc extat Aventici in muro ecclesiae.

LEGATO

IMPER · CAES · NERVAE · AVG · GERM · LEG · XVI
 FLAVIAE · FIRMAE · ET · LEGATO · IMP · NERVAE
 TRAIANI · CAESARIS · AVG · GERMAN · DACICI
 5 LEG · VI · *FeRrat*AE · SODALI · FLAVIALI · PRAETORI
 AERARI · MILITARIS · LEGATO · IMP · NERVAE
 TRAIANI · CAESARIS · AVG · GERMANICI · DACICI
 PROVINCIAE · LVGDVNENSIS · CONSVLI · LEGATO
 10 IMP · NERVAE · TRAIANI · CAESARIS · AVG · GERMANIC
 DACICI · AD · CENSVS · ACCIPIENDOS
 COLONIA · PIA · FLAVIA · CONSTANS · EMERITA
*helv*ETIO r VM · FOEDERATA
 PATRONO

Descripsi quod extat et contuli. Auctor antiquus apud Stumpfium cod. 47 p. 113; *Stumpf* cod. 47 p. 97 ed. IV, 21; *Tschudy* cod. S. Gall. 1083 f. 79, cod. 105 f. 11. 94, ed. p. 157; *Simler* cod. 102 f. 30. 63; *Lips.* p. 26 a *P. Gulielmio*; *Guillimann.* p. 77 ex *Tschudianis*; *Grut.* 427, 12 ex *Lipso* et *Guillim.*; *Patin* p. 329; *Wild* p. 183. 216; *Hagenbuch* cod. 283 p. 173 qui descripsit a. 1727; *Bochat* I, 453 a *Ruchato*; *Haller* I, 144 = 164 q. v.; *Orelli* 364 = 173 ab al. et *Troyono*; *Osann* p. 560.

Ut mittam partem quae adhuc extat a me ipso aliisque plurimis exceptam ex lapide, partis deperditae editiones quotquot circumferuntur unico *Stumpfiano* exemplo inniti certissimum est, quidquid contra dicit *Tschudy*. Ipsum illud tamen si quid video compositum est ex fragmenti adhuc extantis comparatione cum antiquiore et inemendato exemplo continuo scripto, quod *Stumpfius* nescio unde accepit et ad quod respicit in nota ms. ad v. 12, quoque praeterea praeter *Stumpfium* usos esse reperio *Simlerum* *Tschudiumque*. Certe solitarium elementum I, quod v. 10 in *Stumpfius* posuit, ex lapide nequaquam potuit excipere, sed scripsit sic fragmento suo applicans exemplum antiquum. Item qui viderit lapidem, mecum consentiet v. 12 partis deperditae spatium *Stumpfianae* lectioni non suffecisse sed requirere eam quo ducunt antiquioris auctoris vestigia. — V. 1. dabo antiqui p. 113, *Stumpfii* cod. p. 97, *Simleri* f. 30, *Tschudii*. — 1 in CAIO LAELIO i. e. n. 204 attexuit *P. Gulielmus*, solita fraude. — ... LEGATO *Stumpf* indeque *Siml.* *Tsch.* rel., ... ATO *Hag.*; non vidit Antiquus neque vidi ego. — 2 IMPER · CAE · Ant.; IMP · CAES · reliqui. — GERMAN ego et *Siml.*, GERAN Ant., GERMANICI St. *Tsch.* — 5 FIRMAE Ant. *Siml.*, FIRMAE St. *Tsch.* rel.; unde cum huiusmodi legionem nemo nosset, *Cardinalius* vel potius *Marinius* dipl. p. 303 n. 188 titulum suspectum dixit, neque immerito. At latet omnino in FIRMAE notissimum FERRATAE. — PRAETOR Ant. — 8 PROVINTIAE St. (non Ant.). — 10 I DACICI St. *Tsch.*, contra Ant. *Siml.* — 11 CONSTAS Ant. — 12 IMPIA AETIOPVM Ant. (cuius lectionis mentio etiam fit in cod. *Tsch.* *Sangallensi*), inepte puto cogitans de Iudaeorum illa si diis placet colonia *Aventicensi*; sed latet in monstro hoc, modo pro IMPIA AETIOPVM ponas IMP · AETIOPVM, omnino HELVETIORVM. *Stumpfius* inde quod effecit AVENTICVM HELVETIORVM, ad *Siml.* *Tsch.* et reliquos propagavit.

176 litteris optimis et magnis. Münchweiler nuper rep. a loci domino Morlot, extat in templo *Plant.* ubi adhuc servatur.

iii ui | R O E P V L O N
 leg. a | V G V S T · P R · P R
 ger | A N · S V P E R I O A
 hel. p | V B L · P A T R O N O

Contuli. *Plantin.* 1656 p. 267; *Wild* p. 236; *Ioh. Hofmannus* q. v. a. 1742 apud *Hagenbuch.* cod. 286 p. 242; *Bochat I.* 458; *Orell.* 391 = 202; *Osann.* p. 560; descripsit *G. Wyss.*

Cf. *Romana Grut.* 457, 6: *C. Popilio C. f. Quir. Caro Pedoni cos. VIIvir. epulon. sodali Hadrianali legato imp. Caes. Antonini Aug. Pii pro pr. Germaniae super. et exercitus in ea tendentis* rel.

177 Aventici rep. ad aedificium columnis ornatum. Loci ubi reperta est formam delineatam habes in tabulis soc. ant. *Turic.* vol. VI tab. 55. Extat Aventici in museo.

IV I
 QVESTVRA · IN · I
 ASIA · FVNCTV
 INCOLAE · AVENTICENS
 5 OB · EGREG · EIVS · ERG · S · E · MR
 PATRON · P · CVI · SINGVLI
 ADQ · VNIVERS · OBLIGATOS
 SE · ESSE · PRAEFERVNT · ADQ
 ETIAM · PARVM · SIBI · VI
 10 DENTVR · PRAEDICARE
 CVRA T · NIGR · MODESTI
 IIIII VIRI · AVGVSTALIS

Descripsi et contuli. *Troyon* rev. arch. VII (1850) p. 453. *Beitr. zur vat. Gesch.* herausg. von der vat. Ges. zu Basel IV (1850) p. 150. *Bull. dell' Inst.* 1852 p. 106.

178 in marmore rotundo, quod Villarii prope Aventicum in aedibus rusticis viderunt *Stumpf* et *Wild.* Extat adhuc ibidem in castro.

DONATO · CAESARIS · AVg
 SALVIANO · EXACTORi
 TRIBVTORVM · IN · HELu
 COMMVNIS · VICARIVs

Contuli. *Novit iam Rhenanus* rer. Germ. 1531 p. 133. *Habent Apian.* 455 (inde *Smet.* 168, 18. *Grut.* 593, 9); auctor antiquus apud *Stumpfium* cod. 47 p. 114; *Stumpf* cod. 47 p. 98, ed. VIII, 18; *Tschudy* cod. 105 f. 11. 97 ed. p. 162; *Simler* cod. 102 f. 32; *Guillim.* p. 103 ex *Tsch.*; *Patin* p. 331 a prioribus; *Scheuchzer* it. 1709 f. 503; *Wild* p. 229 q. v.; *Hagenbuch* cod. 286 p. 215 qui exscripsit; *Donat.* 130, 5 a *Schmidtio*; *Orell.* 362 = 171; descripsit *Georgius Wyss.*

179 Aventici. Extat Villarii in castro.

c | I V L · C · F F A B · C A M I L L O
 s | A C · A V G · M A G · T R I B · M I L
 | E G · III · M A C E D · H A S T · P V R A
 e | T · C O R O N A · A R E A · D N A O
 5 a | T I · C L A V D I O C A E S A R E · A V G
 i | A E R · C V M · A B · E O · E V O C A T V S
 i | N · B R I T A N N I A · M I L I T A S S E
 c | O L · P I A · F L A V I A · C O N S T A N S
 | E M E R I T A · H E L V E T I O R ·
 10 | E X · D D ·

Contuli. *Scheuchzer* it. 1709 p. 506 et apud *Hagenbuch.* cod. 286 p. 38; *Wild* p. 186. 239 a *Scheuchzero*; *Hagenbuch* cod. 286 p. 247 q. v.; *Mur.* 1102, 6 ex actis *Lips.* i. e. ex *Wildio*; *Bochat I.* 481 qui aere expressit acceptam a *Bosseto* (inde *Donat.* 345, 6); *Orell.* 363 = 172; *Osann.* p. 560; descripsit *G. Wyss.*

1 praenomen supplent filiae tituli n. 143 et 192. — 9 in spatio vacuo litteras AV reliquis minores *Bochati* auctor vidisse se asseverat; at neque ego tale quid reperi neque alius testium.

180 Aventici.

.....

 D . . . Y . .
 ANIEN
 IVS
 . . . M I R O H · I · H C
 5 C · R · S · S E N E C A E A
 X L · S T I P · X V I I I · H I
 S I T V S E S T T E S T A
 F I E R I I V S S I T

Codex Remigii Fesch bibl. Basil. scriptus c. a. 1636, unde edidi *Bull. dell' Inst.* 1852 p. 106.

181 rupi incisa ad fauces Pierre-pertuis supra Biel opp., in ea parte portae quae Augustam Rauricorum respicit. — De via cf. Saussure voy. II, 11: 'Tous les indices extérieurs semblent concourir à prouver que l'ouverture a été formée par les eaux'.

N V M I N I A V G V S
T /// V M
V I A /// C T A P E R M
D V I / I V M P A T E R N M
5 I I V I R / I C O L H E L V E T I / /

Contuli scalis admotis. Stumpf qui accepit Basileae et Bieli ed. XII, 17 (in cod. 47 indicata est p. 102, non descripta, similiterque in cod. Tschud. 105 f. 10), a quo pendent Seb. Munsterus cosm. 1550 p. 415 et Paulus Gul. f. Merula cosm. p. II l. III. c. IV (p. 389 ed. 1605). Genuinum exemplum primus excepit Petr. Pithoeus quem audi ipsum scribentem ad Simlerum a. d. XIII kal. Sept. 1570 (cod. Turic. F, 60, ep. 572): 'Remitto ad te, v. c., Helveticas inscriptiones, quas si cum lapidibus ipsis conferre licuisset, haberes fortasse emendatiores. Sed me negotia quaedam a recto itinere in ipso etiam reditu deflectere coegerunt. Adscripsi tamen quae diversa reperi in his quas Amerbachius noster habuit, qui et illam Augustae suae adiecit, quam utinam integram videre datum esset; adeo mihi placet non Biorigis modo sed etiam Vocrolli nomen, de quo non dubito quin aliquid Helvetiae tuae accessurum sit. Nevidunenses duas [n. 122. 127] aut potius, ut ex animi sententia dicam, Equestres, simul et Pranginensem [n. 118] tamdiu latuisse mirarer, nisi me ipsa locorum inspectio docuisset consulto ab hominibus rusticis occultatas aut potius obrutas, ne lucem aliquando acciperent. Illam vero Pirreportensem nisi ipsis oculis vigilans perlegissem, contra accolarum tamen omnium spem, qui ad hoc etiam scalas denegarunt, vix crederem eo tandem impudentiae perventum ut pro Romano elogio monachici versus calumniose supponerentur. Quo magis etiam doleo viros aliquot eruditos tam facile huiusmodi nugis fidem adhibuisse, quas vel Romanis literis prorsus indignas neminem esse puto qui non videat'. A Pithoeo pendent Urstis. epit. hist. Basil. p. 6 et chron. Basil. l. I c. II p. 5; Tschud. cod. 105 f. 99 (f. postea adiectum) ed. p. 167; Simler cod. 102 f. 33; Guillimann. p. 38; Grut. 151, 1 a Frehero; inter quos verum auctorem unus Urstisius citat. Postea exhibuerunt Dunod lettres sur les déc. faites sur le Rhin 1716 p. 48 exceptam scalis applicatis; I. I. Zindel a. 1734 (apud Hagenbuch. cod. 286 p. 82) item scala admota; Iselius aliique complures ex sodalitate Hagenbuchiana (cf. eius ep. ms. 1737, 39. 40. 1738, 6. 1747, 6. 1749, 39. 50. 51. 52); Schoepflinus Als. I, 578 qui edidit Seb. Faeschii a. 1667 exceptum et aere expr. alterum Mestrezatii accuratius exemplum; Buxtorf Reise nach der Birsquelle 1756 = Bruckner Merkw. St. XIV, ubi aere expr. est; Donat. 53, 2 = 348, 2 ex Buxtorfio; Exchaquet p. 110; Ritter p. 1 pl. 1 aere expr.; Haller I, 172 = 193 aere expr. a Soiroz acceptam; Orelli 401 = 214; denique miserunt Quiquerez et Roth.

Ex varia lectione pauca tantum selegi. — 2 TORVM Pith. — 3 FACTA Pith., sed certum litterae V vestigium deprehendi et repererunt ante me Dun. Zind. — 4 videtur fuisse DVRIVM vel DVNIVM; DVRMIVM spatium non admittit. Tertia littera r visa est Rittero, F Zind., R Faeschio et Pithoeo. — 5 quod dedi certum est similiterque ante me Buxtorfius legit; neque tamen facile explicatur.

Exempla Stumpfio tradita haec sunt:

* *numinis augusti via ducta per ardua montis
foeliciter petram scindens in margine fontis.*

*nimis augusti via ducta per ardua montis
fecit iter scindens petram in margine fontis.*

Merula qui eam inscr. aliquando transgressus 'vere accurateque descriptam esse' testatur satsique clare legi dempta tantum prima voce exesa, secundum exemplum Stumpfianum paullo immutatum refert sic:

*n . . . augusti via ducta per ardua montis
fecit iter petram scindens in margine fontis.*

182 Aventici trouvée au mois de Juin 1804 dans un pré de M. Guisan *Not. rep. in amphitheatro a. 1804 Hall. tr. en Juillet 1804, pierre longue 10 pieds de roi et 2 pieds 3 pouces large Lev. Extat Aventici in museo.*

IN HONOREM * DOMVS * DIVINAE
 AVTAE * ARVRANCI * ARAMICI
 SCHOLAM * DE * SVO * INSTRYXERVNT
 D D D

Descripserunt et contuli. *Etrennes helvétiques a. 1805 q. n. v.; notices d'util. publ. I, 255; Parent. cod. Sal. p. 94; Haller II, 250; Levade p. 32; Orell. 365 = 174.*

Quae minores adduntur litterae *Not. Par. Hall. Lev. tanquam ex lap. dederunt, male puto; nam Not. notant 'il n'y a que peu de lettres mutilées'.*

183 epistylum Aventici rep. 1851. Extat in museo.

SCHOL
 VM REIP
 VS

Descripserunt et contuli. *Troyon revue arch. VII, 452; ego Bullett. dell' Inst. di corrisp. archeol. Roma 1852 p. 114; descripsit G. Wyss.*

184 Aventici ad scholam Macriorum rep. 1851. Extat in museo.

Q · CLVVIO
 QVIR · MACRO
 OMNIBVS HONORIB
 APVD SVOS FVNCT
 5 CVI PRIMO · OMNIVM
 IN DVMVIRATV ·
 SCHOL · ET STATVAS
 ORDO · DECREVIT
 HELVETI PVBLICE ·
 10 INPEND · REMISER
 MACRIVS NIVALIS
 ET MACRIVS MACER
 LIBERI

Descripserunt et contuli. *Edidi Bullett. dell' Inst. 1852 p. 114.*

185 Aventici ad scholam Macriorum rep. 1851. Extat in museo.

clui m ACRI Vxor
 NI PROFESSI
 PROVEPT QVI CVRIA
 DONAVIT
 5 HELVETI · PVBLICE
 INPENDIVM · REMISER
 MACRIVS NIVALIS
 ET MACRIVS MACER
 LIBERI

Descripserunt et contuli. *Edidi Bull. dell' Inst. 1852 p. 114.*

186 Aventici ad Macriorum scholam rep. 1851. Extat in museo.

Q · MACRIO
 CLVVI MACR
 FIL · QVIRIN
 NIVALI
 5 OMNIBVS · HO
 NORIBVS · APVD
 SV

Descripserunt et contuli. *Edidi Bull. dell' Inst. 1852 p. 114.*

187 Münchweiler in praepositura in ara templi *Stumpf.* dans la cour du château vis-à-vis la fontaine à droite de la porte tendante au jardin *ms. Villar.* Frustra quaesivi.

D · M
 L · CAMILLIVS
 FAVSTVS
 IIIII · VIR · AVG
 5 VIVS · FECIT
 IN · ANNO · LXX
 VIXIT ANNIS
 LXXXXII

Antiquus apud Stumpf. cod. 47 p. 114; Stumpf cod. 47 p. 99 ed. VIII, 18; Tschudy cod. 105 f. 10. 96, ed. p. 159; Simler cod. 102 f. 31; Guillimann. p. 129 ex Tschudio puto; Grut. 384, 6 a Commelino i. e. e Stumpfio; Scheuchzer it. 1709 p. 505; Wild p. 223; ms. Villar.; Hagenbuch cod. 286 p. 239 q. v.; Orell. 372 = 181.

2 LV · Ant. — CAMILLVS ms. Vill., CAMILLVS Tsch. uno loco, Scheuchzer. — 4 VIVVS Grut. — 8 LXXXXI St. ed. contra cod., Grut.

188 Aventici in museo.

M D V
P L V R I B
Q I V L I V S
S C

Descripsi et contuli.

189 Aventici in museo.

TI · IV
II VIR · M
FLAM ·
5 P R I M

A EF · Q
VG · S

Descripsi et contuli.

190 Münchweiler in atrio praepositurae *Stumpf*, ibidemque posteriores collocant, ut 'à droite devant la porte de l'écurie aux chevaux, posée à rebours' *ms. Villar*. Ego frustra quaesivi.

D M
OTTACILIAE FA
VENTINAE VXO
RI · M · OTTACILIVS
5 IIIII · VIR · AVG
.... B .. SA VIVA

Stumpf cod. 47 p. 99, ed. VIII, 18 (a quo pendent *Tschudy* cod. 105 f. 10. 96 ed. p. 160; *Simler* cod. 102 f. 32; *Guilimann*. p. 129; *Grut.* 446, 5 a *Commelino*); *Wild* p. 227; *ms. Villar*; *Hagenbuch* cod. 286 p. 201 qui vidit a. 1727; *Orelli* 373 = 182.

Dabo v. l. *Stumpfii* *ms.*, *Wildii*, *ms. Villar*, *Hagenbuchii*. — *Stumpf* et *Wild* et *ms. Villar*. in vv. 1. 2. 3. 4. 5 extr. quae addunt, apud *Hag.* desunt. — 2 OTACILIAE St., OTACILLAE *Hag.* — 3 VENTANAE *ms. Vill.* — 4 RI · M · OTTACILIVS *Wild* *ms. Vill.*, RI · M · OTACILIVS St., RIOTACILL *Hag.* — 5 VIR ante AVG om. *Hag.* — 6 B .. SAVIVA ('si l'on examine de près l'inscription, on voit un espace entre B et S') *ms. Vill.*, BSA St., IBSA *Wild*, IPSA VIVA *Hag.*

Parent *ms. Salod.* p. 87; *Haller* I, 69 ed. 2; *Levade* dict. p. 30; ex his *Orelli* 360 = 169.

2 PVBLICE *Lev.*, PVBLIC *Par.*, PVBLIC *Hall.* — 4 HELVE · V · ET · per dittographiam *Par.* — 7 DEOR · FVIT *Par.* — 8 C · IVL · *Hall.* *Lev.*, CIVI *Par.* — CAMILI · F · FE · ESTILIA *Par.* — 9 FV pro EX *Par.*

Quamquam complura offendunt in hoc titulo, tamen collata altera *Iuliae Festillae* inscriptione n. 143 postea reperta, item lectionis varietate, neque de veritate neque de lectione licet dubitare.

191 rep. a. 1631 Pavonii prope Aventicum in templo et translata in arcem Aventicensem *Fesch*; fractam vidit *Wild*; hodie interiit.

D · M
V A L E R I A E
S E C C A E
Q V A E · I V C V N D E
5 V I X I T · A N N I S · L X X V
L · S E V E R I V S
M A R T I V S · IIIII · V I R
A V G · M A R I T V S
F · C

Codex Remigii Fesch bibl. Basil. (a quo pendet *Wagner* ed. 2 p. 163 ed. p. 3 202 indeque reliqui) integram dat, notans: 'praefecto Im. Anton. Stetlero et mihi eiusdem copia facta a dno Sam. Hortino past. Bern.'; fractam dat inde a v. 6 *Wild* p. 236. Ex utroque *Bochat* II, 494; *Donat.* 264, 11 a *Schmidtio*; *Orell.* 374. 375 = 183. 184.

5 LXXV cod. *Fesch.*, LXV *Wagner* et rel. — 6 ...I...SIV...RI... *Wild*, qui hic incipit. — 8. 9 om. *Wagner* et rel.; cod. *Fesch* habet, sed MARTIVS pro MARITVS. — Sine ulla causa de veritate *Orellius* dubitavit.

192 inser. très bien conservée et gravée en belles lettres sur une plaque de marbre de 2 pieds 8 pouces de haut et de 2 pieds de large, tr. en 1809 à Avenches au lieu dit les conches avec les restes d'un aqueduc, recouverts de belles pierres plates, et les ruines d'un portail en marbre *Levade*. Portalstück gef. im Frühjahr 1810 in dem mausolée aux Conches dessus *Haller*. table de marbre intacte, retr. en Mai 1810 dans un grand édifice romain mis à decouvert par *M. Fornala*. Le marbre de l'inscr. est moins nuancé et plus blanc que celui employé au bâtiment; il n'a qu'un mètre en hauteur sur 8 déc. 6 cent. en largeur *Parent*. Ubinam extaret quaerenti mihi nescire se rescripsit harum rerum valde gnarus *Troyon* *Lausannensis*.

C · VALER · C · F · FAB · CA
MILLO · QVOI · PVBLICE
FVNVS · HAEDVORVM
CIVITAS · ET · HELVET · DECRE
5 VERVNT · ET · CIVITAS · HELVET
QVA · PAGATIM · QVA · PVBLICE
STATVAS · DECREVIT
IVLIA · C · IVLI · CAMILLI · F · FESTILIA
EX · TESTAMENTO

193 pierre carrée de 16 pouces Bernois, au château de Chamblun; on croit que feu M. Wyss baillif d'Avenches, qui a fait amener plusieurs pierres d'Avenches, la fit amener lorsqu'il bâtit le château de Chamblun Grafenried.

A G M
S A C · A V g
M A T R C nae
A L C
5 Z V

Cod. C, 220 ex litteris Francisci Ludovici Grafenried Villari domini scriptis d. 16 Iun. 1710. Ex eodem pendent Hagenbuch cod. 283 p. 223 (ex cod. Ott. cent. 1 n. 37) et cod. Zollerii p. 597. Edidit adhuc nemo.

3 MAT · RC traditur.

194 Aventici in museo.

prae FEC PERVM Abriam et picenum?
A FLAMINI · A
PETVO PRI
RONOP
CAI IC

Descripsi et contuli.

195 Aventici. Accuratius locum non indicat *Ant.*; 'an einem Thurn der Stadt mit hohen grossen Buchstaben' *Tsch.*; 'sur le portail de la cour du baillif' *Schoepfl.*

B V L A R I A
B · C O I A E R
S V E R V N T
C T I · P R A E F

Antiquus apud Stumpf. cod. 47 p. 114 (unde repetiverunt *Tschud.* ed. p. 157 loco non suo; *Simler* cod. 102 f. 30; *Plantin.* 1656 p. 261; *Orell.* 393 = 205. Neque *Stumpfius* habet neque codex *Tschudianus*). *Hagenbuch* q. v. a. 1727 (cod. 283 p. 163) et habuit a *Schoepflino* q. v. ep. ms. 1744, 32. *Bochat* I, 406 (inde *Haller* I, 12 = 14). *Orell.* 394 = 206.

1. 2 om. *Ant.* — 2 in. i ante b a picture recens add. esse notat *Bochat* videturque indicare etiam *Hag.* — 3 ..ERVNT *Ant.* — 4 ...TI · PRAEF *Ant.*, ...CTI · PRAEF *Hag.*, ...ECTI · PRAEF *Sch.* itemque *Boch.*, qui notat e recens adpictam esse idemque indicat *Hag.* Non audeo emendare *prae-*
fecti · praef.

196 Aventici in museo.

IT · IIIIIIV

Descripsi.

197 Aventici in museo.

II
C O L C
A E R E
I V S E

Descripsi.

198 Aventici in exteriore pariete sacelli S. Mariae Magdaleneae vidit *Stumpf* ibidemque adhuc extat.

a e LIAE · MODESTINAE
QVAE · VIXIT · ANNIS · II · M · VI
AELIVS · CLADAEVS · ET · CANI
NIA · MODESTINA · PARENES
5 FILIAE · DVLCISSIMAE
POSERVNT

Descripsi. *Apian.* p. 455, ubi huius pars male coniuncta est cum n. 164; *Antiquus* apud *Stumpf.* cod. 47 p. 113; *Stumpf* cod. 47 p. 95, ed. VIII, 17; *Tschudy* cod. 105 f. 11. 195 ed. p. 158; *Simler* cod. 102 f. 30; *Grut.* 665, 1 a *Commelino*; *Plantin.* p. 263 ex *Simleri* cod. et *Stumpfio*; *Scheuchzer* it. 1706 p. 424; *Wild* p. 213; *Hagenbuch* cod. 283 p. 201 qui exscripsit; *Donat* 352, 9; *Orelli* 376 = 185; *Osann* p. 560; *Amati* p. 213.

1 L · AELIAE *Ap.*, quod prodit supplementum; AELIAE *Ant.* St. et plerique, ..LIAE *Grut.* *Hag.* ego. — 3 potest etiam legi CLADAEVS.

199 extra Murten in eccl. S. Mauritii *Stumpf.* Extare negat *Wild* p. 190; at vidit adhuc ingressuro templum ad sin. *Hagenb.*, etsi legere non potuit. Hodie non reperitur Murten; Aventici hodie extare ait *Orell.*, male puto.

D · M ·
H I B E R N I A L
V A L E N T I N A

Stumpf cod. 47 p. 101 ed. VIII, 18 (inde *Grut.* 873, 6. 913, 15). *Tschudy* cod. 105 f. 10. 75 ed. p. 159. *Simler* cod. 102 f. 31 (ex hoc *Plantin.* 1656 p. 268). *Scheuchzer* it. 1709 p. 501. *Hagenbuch* cod. 286 f. 25. *Levade* p. 33. *Orell.* 355. 379 = 162.

A *Stumpfio* pendent omnes; *Scheuchzerus* enim nihil legere potuit nisi EN, *Hag.* nihil nisi D.

200 Münchweiler in atrio coenobii *Stumpf*, ibidemque adhuc extat in castro.

protome mul.

IVLIAE CEN
S O R I N A E
C N I V L C A V *sic*
P I V S P A T E R

Contuli. Antiquus apud *Stumpf*. cod. 47 p. 114; *Stumpf* cod. 47 p. 100, ed. VIII, 18; *Tschudy* cod. 105 f. 10. 96, ed. p. 161; *Simler* cod. 102 f. 32; *Grut.* 688, 7 ex schedis *Commelini* i. e. e *Stumpfio*; *Wild* p. 228; *Hagenbuch* cod. 286 p. 197 q. v. a. 1727; *Bochat* I, 482; *Haller* I, 11 = 13; *Orelli* 371 = 180; descripsit G. Wyss.

201 Murten in pariete parochialis templi extra oppidum S. Mauritio dicati *Stumpf*. *Montillier* prope Murten *Hag.*, quod idem est. Nunc extat Murteni intra moenia in eccl. Francogallica.

D · M ·

T · N I G R I
S A T V R N I N
5 S A T V R N I N A
G A N N I C A
L I B E R T A E T
C O N I V N X
F · C ·

Contuli. *Stumpf* cod. 47 p. 101, ed. VIII, 18 (inde *Grut.* 948, 4); *Tschudy* cod. 105 f. 10. 95, ed. p. 159; *Simler* cod. 102 f. 31 (ex hoc cod. *Plantin.* 1656 p. 267); *Scheuchzer* it. 1709 p. 501; *Hagenbuch* cod. 286 p. 23 qui vidit a. 1727; *Levade* p. 33; *Orell.* 354. 378 = 161.

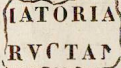
202 in Wifelsburg ligt ein gantze Saul auff der gassen *Stumpf* similiterque reliqui. Paulo post videtur interrisse; certe non extabat aetate *Wildii* p. 189. 216.

D M
S E V E R I A E
M A R T I O L E
S E V E R · M A R
C I A N V S
F R A T E R
F . C

Stumpf cod. 47 p. 96, ed. VIII, 17, a quo pendent reliqui; *Tschudy* cod. 105 f. 12. 95, ed. p. 158; *Simler* cod. 102 f. 30; *Grut.* 852, 1 e *Stumpfio*; *Plantin.* 1656 p. 263 ex *Simlero* ms. et *Stumpfio*; *Wild* p. 272; *Orelli* 377 = 186. 3 MARTIOLE *St.* cod. indeque *Tsch.* (nisi quod f. 95 est MARTIOLE) et *Siml.*; MARTIOLAE *St.* ed.

203 Aventici fragmenta tria eiusdem lapidis *Schmid.* rep. 30 Sept. 1746 *Bochat.*

a I N
NAV

b IATORIA
RVCTAN

c VM

Bochat I, 476 qui non habet nisi primum; *Gruner* ad *Hagenb.* ep. ms. 1752, 16; *Schmid* 1760 p. 15, 1771 p. 11; *Orelli* 381 n. = 189 per *Levadium* ex *Bochato*; 396 = 212 per *Hallerum* II, 250 ex *Schmidio*.

Primum do ad ectypon *Grunerianum*, ubi in marg. notatur 'al. ONAVF'. Inde *Schmid* NAVT emendans effecit ordinem (vel patronum) nautarum. Contra *Bochatus* inde excudit coloniam Aventicum sic:

... SIN
OL AV F

Alterum do item ad ectypon *Gruneri*; *Schmid* sic quasi duo essent fragmenta:

ATORIA
TRVCTAN

204 Aventici in sacello S. Mariae Magdalenaee *Stumpf* *Tsch.* rel. Extare negat *Wild* p. 189.

CAIO LAELIO ·

Stumpf cod. 47 p. 95, ed. VIII, 17, a quo pendent reliqui; *Tschud.* cod. 105 f. 11. 95, ed. p. 158; *Simler* cod. 102 f. 30; *Lips.* p. 26 a *Paulo Gul.*, qui adiunxit ad n. 175; *Grut.* 427, 12 ex *Lipsio*; *Plantin.* 1656 p. 261; *Orelli* 395 = 207. Fuit ... *Philocalo*, *L. Aelio* ... vel eiusmodi quid, certe non *Gaio Laelio*.

205 Avenches chez M. le Banderet Fornalla.

NSA

Hagenbuch cod. 283 p. 211 q. v., inde *Orell.* 397 = 209.

206 Aventici in museo.

B SANCIT
ANCTIFI
TES

Descripsi.

207 Aventici in museo, fr. epistylii magni.

RIN

Dederunt G. Wyss et Troyon.

209 Aventici in museo litt. cub.

ICI
REI

Descripsi.

208 Aventici in museo.

BER
RAT
IVA

Misit Troyon.

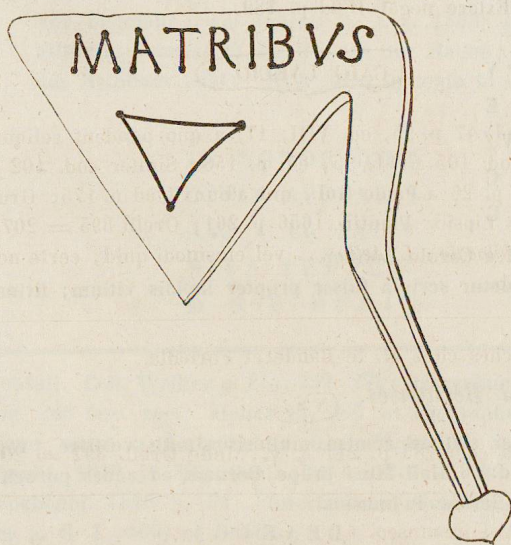
210 Aventici in museo.

EMORI
PROC P
N

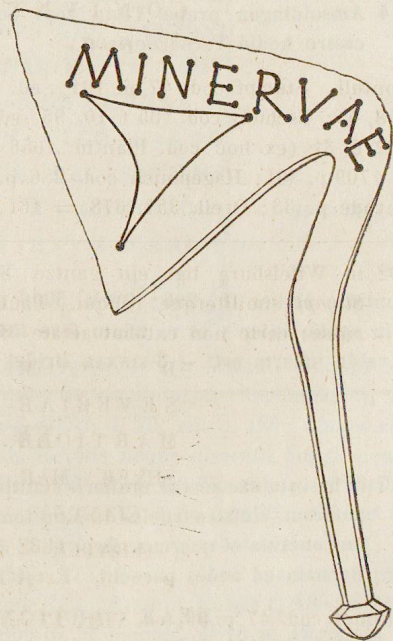
Descripsi.

XIV. *Allmendingen et Amsoldingen prope Thun.*

211 aeneae secures eius quam vides magnitudinis sex, rep. a. 1824/5 in ruinis templi detecti in vico Allmendingen prope Thun. Figura primae, secundae, quintae fere eadem est, tertiae paullo diversa. Primam, secundam, tertiam servat Bischof advocatus, quintam Lohner, Thunensis uterque. Quarta et sexta quo pervenerint, scire non potui.

1. IOVI
2. MATRIBVS
3. MATRONIS
4. MERCVRIO
5. MINERVAE
6. NEPTVNI *sic*

Contuli 1. 2. 3. 5. Bibliotheca Thunensis inter Lohneriana exempla omnium servat accurate picta, ad quae n. 2. 5. ligno incidi iussi. Ed. Schweiz. Geschichtsforscher VIII p. 435 tab. 5 lap. expressas (inde Iahn Bern p. 156).

212 rep. bipertita a. 1816 in vico Amsoldingen prope Thun in crypta ecclesiae, ubi vidi partem inferiorem; superiorum adhuc ibi extet, ignoro. Ceterum litterae incisae sunt non tectorio, ut ait Wagner, sed ipsi lapidi, quem calcareum esse et ex Stockhorni lapidicinis excisum harum rerum periti consulenti mihi rescripserunt.

2 q | AMILL POLYNICES
 n | ATIONE LYDVS ARTIS
 a | VRIFEX CORPORIS
 f | ABR TIGNVARIORVM
 5 a | PVD EOSDEM OMNIB
 h | ONORIBVS FVNCTVS

VX VIXIT ANN LX/I
 e | T Q AMILLIO TAVLO
 f | ILIO EIVSDEM ARTIS
 10 e | T CORPORIS QVI VIXIT
 a | NNOS AETATIS XXXIII

Contuli partem inferiorem. Ed Sigm. Wagner in Schweiz. Geschichtsforscher II (Bern. 1817) p. 156 (inde Orell. 417 = 230. Iahn Bern p. 265). — Inter 6 et 7 nomen uxoris intercidit.

213 litteris bonis, sed in versuum principiis valde detritis; Amsoldingen prope Thun rep. in crypta ecclesiae antiquissimae a. 1816 Wagn. Ibidem adhuc extat.

D . M
 Q AVIAE . PVSINNAE
 VXORI KARISSIMA e
 * PVDICAE . PIIS
 5 SIMAE
 qVAE . VIXIT . ANN . XVIII
 DIEBVS IIII
 ? ACILIVS THESAEVS
 pERINDe KARISS . MARIT
 10 F . C

Contuli. Ed. Sigm. Wagner in Schweiz. Geschichtsforscher II (Bern. 1817) p. 155 addita v. l. (inde Orell. 418 = 231); Antiq. Iahn Bern p. 264.

Dedi quod mihi visus sum deprehendisse; varia lectio haec est omissis tamen meris Wagneri erroribus. — 2 IVLIAE-PVSINNAE Wagner. PVSINNAE eiusdem v. l. — 3 KARISSIMAE Wagner. — 4 pro * (quam hederam dubius deprehendi) AC Wagner, quae particula iure offendit Orellium. — 6 QVAE Wagner. — 9 PERINDE verum videtur, quamquam hodie non apparet nisi /H/IND/; ultima enim littera E quidem nunc est, sed aperte profecta a manu recenti.

214 Amsoldingen prope Thun rep. aestate a. 1809 in fundamentis aedium canonici cuiusdam Hall.; extat ibidem in castro hodie Tscharneriano.

D . M
 M A T I E I A E P V
 / I N N A E Q V A E
 V I X I T . A N . X X V /
 5 M A T . P E R V I N C
 V S . P A T R . F . C

Contuli. Haller II, 296; Orell. 5066 ed. 1 a Bridelo; Orell. 232 ed. 2 a Carolo Lohner. 2 in spatio inter I et I, trium fere litterarum, prior pars numquam videtur scripta fuisse propter lapidis vitium; littera c valde incerta est. — 3 SINNAE Bridel solus.

XV. Muri et Rapperswyl pagi Bernenses.

215 in basi statuae aereae mulieris stantis vestitae, quae dextra pateram, sinistra fructus in sinu tenet; adstant ara fructibus onerata et quercus. Rep. 1832 d. 16 Maii Muri prope Bernam ad aedes parochi. Extat Bernae in museo.

DEAE . ARTIONI
 LICINIA . SABINILLA

Allg. Schweizerzeitung ephemeris Bernensis die 8. Iun. 1832 (inde Bull. dell' Inst. 1832 p. 167 et Orelli ... = 236); Studer p. 51 tab. III n. 4; Deycks rheinl. Jahrb. XI, 3; Iahn Bern p. 392.

216 in basi statuae aeneae mulieris stantis vestitae, rep. 1832 d. 16 Maii Muri prope Bernam ad aedes parochi. Extat Bernae in museo.

DEAE
 N A R I A E
 REG . ARVRE
 CVR-FEROC-L

Allg. Schweizerz. ephemeris Bernensis die 22 Iun. 1832 (inde Bullett. dell' Inst. 1832 p. 167 et Orelli ... = 235); Studer p. 53 tab. III n. 6; Deycks rheinl. Jahrb. XI, 3; Iahn Bern p. 392.

217 in basi lapidis calcarei ex monte Iurasso; superne visuntur foramina pedibus statuae apta. Extat Rapperswyl (in praefectura Aarberg, Bern), ubi denuo rep. est a. 1814 in ecclesiae porticu; nunc est in hortis sacerdotis.

M E	r c	V R I O · A V G
S T A	N I N C A N V S
E X · V	o t o p e	C V N I A · S V A
		f e c i T

Ectypon Grunerus misit Hagenbuchio ep. ms. 1752, 16 coll. 1760, 217; Schmid 1771 p. 52; Haller von Königsfelden Schweiz. Geschichtsforscher II (1817) p. 308; Iahn Bern p. 349; Orelli 419 = 234 ab al. et Lehmanno, cuius vidi ipse epistolam datam Rapperswyl 8 Nov. 1842.

Misso Iahnii exemplo pessimo reliquorum quattuor v. l. haec est: 1 ME.. Lehm., M.. Hall., om. Grun. Schm. — 2 SA.. Hall. — .. INCANVS Schm. — 4 om. Hall.

XVI. SALODVRVM VICVS HELVETIORVM (Solothurn).

Acc. Leuzingen.

218 Solothurni in fundamentis eccl. collegiatae rep. 30 Oct. 1762 (bey der sogenannten schmiden Cappel bey dem Eingang zu dem Thurn') Wall. Deinde quo pervenerint titulus hic et simul reperti, *Glutz-Blotzheim* narrat his verbis: 'Mittlerweile lagen diese Inschriften zerstreut in Staats- und Privatgebäuden aller Art, und wurden zuletzt sogar auf dem Bollwerke, unter den Linden, den Zerstörungen der Witterung Preis gegeben. Erst vor ungefähr zwei Jahren [i. e. a. 1808] wurden sie alle eingemauert in die Wände der Hallen, auf denen das Rathhaus ruht'. Extat loco indicato in curia.

IN HONOR DOM
DIVIN APOLLINI
AVG T CR PATTV
SIVS TEMPLVM
5 D S D DEDIT

Contuli. Cod. Wallier p. 247. 252. 276; Hagenbuchii amicus cod. 286 fasc. rep.; Haller II, 360 ex apographo Hermaniano misso a Zurlaubeno; Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl. 1810 p. 38; Orell. 404 = 217; I. B. B. Soloth. Wochenbl. 1846 p. 66; descriperunt Schulthess (Zeichn. der a. G. I, 106) et Dubois.

3. 4 pro nomine et cognomine Wall. (inde Hall.) dedit DE-MECENVS, quod petatum est ex n. 220.

219 Solothurn nit weyt von der Mezg an eines Burgers hauss *Stumpf.* in via scholastica [male pro *Schalgasse* vertit *Schulgasse*] ad parietem domus privatae *Lips.* Adhuc extat loco antiquo id est *Schalgasse* n. 15.

D E A E · E P O N A E · M A	
P I L I V S · R E S T I O · M	
E G · X X I I · A N T O N I	
n i A N A E · P · P · F · I M M V	
5 n i S · C O S · C V R A S A	
g e N S · V I C O · S A L O D	
d d X I I I · K A L · S E P T E M B	
D · N · A N T O N I N O	p. C. 219.
I I · E T · S A C E R D O	t e
10 I I · C O S	
V · S · L · M	

Contuli; sed colore albo obducta male legitur. Stumpf cod. 47 p. 102. 115 (hic adiectis supplementis Tschudianis), ed. VII, 25; Tschudy cod. 105 f. 9. 99, ed. p. 166; Simler cod. 102 f. 35; Lips. p. 28 adscitis neque discretis supplementis Stumpfianis (inde Grut. 87, 4); Guillimann. p. 376 similiter; Hagenbuch cod. 286 p. 109 q. v. a. 1727; Bochat II, 507; Schoepflin Als. I, 442 q. v.; Ruchat hist. ms. I, 1, 102; cod. Wallier p. 257. 275; Donat. 56, 2 e schedis Gnocchi qui corrupit textum Stumpfianum; Haller I, 185 = 211; Orell. 402 = 215; Soloth. Wochenbl. 1846 p. 12; I. B. B. ibidem p. 81.

1 MAX Schoepfl., MAT 'sic' Hall.; ex supplemento sine dubio uterque. — 5 CVRA · SA omnes, nisi quod CVRA SA · sine puncto ante s antiquissimum exemplum cod. 47 exhibet; neque ego data opera quaerens punctum vidi, ut iam mea mihi interpretatio satis certa esse videatur. Certe *Salenses*, *Salienses*, *salinae Sequanae* quae ex illa lectione effecta sunt non multis praeter cuiusvis opinionis auctores probabuntur.

220 basis litteris non bonis, in cuius parte summa foramina duo olim videbantur pedibus statuae immittendis; Solothurn in fundamentis eccl. collegiatae rep. m. Iun. 1762 *Wall. Schoepfl. Hall.* Extat in curia.

pedum vestigia

GEN'/// VBLIC
IN HONOREM
DOM DIVIN
ARAA CVM SI
5 GN·SVECCONI
DEMECENVS
DE SVO POSV
IMP D N ANTON ii p. C. 219
ET SACERDOT e ii M
10 COS

Contuli. Cod. Wallier p. 246. 248. 267. 275. 289. 291. Muthm. p. 24; Hagenbuchii amicus cod. 286 fasc. sep.; Schoepflin in act. acad. Theod. Pal. III, 171 aere expr.; Haller I, 189 = 215 ab Hermanno canonico Salodurensi; Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl. 1810 p. 38; Orell. 403 = 216 ab his et Luethio et Zeerledero; I. B. B. Soloth. Wochenbl. 1846 p. 69; descripserunt Schulthess (Zeichn. der a. G. I, 106) et Dubois.

1 sic (nempe *genio publico*) legendum esse conieceram ex typo eorum quos tum noram antiquissimo eodemque simplicissimo Hagenbuchiano GEN'///VBLEC (quod ibi explicat descriptor Genio Ubiorum et coloniae), quo proxime accedunt qui postea mihi innotuerunt typi Wallierani p. 247 et alibi GEN VBIC, p. 248 GEN VBIC:IC. Postea reperi in lapide quod supra dedi. GEN'///c'///VERBIC// Schoepfl., GEN'///P·VERBIG Hall., GENIO'///VRBIG Gl. Bl. et amici Orellii, GEN'///VRBI'///Schulth., GENI'///VRBIC Dub., GENI'///VRBIG I. B. B.; intruserunt scilicet ex Caes. b. G. I, 27 *pagum Verbigenum* vel deteriores aliquot Caesaris libros secuti *Urbigenum*.

221 Soloturri apud D. Surry *Spon Wagn. Ruch.* Frustra indagaverunt *Wall.* et nescio qui (Glutz-Blotzheim?) in *Soloth. Wochenbl.* 1810 p. 209.

MERCVR · AVG · VALER · HISPA
NVS · IIIII · VIR · AVG · LVGVD
EXS · VOTO

Spon misc. (1685 vel potius 1679) p. 171, cui dedit Stoffel ducis Virtemberg. Neustad. consiliarius. Ex hoc pendent reliqui: Wagner (in ed. 1 deest) ed. 2 (1688) p. 147, ed. 3 p. 182; Ruchat hist. ms. I, 3, 13; cod. Wallier p. 276; Haller II, 360 (ex. cod. Zollerii p. 598, qui descripsit e Wagnero); Orell. 405 = 218.

222 litteris pulcherrimis, Solothurni in fundamentis eccl. colleg. rep. 1762 *Hag.* Videtur periisse.

VIMIC
DE RE PVBL RI
TVER·E ARAM (E SVC)·f.
D D

Cod. Wallier p. 246. 250. 271. 275. 289. 291. Muthm. p. 23; Hagenbuchii amicus cod. 286 fasc. sep.; Haller II, 363 a Zurlaubeno; ex his Orellii 415 = 228.

1 VF W. p. 275 m. 2, p. 291, Muthm. p. 23, praeterea VI (/VI p. 271); om. Hall. — AAC Hag. W. p. 271; VBIC W. Muthm. p. 23 m. 2 similiterque p. 275 m. 2, p. 291, MEL W. Muthm. p. 23 m. 1, p. 275 m. 1; AAE W. p. 250; ME W. p. 246 Hall. — 2 DERE PVBLRI W. p. 250 m. 1, p. 271. Hag.; DERE PVPERI W. Muthm. p. 23, p. 275 m. 2, p. 291; DERE PVPER W. p. 275 m. 1; DERE PVBIC vel DERE PVBLIC W. p. 246 p. 250 m. 2; DERE PVBL Hall. — 3 sic Wall. fere et Hag., nisi quod ubique legitur ARM pro *aram*; CESVC est apud W. p. 271 et ita fere Hag., nisi quod hic dat SV; CESVS, quod fere idem est, legitur Muthm. p. 23. Reliqua exempla ab his non differunt nisi levibus calami erroribus.

223 Solothurni in fundamentis eccl. colleg. rep. 1762 *Hag.* 'bey der Portten da man ehemalen auf den Thurm gestigen' *Wall.* de parte secunda; prior mox prodiit d. 26 Maii 1762. Extat in curia.

d M
L CR^{ass}ICI COR
BVLON i S IIIIIVR
AVGG^oI'///S LI° PRIM
5 VS ET S^oCCALVS
FILI·E i VS·PONE
DVM C VRAVER
* VNT *

Contuli. Cod. Wallier p. 247. 251. 273. 275. 289 Muthm. p. 23. 24; Hagenbuchii amicus cod. 286 fasc. sep.; Haller II, 363 a Zurlaubeno; Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl. 1810 p. 36; Orell. 414 = 227; I. B. B. Soloth. Wochenblatt 1846 p. 61.

2 supplevi ex n. 224. — 3. 4 solve *sevirum Augustalium*; cuius generis exempla non valde rara sunt, ut I. N. 5373. — 4 I...BLI potius quam I...SLI.

224 Solothurni in limine portae maioris S. Ursi *Stumpf* rep. 1762 in templi pronao; ('bey dem Eindritt in der alten Kirchen vor beyden grosen portten gelegen'); haec prodiit prima *Wall.* Frustra quaesivit nescio qui (Glutz-Blotzheim?) *Soloth. Wochenbl.* 1810 p. 208; extare negat *I. B. B.*

T · C R A S S I O
A V I T O · F
A N X X X V

Stumpf cod. 47 p. 239 et aliter p. 102 ed. VII, 25 (ex hoc exemplo pendent *Tschudy* cod. 105 f. 9. 99. ed. p. 165; *Simler* cod. 102 f. 36; *Grut.* 868, 5 ex *Stumpfio*, 909, 3 a *Commelino*); cod. *Wallier* p. 246. 249. 270. 275 *Muthm.* p. 23; *Hagenbuchii amicus* cod. 286 fasc. sep.; *Orell.* 408 = 221; *I. B. B. Soloth. Wochenbl.* 1846 p. 62.

Stumpfii duo exempla et *Walliero-Hagenbuchianum* plane conveniunt, nisi quod hoc in fine non est fractum et 1 dat *CRASSIO*; *Stumpf* p. 239 *CRASSI*....

225 Solothurni inter lapides in fundamentis eccl. colleg. a. 1762 repertos.

C · D E C I M A E
D E C · D E C I M
A N V S
F R A T E R

Cod. Wallier p. 253. 257. 276. *Muthm.* p. 25.

2. 3 *DEC · DECIM || ANVS* p. 253, *DEC · DECIM || ANVS* p. 257; *DECIMIANVS* *Muthm.* p. 25; *DECIMIAN* p. 276 (omisso *DEC* utroque loco).

226 Solothurni in eccl. S. Ursi ara maxima, in sarcophago in quo condita sunt ossa S. Ursi.

ascia
D M
F L · S E V E R I A N A E

Stumpf cod. 47 p. 102 ed. VII, 25 (inde *Tschudy* cod. 105 f. 9. 98, ed. p. 165; *Simler* cod. 102 f. 36; *Guillimann.* p. 378; *Grut.* 912, 3 e *Stumpfio*); cod. *Wallier* p. 254. 257. 276 *Muthm.* p. 25; *Orell.* 409 = 222; *I. B. B. Wochenbl.* 1846 p. 58 ligno expressa.

227 Solothurni in fundamentis eccl. colleg. rep. 1762 (pars inferior m. Aug.) *Wall.* Pars superior extat in curia.

ascia
D M
S · I V N M A
I O R I N I · P I
L I E I V S C V
5 R A V E R V N

Contuli quod extat. *Cod. Wallier* p. 247. 251. 258. 272. 276. *Muthm.* p. 24; *Hagenbuchii amicus* cod. 286 fasc. sep.; *Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl.* 1810 p. 36 omissa parte inf.; *Orelli* 413 = 226 ab al. et *Schulthessio* (*Zeichn. der a. G. I.*, 106); *I. B. B. Soloth. Wochenbl.* 1846 p. 62 omissa parte inferiore.

3 *IORINII* *Hag.* et ita fere optima exempla apud *Wall.* —
4 *RAVERV* *Hag.* *Wall.* p. 272.

228 Solothurni in fundamentis eccl. collegiatae rep. 15 Iun. 1762 *Wall.* Extat in curia.

D M
M E M O R I N A E
S E V E R I A N V S
P A T E R
F C

Contuli. *Cod. Wallier* p. 246. 249. 268. 275. *Muthm.* p. 24; *Hagenbuchii amicus* cod. 286 fasc. sep.; *Haller* II, 363 a *Zurlaubeno*; *Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl.* 1810 p. 35; *Orelli* 412 = 225 ab al. et *Schulthessio* (cuius typum v. *Zeichn. der a. G. I.*, 106); *I. B. B. Soloth. Wochenbl.* 1846 p. 54.

229 Solothurni rep. in fundamentis eccl. colleg. 15 Iun. 1762 *Wall.* Extat in curia.

D
P A R D V s f i l
R I P A R I · P a t r i s
Q · V · A N N · J
5 Q V E T A M A T E R
P R I N C I P · I I S · I
T E R · E T P A T E R · S · S ·
F C

Contuli. *Cod. Wallier* p. 247. 252. 276. *Muthm.* p. 24; *Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl.* 1810 p. 36; *Schulthess* *Zeichn. der a. G. I.*, 106; ex utroque *Orell.* 416 = 229.

3 punctum post *RIPARI* dubium.

230 Solothurni in fundamentis ecclesiae collegiatae rep. aestate a. 1762 *Wall.* Extat in curia.

D · M
SEVERI CV
RAVERVN̄
FRATRES
EIVS

Contuli. Cod. Wallier p. 246. 249. 269. 276. Muthm. p. 25; Hagenbuchii amicus cod. 286 fasc. sep.; Haller II, 363 a Zurlaubeno; Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl. 1810 p. 35; Orelli 411 = 224 ab al. et Schulthessio; I. B. B. Soloth. Wochenbl. 1846 p. 54.

231 Solothurn zwischen Altiswyl und St. Catharinenkirch a. 1687 *Ott* ap. Zoll.; extat in aede S. Catharinae.

D M VF
st FILI APRONI · MA
TVGENIAE MARCELLI
NAE-STATILI PATERN̄

Contuli. Io. Bapt. Ott descripsit a. 1687 (inde cod. Zol-leri p. 600; Hagenbuchii cod. 286 p. 135); Scheuchzer it. 1711 p. 592; Hagenbuch q. v. a. 1727 cod. 286 p. 137; Schoepflin q. v. Als. I, 581 et in Hagenbuch. ep. ms. 1744, 32; cod. Wallier p. 254. 258; Schmid 1760 p. 115 q. v. (inde Donat. 383, 5); Donat 432, 4 a Gnocchio; Glutz-Blotzheim Soloth. Wochenbl. 1810 p. 99; Orell. 410 = 223; I. B. B. Soloth. Wochenbl. 1846 p. 50.

1 vr postea adiectum est.

232 Leuzingen (Bern, non longe a Solothurn) in agro dicto *Türneren* rep. 1843. Jurakalkstein, 5' hoch, 1½' breit, als Abweisstein beim Garten des Grundbesitzers aufgestellt.

D · M
M · ANNOTIVS

5
CONIVX

Iahn Bern p. 117, qui 2 incertum esse notat.

233 Solothurni an. 1770 den 6. mertzen under der alten Regin (?) *Wallier.*

D M
. ERES
. C

Cod. Wallier p. 256. 257. 276 Muthm. p. 25.
2 .. ETE W. p. 256.

XVII. Olten.

234 Olten cis pontem iuxta oppidum *Hall.*, quo loco collocatam esse et hanc et n. 235 eodem tempore quo certam sedem invenerint Salodurenses, narrat *Glutz-Blotzheim* (Soloth. Wochenbl. 1810 p. 34).

D M
F/ t MEMORIAI/
CINNENI SECVN
DI VIXIT ANNC///
5 XXI · M · VIII
CINNENIVS
SECVNNVS · I// sic
ET CINN · SECV/
/IN · FRATER · FA
10 cIEND · CVRAV/

Contuli. Haller II, 307 q. v. a. 1807; Arx Gesch. des Buchsgaus p. 11 (inde Orell. 5025 ed. 1); Orelli 435 = 238 ex his et a quodam amico.

235 Olten 'an der Brug
thor zu der rechten
Seitten in dem Ge-
meur überzwerch'
Wall. 'posé en tra-
vers dans le mur de
la ville en y entrant'
Zurl., qui rep. 9 Iul.
1778. Nunc extat ad
pontem.

ET MEMORIAE R · I/
GATINI · ROMLI
FRATRIS SENATI
ROMANI INTFI/
5 CEPTVS VIXIT AN
XXV SAI · AENTINA
ET SAI · SENATVS PAI
//RES POSVERVNT

Contuli. Cod. Wallier Muthm. p. 28. Zurlauben et
apud Labordium (tableaux topograph. de la Suisse Pa-
ris 1780 fol. I, p. 11) et in libello: le soleil adoré
par les Taurisques sur le Mont Gotthardt p. 15; Hal-
ler Schweiz. Mus. 1786 p. 225 Helv. I, 29 = 33 ab
Hermanno Salodurensi; Ildeph. ab Arx Gesch. der
Landgr. Buchsgau (St. Gallen 1819. 8) p. 11 ligno inc.
(inde Orell. 5025 ed. 1); Fisch Helvetia IV, 427;
Orelli 434 = 237 ed. 2 praeter hos a duobus qui
viderunt.

Lapis lectu difficilis; I, E, T vix differunt. — 1 ne cogites de MEMORIAE AETERNAE litteris ligatis. — 4. 5 est *inter-
ceptus*. — Exempla Wallierii et Arcis satis accurate facta sunt; contra imperita fraude excepta Zurlaubenianum et Hal-
lerianum, quae appono, quoniam quodammodo pro falsis haberi possunt:

Zurlauben:

vel IMPERATORI AV II MEMORI AV
vel GAII NERON VL GAI O NERONI VL
TRA IVRASSI VALL
ROMAN · INVII
i. e. SVpra ARAM vel ARAM AMNEM CEPTV SVP..AN
vel VICANI VLTINA ISANI VLTINA
.....NAV · STAN
TES POSVERVNT

Haller:

IMPERATORI TIB
CLAVD NERON QVI
TRANSIVRASSI VALL
ROMANIS INVIAM
COEPIT SVPERARE
VICANI VLTINAT
ENSES · NAVIGANT
ES POSVERVNT

XVIII. TVRICVM VICVS HELVETIORVM (Zürich).

Acc. Kempraten et Iona.

236 Turici in colle Lindenhof rep. a. d. XV kal. Iun. 1747 'in complanandis tilieti huius ambulacris occupati fossores
arenarii dum terram egerebant qua loca aliquot depressiora replerent, incidunt in saxa quaedam grandiora varii
artificii et prorsus diversae aetatis haud procul ab invicem nullo ordine iacentia, quae haud ita multis ante nostram
aetatem seculis ad solum ibi tunc depressius cum reliquo solo altiore exaequandum ex locis haud longe dissitis eo
comportata et confuse permixteque prout casus dederat terrae videntur fuisse mandata. Haec inter rudera lapis
noster delitescebat; pars scripta prona sub terra iacebat' Hagenbuch p. 481. Extat Turici in bibl. civium.

D	M	<i>D(ies) M(anibus)</i>
HIC SITVS EST		<i>hic situs est</i>
L AEL VRBICV		<i>L. Ael(ius) Urbicus</i>
QVI VIXIT AN		<i>qui vixit an(n)o</i>
VN · MV · DV ·		<i>uno m(ensibus) V d(iebus) V</i>
5 VN O · NG · LIB		<i>Unio Aug(usti) lib(ertus)</i>
PP · STA TVRCAN		<i>p(rae)p(ositus) sta(tionis) Turicen(sis)</i>
XLGEÆSECW		<i>quadrag(esi)mae G(alliarum) et Ael(ia) Secun(d)in(a)</i>
P DVLCISSIM · F		<i>p(arentes) dulcissim(o) filio</i>

Contuli. Hagenbuch *τεσσαρακοστολόγιον* Turicense s. epist. epigraph. (Turici 1747. 4.) p. 473—620, aere inc.; Gerbert
p. 38 item aere expr.; Haller I, 15 = 17; Meyer in Gerlachii Schweiz. Mus. I, 128. II, 64—75; Orelli 459 = 266.
Adscripsi Hagenbuchii interpretationem rectam eam quidem et defensam docto commentario, qui tamen ita longe late-
que vagetur et divagetur, ut et facete et iuste Reiskius ad eum applicarit Plautina illa: 'Si ante lucem ire occipias' a
primo epistolae titulo, 'Concubium sit noctis priusquam ad postremum perveneris'.

237 Ioniae (prope Rapperschwyl ad lacum Turic.) ante portam ecclesiae *Tsch.* 'inscriptio non legitur parte scripta parieti templi applicata' *Scheuchzer* it. 1710 p. 528. Denuo ibidem (nempe ad angulum ecclesiae qui respicit *Russkilch* et lacum) a. 1722 reperit inversam et conversam reposuit *Hagenb.*; dudum frustra quaesita nuper tertio resecta est ibidem. Modo prostat in ecclesia.

C OC · PROVIN
 CIALIS SIGN C
 C VI/GIVS VIS
 / / / / PRO SE S/
 5 / / / / / N N I 3

238 Kempraten prope Rapperschwyl ad ripam lacus Turic. (qui vicus Centoprata dicitur in instrumento saec. VIII *Mitth. der a. G. in Zürich II* p. 10) rep. m. Apr. 1829 in thermarum reliquiis *Or.* Videtur periisse.

.....
 RO · H S V S
 V S I L M

Orelli n. 5039 ed. 1 (in ed. 2 deest) a Neuhausio.
 1 ns et vs ligatae fuerunt. Fuitne *Aphrodisius?* — 2 vstlm Or.

Descripsi et ad lapidem et ad ectypon mus. Turic. gypsaceum. *Tschud.* cod. S. G. 1083 p. 68; cod. 105 p. 4. 74, ed. p. 110 (inde *Simler* cod. 102 f. 19; *Guillimann.* p. 37, ex hoc *Grut.* 444, 7; *Haller I,* 9), qui interpolavit. *Hagenbuchius* bis dedit diverse, et in epistolis a. 1722, 33 et in inscr. cod. 285 p. 2. *Orell.* 470 = 278, qui male *Hagenbuchio* tribuit lectionem *Tschudianam*.

Lectio in plerisque non satis certa est. — 2 signo *Hag.* qui in hoc verbo desinit itaque visum est mihi etiam in lapide posito tamen in loco obscuro et incommodo; contra in ectypono videor mihi deprehendisse *signiferum cohortis*, quae lectio certe commodior est. — 3 valde incertae lectionis est; fortasse inest nomen *C. Valgii* vel *Ulagii Vestalis*. — 4 *pro se suisque* satis clare apparet. — Ceterum adscribam lectionem *Tschudianam*, quam interpolatam esse lapide sedulo collato testari possum:

C · OC · PROVIN
 spatium
 S · L · D · D · D

XIX. VITVDVRVM VICVS HELVETIORVM (*Oberwinterthur*).

239 Constantiae tabulam inveni marmoream vetustas litteras continentem, ex quibus apparet a Constantio Constantini patre hanc urbem nomen cepisse, cum prius Vitudura nuncuparetur. Hanc tabulam nemo Constantiensium legere scit tenetque vulgus opinio esse sanctuarium quoddam praecipuae religionis. Itaque mulierculae et cetera imperita turba fricandis per eam manibus et ad faciem refricandis iam litteras paene totas ex tabula deleverunt, cum tamen ibi scripta sint non sanctorum Christi sed persecutorum fidei Christianae nomina' *Leon. Aretinus* (1414). Constantiae in sacello S. Blasii iuxta chorum cathedralis ecclesiae *Apian.* similiterque *Stumpf.* 'Zu Costanz sint man keine römische Antiquiteten, dan allein ein stein ist gebrochen, den habend die heidnischen keiser alda lassen machen, als sy die statt Winterthur, so von Alamannieren zerstört, wider buwen lassen, hat sich doselbshin sollen furen über der statt porten zu sezen, ist uss Hinlessigkeit oder vilicht durch andere Införe nit geschähen, und also zu Costanz bliben ligen. Das grösser stuck ist nochwerz innwendigen in Sant Blasius Cappel, so nechst bim thum ist, in die muren gesezt, da es noch stat. Das kleiner stuck ist noch Anno dñi 1520 vor der Cappel uf der erden gelegen, und sidhar durch die steimezen oder murer hinweg kommen, vermuret und sonst ze grund, beide stuck hab ich des gemelten Jars in miner Jugend eigentlich abgeschriben' *Tschud.* suo mendacio. Loco eo quem *Apianus* indicat titulus fractus adhuc extat; errore enim inde extractum et ad nescio quod aedificium in hortis adhibitum cum hoc periisse narrat *Rappenegger* *Inscr.* von Baden p. 1. — Vituduri nemo testium vidit apparetque ex iis quae narrat *Aretinus* iam saec. XV incipiente titulum dudum prostitisse Constantiae. Vituduro tamen avectum esse Constantiam, quod coniecit iam *Rhenanus* et admiserunt reliqui omnes, et ipse verum puto; avexerit episcopus aliquis *Vindonissensis* Constantiensis dioeceseos, quae tractum Vitudurensem complectebatur, sive sacri cuiusdam usus causa male intellecti sive ut ex nomine Constantii v. 5 Constantiae suae antiquam originem comprobaret. Quare non dubitavi recipere, etsi titulus hodie *Badensium* est, non *Helvetiorum*.

	<i>i m</i> /P · CAES · G · AVRE · VAL · DIOCLETIAN	<i>us pont · max · ger · max · ii</i>
p. C. 294	SAR · MAX · PERS · MAX · TRIB · POT · XI · IMP	<i>p · x · cos · u · p · p · procos · et</i>
	IMP · CAES · M · AVR · VAL · MAXSIMI	<i>us pont · max · ger · max · sar</i>
	MAX · PERS · MAX · TRIB · POT · X · IMP · VIII · CO	<i>s · iiii p p procos p f · inu augg</i>
5	ET · VAL · CONSTANTIUS · ET · GAL · VAL	<i>maximianus nobilissimi</i>
	CAESS · MVRVM · VITVDVRENSEM · AS	<i>olo refecerunt</i>
	AVRELIO PROCVLO V · I/ I/R	<i>aes. prou. dedic.</i>

Descripsi diligenter. Citant titulum Leon. Aretinus in epist. IV, 3 scripta Constantiae a. d. II kal. Ian. 1414 et B. Rhenanus rer. Germ. I. III (Basil. 1531 fol.) p. 128. Exhibent Apianus p. 454 (unde pendet interpolatio Panviniana Grut. 166, 9); Stumpf cod. 47 p. 106, ed. V, 10 (inde Simler cod. 102 f. 138. cod. 104 p. 18 et per Paul. Gul. Lips. p. 30), qui in cod. supplementa adscripta Tschudio refert accepta et fortasse exemplum quoque a Tschudio accepit; deinde auctam Tschudius cod. S. G. 1083 p. 68. 87. 155 (hoc loco ait se vidisse lap.); cod. S. Gall. 1089 p. 82; cod. 105 p. 82 cf. p. 4, ed. p. 134 (inde pendent Simler cod. 102 f. 13; Guillimannus p. 26; Grut. 166, 7 ex Guillimanno; Bochat I, 426 ex ms. Tschudii). Ex lapide postea exceperunt Calmet p. 90 et male Raiser Oberdonaukreis I (Augsb. 1830) p. 24. Orelli 467 = 275.

De lectione vix quidquam monendum est nisi quod antiqui tanquam ex lapide proferunt litteras hodie exesas I in. IM, 5 med. T, 6 in. c. In fine hodie magis imminutum esse lapidem quam fuit saec. XVI neque probabile est in titulo muro incluso neque unquam loco moto et refellitur collato exemplo quamvis corruptissimo Apiani; quare Stumpfio-Tschudio-Simlerianum apographum quas addit litteras 2 f. IMP, 3 f. MAXSIMIAN, 4 f. COS, 5 f. VAL · M, non lectas sed additas esse arbitrator. — 5 in. ☉ VAL Ap., NVAL St., FL · VAL Tsch. (in cod. S. Gall. olim videtur fuisse . . . VAL); in lapide est ET · VAL. — 7 in. ante AVRELIO nihil unquam scriptum fuit neque habet ibi quidquam Ap.; CVR · vel CVRANTE AVRELIO Tsch. St. Siml.; vide quae mox dicentur. — in fine lege viro perfectissimo praeside provinciae; prior P etsi male legitur, tamen c non esse in lapide certum est. — Ad interpolationes quod attinet, missa Panviniana quae non multum nocuit, adscribam cum supplementa, quae, ut ait Stumpfius in cod., 'Aegidius Tschudi ex coniecturis literis minusculis adiecit', tum partem tituli quam idem dicit minorem, cuius causa postea confinxit supra recitatam fabulam.

Tschudii supplementa:

	aug · pont · max
p · x	cos u p p et
n	aug · pont · max · sar
s	iiii p p · et impp
m	a x i m i a n u s
	o l o r e s t a u r
	o c · i n h e l v e t i i s

Tschudii interpolatio:

V	S · A V G · P O N T · M A X ·
P	· X · C O S · V · P · P · E T
N	V S · A V G · P O N T · M A X · S A R
S	· I I I I · P · P · E T · I M P P
M	A X I M I A N V S · F I L I I
O	L O · I N S T A V R A R V N T
	· P R O V · M A X · S E Q

Falsa haec esse dudum intellexerunt Masson (hist. crit. de la rép. des lettres Amsterdam 1714 p. 65) et Schoepflin (Als. I, 131) et ego nuper data opera exposui (Berichte der sächs. Ges. der Wiss. 1852 p. 208–211), quem commentarium adeat qui dubitat. Addo nunc quod postea didici hanc inscr. a Tschudio in autogr. Sangallensi p. 68 ita exhiberi, ut sub titulo 'fragmentum' referatur pars quae adhuc extat adscriptis supplementis primum iis quae exhibuit Stumpfius ('curante' etiam minusculis legitur in margine, in textu puncta sunt), deinde deletis verbis 'in Helvetiis' rescriptum est 'prov. max. Seq.' item minusculis. Ibidem p. 87 legitur cum similibus supplementis, nisi quod v. ultimo nullum adscriptum est. Denique in cod. 1089 p. 82 similia supplementa leguntur, ita tamen ut in fine v. ultimi in textu primum fuerit 'in Helvetiis', quo deleto in margine scriptum est 'Rhaetiae primae', hoc rursus deleto: 'melius prov. Seq. Max.'

XX. AQVAE VICVS HELVETIORVM (Baden prope Zürich).

240 Aquis Helveticis in thermis maioribus in curia posteriori, lapis forma baptisterii fere, nuper ibidem inventus *Tsch. S. G.* 1083. 'ara, by den Bederen im hinderen hoff uss dem händ gegraben, die hat Graaf Ulrich von Montfort anno dni 1564 mit vergunstung der Eidtgnossen über den Bodenseeh hinuss in sin statt tettnang gefurt' *Tsch. cod. Tur. et ed.* anno . . . prope vicum calidarum aquarum aram invenit Theodovirus a Monte hospes tum aulae ut vocant posterioris ad aquas, quam postea donavit Montfortio comiti, qui illam permissu Helvetiorum Tettnangam avexit *Siml.* Ulricus hic comes Montfortii († 1574) monetis etiam colligendis operam dedit (v. Vanotti *Gesch. der Grafen von Montfort* p. 156); sed quae collegit post mortem domini videntur dispersa esse vel pessumdata. Apud rerum Wirtembergicarum scriptores altum est de hoc titulo silentium neque hodie videtur extare Tettnangi.

DEO · INVICTO
TIB · CASSIVS
SANCTVS
ET · TIB · SANCTE
5 IVS · VALENS
I E V I · L ·

Tschudy cod. 105 f. 5. 87, ed. p. 144; cod. *S. G.* 1083 f. 67; *Simler* cod. 102 f. 25 cf. f. 68; *Guillimann.* p. 124 (inde *Grut.* 21, 10) nimirum ex *Tschudio*; *Mur.* app. 6, 3 ex iisdem; *Orelli* 450 = 257.

Tschudius a *Simlero* potius pendet quam *Simlerus* a *Tschudio*; quare noli dubitare de sinceritate. — 4 SANCTE *Tsch. S. G.* et cod. 105 f. 87 *Siml.* f. 25; SANCTAE *Tsch.* f. 5 *Siml.* f. 68. — 6 IEVI om. *Guill.* *Fuitne posuerunt ex voto laeti lubentes?*

242 Anno 1633 den 22 Augusti Alten Calenders ist ein Irrdiner Hafen voll silberreicher Pfenning (da die Marck 10½ Loth fein hält) zwar nicht von gantz feinem Silber, und auff solchen mehrertheils der alten Römischen Keyser Bildnuss gepräget, in der Erden vergraben, inn dem Hölzlein, nicht weit von dem besagten Kloster [Wettingen] und in der Graffschafft Baden (so selbiges mahl Herr Hans Jacob Fuesslin, dess Raths zu Zürich, verwaltet hat) gefunden worden, so an Gewicht 14 Marck 4½ Loth, dessen Geschirrs und der Müntzen [scilicet Sabinæ Aug. et Gordiani III] hiebey zu sehen, nachdem dasselbige, wie man auss etwas Zahlen und andern gemerckten Zeichen gespüret, in die 1400 Jahr da gelegen' *Merian* 1642. — 'Jahr Rechnung [von Baden] 1633. — d. ult. Oct. Die im Wettinger Hölzlein fundenen Silbernen Antiquiteten haben 194 Loth 3 Q. gewogen, welche an acht Stucke under die acht Regierende Orth vertheilt worden, davon

Zürich	40 Loth	—	Quintli.
Bern	22	»	2 »
Lucern	18	»	2 »
Uri	58	»	— »
Schweitz	15	»	— »
Under Walden	7	«	1 »
Zug	17	»	— »
Glarus	16	»	2 »

das Loth pro 12 Gutbazen angeschlagen'. Excerpsit haec *Zollerus* in cod. ms. p. 245; unde certe apparet quibus locis vasa quaerenda sint, quamquam quaerentem operam perditurum esse dudumque haec ad 'Gutbazen' redacta esse non dubito. *I. B. Ottii* (*muthmassl. Ged.* p. 8) errorem *Vindobonae* in museo *Caesareo* haec adservari, natum ex *Lambecio* negligenter lecto redarguit *Zollerus*; praeterea amicus data opera *Vindobonae* postquam supellectilem hanc investigavit, extare loco indicato negavit.

241 Wettingen prope Baden in turri ecclesiae parochialis *Stumpf* ibidemque adhuc extat.

DEAE ISIDI EEMPLVM A SOLO
L ANNVSIVS MAGIANVS
DE SVO POSVIT VIK AQVENSĒ
AD CVIVS EEMPLI ORNAMENTA
5 ALPINIA ALPINVLA CONIVNX
ET PEREGRINA FIL X C DEDE
RVN * L · D · D · VICANORVM

Descripti cum ad ectypon ex gypso factum musei *Turicensis* tum ad ipsum lapidem. *Stumpf* cod. 47 p. 105, ed. VI, 23; *Tschudy* cod. 105 f. 4. 83, ed. p. 137; *Simler* cod. 102 f. 22; *Guillimann.* p. 125; *Grut.* 82, 9 a *Commelino* i. e. e *Stumpfio*; *Merian* topogr. *Helvet.* ad p. 51; *Altmann* *Altes und Neues aus der gel. Welt X* (Zürich 1719) p. 683 sq.; *Hagenbuch* cod. 286 p. 295 q. v.; *Orell.* 457 = 264.

3 neque *VIR AQVENSIS* *Stumpfii* neque *VIR AQVENS B* *Hagenbuchii* (de cuius interpretatione praestat tacere) verum est, sed *vikanis Aquensibus* legendum. Quod si quem moveat scripturae inconstantia in eodem lapide, consulat *Marinum Arv.* p. 29 sq.

a in paterae maximae [quam Uranienses accepisse Zollerus conicit] parte inferiore et exteriori litteris bonis *pict.* Circulo scripta sunt ut nescias ubi incipiendum sit.

intra

DEO * MARTI * * MIL * *
Fuitne M·L·L, merito laetus libens?

extra

LEGENTI * REGLY * BENIGNES
'Legentii, Reglii [debut saltem proponere Regle
sive Regulae], Benignes' Hag., vix recte.

b in patera non profunda [quam ad Turicenses pervenisse Zollerus conicit] stilo scripta *pict.* Circulo scripta non pleno, ut initium certum sit.

extra

RINIONIBOLTIVRI

intra

‡

c in paterae argenteae non admodum profundae parte inferiore stilo scripta *pict.* Hanc Zugenses accepisse conicit Zollerus ex ponderis et tabulae comparatione coniectura ducta.

2 fortasse pro MANI ser. MATVT facillima emendatione, quae nititur titulo n. 243 quamvis et ipso lectionis non satis certae. — 3 conferendus est cum notis simillimis supellectilis argenteae Bernayi (Eure) repertae (v. Lenormant Bull. dell' Inst. 1830 p. 97 sq.), quae sunt hae:

- 1) MERCVRIO·AVGVSTO·Q·DOMITIVS·TVTVS·EX·VOTO; in medio PIS::SƏVIII
- 2) eadem inscriptio; in medio PH·ƏII
- 3) sine inscriptione P·IS५7X

item cum titulo Ferrariensi Marini Arv. p. 230, quem et ipse vidi Ferrariae:

P·XXIIIS·V·VII

Horum omnium priorem partem facillime explicabit qui scit P esse *pondo*, - unciam, L semunciam, ɔ sicilicum sive unciae partem quartam (Volus. Maec. § 27. 29. Marini Arv. p. 227); ut habeamus

in Bern. I	P IS=L	=	pondo	12 ¹ / ₂₄
in Bern. II	P II-	=	»	2 ¹ / ₁₂
in Bern. III	P ISLɔ	=	»	12 ⁷ / ₄₈
(sic corrigenda)				
in Ferr.	P XXIIIS	=	»	23 ¹ / ₂
in nostra	P S=L	=	»	19 ¹ / ₂₄

Sed quid faciemus de his quae restant?

in Bern. I	ɔ VIII
in Bern. II	ɔ II
in Bern. III	7 X
in Ferr.	7 VII
in nostra	ɔ VII, ubi corrigo ɔ VII.

cum reiiciendam esse Marini interpretationem qui 7 habet pro scriptulo sive $\frac{1}{288}$ pondo mihi quidem constet; neque enim placet transitio eiusmodi a notis ad numeros et decem vel octo scriptula potuerunt notari ex parte certe solitis notis sicilicorum. Quare mihi visa est prima nota indicare *sextarium ad vinum*, quem ɔ notari docet Vol. Maec. § 80 et exemplis confirmavi I. N. 5078. Certe aliqua liquoris mensura ex iis quas Maecianus ibi recenset hoc loco indicatur, quam si placuisset descriptoribus vasorum mensuram adnotare facillime erueremus. At perit vas cuius basis lapis Ferrariensis olim fuit et Bernayensium nostrique mensura non proditur.

Accurate delineata exhibentur haec vasa cum anaglyphis et inscriptionibus in fasciculo picturarum illius aetatis qua reperta sunt, qui ex bibliotheca civium Turicensium in eorundem antiquarium nuper transiit. Ex hoc fasciculo desumpta est et pictura Zolleriani cod. p. 247–264 (inde Haller II, 185 sq.) et Meriani (top. Helvet. p. 51) tabula, ex qua pendet reliqui omnes, ut Reines. I, 81 not.; Wagner Merc. ed. 2 p. 158, ed. 3 p. 196; Hagenbuch cod. 286 p. 321; Bochat II, 402; Orell. 458 = 265.

243 Badenae prope Turicum olim, unde bello Toggenburgico a. 1712 ablata est *cod. Zollerii* p. 604, ex quo tempore extat Turici in bibl. civium.

MERCVRIO
 MA T / T N O
vir // I / I E *arbor*
 EX VOTO
 V / L M

Descripſi. Scheuchzer Untersuchung des Bads zu Baden (Zürich 1732) p. 11; Ott muthm. Ged. p. 32; Zurlauben hist. de l'ac. roy. des inscr. vol. XXXVI (Paris 1774) p. 163 ex Ottio; Orell. 451 = 258.

2 mihi est MATVINO; certe non est in lapide quod dederunt priores MARVNO.

244 gefunden 1846 in den kleinen Bädern zu Baden, im Haus von Grossrath Bucher; geschliffene dünne Platte, jetzt wieder vermauert.

A E
 . C
 S P

Zeichnungen der ant. Ges. zu Zürich Bd. III Bl. 76 v.; descripsit praeterea Schaufelbühl Zurzacensis.

2 G Sch.

XXI. VINDONISSA VICVS HELVETIORVM (Windisch).

245 Brugg *Gundelf.* Brugg in pariete domus nobilium Efinger ad exteriorem portam *Stumpf* *cod.* 47 p. 103, ubi locum indicat, inscriptionem ipsam omisit (ita plane *Tschud.* *cod.* 105 f. 8. 87, ed. p. 143). Denuo a. 1779 rep. sunt fragmenta duo, quorum prius v. 1. 2, alterum 4. 5. 6. 7 complectitur, Brugg 'im Hallweilerhof' *Haller* vel 'im Effingerhof' *Fisch.* Nunc extant ibidem.

I M P . T . V E S P A S I A N O
 CAESAR . AVG . VII . COS p. Chr. 79.
 MARTI . APOLLINI . MINERVAE
 ARCVM
 5 V I C A N I / V I N D O N I S S E N S E S
 CVR . T . VRBANIO . MATTONI . T .
 VALER . ALBANO . L . VETVRIO . MELO . C . COTTIO
 RVFO . q . SEXTIO

Descripſi quod superest. Integram vidit unus Henricus Gundelfinger ecclesiae Beronensis canonicus posuitque in libello de thermis Badensibus scripto a. 1489 (qui libellus sive editus est sive non editus, videtur periisse, sed excerpſit eum *Conr. Gesnerus* in tractatu de thermis inserto operi 'de balneis omnia quae extant apud Graecos, Latinos et Arabas scriptores' *Venet. ap. Iunt.* 1553 fol. f. 292 a); unde habuit *Grut.* 1068, 3 et *Donat* 212, 4 = 344, 3 ex schedis *Gnocchii*. *Stumpfius* de titulo audierat neque tamen descriptum accepit, unde factum est ut desit apud *Tschudium* (qui tamen 'praetereundo se vidisse' mentitur *Stumpfii* notam supra relatam exscribens) *Simlerumque* et reliquos *Stumpfii* asseclas. Denuo relecto lapide inscriptio edita est ab *Hallero* *Schweiz. Mus.* 1785 p. 703, *Helv. I.* 131 = 149; *Fischio* in *Helvetia IV.* 419; *Orellio* 437. 5026 = 240.

V. 1. dabo Gundelfingeri solam, qui versus non separat: 1 IMPERATOR . TITVS . VESPASIANVS, 2 CAESAR . AVGVSTVS . VII . CONS, 5 VINDONISSENSIS, 6. 7. 8 CVRIAE . TITO . VRBANIO . MATTONI . TITO || VALERIO . ALBANO . LVCIO . VETVRIO . MELLOCCOTIO || RVFFO . QVINTO . SEXTIO. — Vides non tam male descriptam quam compendia imperite soluta esse. — Ceterum cum totum titulum *Hagenbuchius* perperam iudicasset suspectum, *Orellius* v. 3 et 8 a Gundelfingero additos esse credidit, cuius tamen interpolationis neque ille causam ullam addidit et equidem hos versus ab interpolatore nequaquam proficisci probare me posse confido. Primum enim duos qui hodie supersunt lapides examinans prioris partem inferiorem et superiorem alterius ita resectas inveni □ □ ut medium lapidem deesse appareret; item secundi lapidis partem inferiorem non ita exasciatam esse quin effracta esse posset. Praeterea tanta cum simplicitate titulus profertur ab antiquo illo auctore, ut neque ratio neque consilium interpolationis intellegatur. Denique si fuit titulus positus in honorem imperatoris, cur solum consulatum adscripserint omnia tribunicia potestate aliisque solitis honoribus, non video; imo imperatoris nomen cum consulatu solo eam vim habet ut annum denotet, quamquam hoc singulare est et factum in honorem imperatoris, qui hoc ipso anno patre mortuo solus imperium susceperat, ut ei collega ommitteretur et consul in principio non in fine tituli collocaretur. Quam ob rem tertius versus tantum abest ut interpolatus iudicandus sit ut si eo carendum esset, titulus procederet sine dedicatione.

246 Vindonissae rep. 1852, nunc Turici in bibl. civium.

M E R C V R
 ///IN:////
 //////////////

Descripsi.

247 Vindonissae rep. m. Maio a. 1852. Nunc Turici in antiquario.

Q V A D R V I
 S · P R O s E · E T s
 V I S · V O T V M S O ·
 L V I T c // · I I C E N N
 I V // // V S V / I // // //
 A M // // I F C / I / I C // //
 I I s / E · M E R / I O //

Descripsi; evanida est. Edidi Bull. dell' Inst. 1852 p. 106.

248 röthlich weisser harter Marmor, wie er in dieser Gegend nicht vorkommt (von gleichem Material wurde 1840 ein Stück von einem cannelirten Pilaster gefunden und zu einem Grabstein verwendet; ein ähnliches Stück ist in der Basis des Schwarzen Thurms bei der Brücke vermauert, so dass die Schmalseite nach aussen steht; ein drittes in ähnlicher Weise in einem Privathaus). Der Stein ist 6 neue Schweizerschuh lang, 2' 9'' breit, 1' 5'' dick. Die wohlgeglättete Vorderseite ist von den Seitenwänden gegen die Mitte zu cylindrisch vertieft mit einer Einbiegung von etwa 2 Zoll in der Mitte; so dass der Stein Bruchstück einer in grossen Dimensionen gewölbten Nische zu sein scheint. Auf der dem Beschauer rechten Seite hat der Stein in der Richtung der Dicke einen Ausschnitt □, so dass hier offenbar ein anderes Quaderstück eingefügt war; die linke Seite ist ganzwandig, doch finden sich auf dem obern Rande links wie rechts deutliche Spuren der Verbindung durch eiserne Klammern. Gefunden Anfangs Juni 1842 in Brugg in der Storchengasse an der südöstlichen Ecke des Effingerhofes zwischen diesem und der ehemaligen Landschreiberei, einen halben Schuh unter dem Strassenpflaster. *Haec excerpta ex epistolis eorum qui affuerunt cum titulus repertus est.* Optimis et plane Augusteis litteris scriptum epistylum extat Bruggi.

A V G V S T O ·
 V N D O · L E G · A V
 L E G I O · // // ·

Descripsi. Orell. . . . = 255 a Fischio Voegtliano Staebli, quorum epistulas ego quoque excussi.

3 tres litterae, puto XXI, consulto erasae.

249 Königsfelden rep. 1809.

VESPASIANO

Haller II, 394.

250 Windisch, longa poll. 41, lata poll. 36.

G P O N -
 B P O T III
 L O N I O P A T R

Hagenbuch cod. 286 p. 281 a Schinzio Vindonissensi; inde Orell. 438 = 241.

251 Windisch rep. 21 Ian. 1794 *Hall.* Extat Königsfeldae in coenobio..

rosa

M · A P R O N I V S ·
sic M · F V L V I V S · S E C V
 N D V S · L V C O A V G
 M I E S · L E G · X I · C P F
 5 7 V e L I F V s C I · A N N O
 X X x V I I s T I P E N D I O
 R V x V I I H · S // E S T
 T E S T A M E N T O F I E R I
 I V S S I T H E R E D E S
sic 10 F A C I V M V C V R A R
 V N T

Descripſi. Haller I, 189 ed. 2 male; Leichtlen Schriften der Freiburger Ges. I, 36; Orell. 439 = 242; ego Bull. dell' Inst. 1852 p. 103.

2 quadratarius scribere debuit M · F · V O L sive M · F · V V L sive M · F · V L, quod male solvit in M · F V L V I V S. Lucus Augusti enim tribus est Voltinae, v. Steiner (ed. 2) 508. 509. 546.

252 inventa a. 1698 ad confluentes Arolam et Ursam *cod. C 220.* Gebensdorfi rep. 1698 cum olla sepulchrali; extat ibi in aedibus parochi *Wagn.* ex duabus ollis sepulchralibus simul repertis alteram in bibl. Zofingensi extare auctor est *Altmann* in Hagenbuchii ep. ms. 1722, 34. — Videtur interiisse cum aedes parochi reficiebantur a. 1768.

T I C L A D I O H M N O
 M E D I C O L E G · X X I
 C L A D I A E Q U I E T A E E I V S
 A T T I C V S P A T R O N V S

Wagner ed. 3 p. 98; Scheuchzer it. 1705 p. 327; Ott muthmassl. Ged. p. 23 et codex eiusdem apud Hagenb. cod. 284 p. 79 (inde cod. Zollerii p. 597 et cod. C 220); Hagenbuch cod. 284 p. 76. 79 (cf. ep. ms. 1722, 33) qui descripsit a. 1727 (inde ed. Breitinger ap. Schelhorn. amoen. litt. VII, 25) et 1744; Schmid 1760 p. 97; Gerbert p. 19; Donat 280, 2 ex Schmidio; Ritter p. 6; Orell. 448 = 254.

Missis exemplis editis, quorum in nexibus nullus fere usus est, v. l. dabo Ottii et Hagenb. I. II. — 1 T I C L A D I O H Ott, .. C L A D I O H Hag. I; quod supra dedi, habet Hag. II. nisi quod pro T I dedit II. — 3 Q U I E T A E O T T.

253 Vindonissae rep. 1837 in sepulchro 'links an der Strasse von Königsfelden nach Windisch auf der sogenannten Breite' *sched. Orell.* Nunc Turici in bibl. civium.

m ? i V L I O M F
 se R · M A X I M
 a I G V S T O
 nem I E T O M I L
 leg I · C · P · F
 5 D V I I I · S T R V
 // // // // V S
 ve G E T V S M I L
 le G · E I V S D E M
 h R E S · E I V S · F E C I *sic*

ascia et circinus

Descripſi. Stäbli in epistolis soc. Turic. d. 6 Dec. 1837 (I, 111); Orell. ... = 243, in cuius schedis praeterea reperi; Meyer Gesch. der Leg. p. 156.

254 Gebensdorf in angulo turris *Grut. Guill.* ibidemque adhuc extat, quamquam a sciolo nescio quo quibusdam locis corrupta.

M · M A G I V S · M · P O B · M A C
sic C A V S · V E R O N A · M I L · L E G X I C P F
 7 M A R C I · M O D E S T I A N N X X X I I I
 E X T E S T A M E N T O H · F · C
 5 L E N N I V S S E C V N D V S
 Q R O M A N I V S V E R E C V N D V S
 H S E

Descripſi. *Grut.* 551, 10 a Stuckio; Guillimannus Habsburg. p. 35 et epistola eiusdem a. 1602 scr. apud Hagenbuch. ep. ms. 1738, 16; Scheuchzer it. 1705 p. 327 q. v.; Hagenbuch qui habuit ex cod. Ottiano et descripsit bis 1727 et 1744 cod. 284 p. 75 cf. ep. ms. 1722, 23 (ab Hagenbuchio Schelhorn amoen. VII, 47 et Schmid 1760 p. 94); Gerbert p. 17. 18; Donat. 291, 7 a Schmidio; Orell. 447 = 254; Meyer Gesch. der Leg. p. 156.

255 Königsfelden. Videtur interiisse.

L · TITENNIUS · L · F ·
LEMONIA · VIC ·
TORINVS · BONO ·
MIL · LEG · XI · C · P · F ·
5 7 VALERIANA ·
ANNOR · XXV ·
STIPENDIOR · V ·
H · T · F · C

Breitinger in Schelhorn. amoen. litt. VII p. 49 a Scheuchzero (inde cod. Zollerii p. 608; Bochat I, 390; Gerbert p. 19); bis descriptis Hagenbuch a. 1727 et a. 1744 cod. 285 p. 85 (ab Hagenb. Schmid 1760 p. 94, cf. Hagenbuch ep. ms. 1759, 210; Donat. 303, 3 a Schmidio); Orell. 446 = 252.

1 TITINNIVS Hag. I. — 3 TROINVS BON · Breit. — 5 7 om. Breit. — 6 ANNORVM Hag. I. — LVI pro v Breit.

256 eruta 1599 Altenburgi in angulo Vindonissae ad Arulam *Grut.* hanc nuper apud Campum Regis ex Altenburgo haut multo ante adlatam, cum rusticus, qui ibi habet, hortum moliturus eruisset, exscripsimus. In ea qui characteres innovare conati sunt iam quaedam corruperant' *Guill.* Videtur interiisse.

C · VALERI
VS · C · F · VOL
CAMPANVS
VIENNA · MIL
5 LEG · XI · C · P · F
...OLNI · ANNO...
STIP · XI · T · F · i
C · COMINIVS
NEMAVSVS h
10 F · C

Grut. 564, 4 a Io. Gulielmo Stuckio; *Guillimann.* Habsburg. p. 35; *Donat.* 307, 2 ex schedis Gnocchii pessime; *Orell.* 445 = 251.

3 CAMPANA *Grut.* — 5 G · P · F *Grut.* — 6 ... OLNI ... ANNO · XI *Guill.*; c//NI ANNO// *Grut.* — 7 STIP · XI · T · FE *Guill.*, H · P · XV · // // // // *Grut.*; emend. Hag. — 8 c//OMINIVS *Grut.* — 9 NEMAVSVS *Grut.*, NEMAVSYS F *Guill.*; emend. *Orell.* — 10 /F · C *Grut.*

257 in castro diruto Vindonissensi ad Arolam prope Brugsito Altenburg dicto, fragmentum *Stumpf.* Hanc requirens aedibus novis rusticis ibi factis nihil nisi ab interiore parte ostii supra limen hanc notam 7 deprehendit *Simler.* — Male Badensibus titulis hunc inseruit *Rappenegger* *Inschr. von Baden* p. 4. — De fragmento altero: 'Haec fragmenti pars seorsim iacebat anno dñi 1535, sed postea per lapidas diruta, sicut et aliae ibidem plurimae inscriptiones cum villici domus conderetur' *Tschud. cod. S. G.* 1083.

L · VECNA ^{ti o l. f.}
POL · MAXIM ^{o d}
FOR · COR · MIL · L ^{eg}
XI · c · P · F · 7 GVSOR;
5 ANN · XLVIII · STIP
H · S · E ·
G · ROSCIUS · OM ^{ut}
LVS · HER · FAC · C ^{ur}

Stumpf cod. 47 p. 104, ed. VII, 11 a quo pendent reliqui: *Tschud. cod. S. G.* 1083 p. 75, cod. 105 f. 8. 87, ed. p. 143; *Simler* cod. 102 f. 24; *Guillimann. Helv.* p. 25, *Habsb.* p. 34; *Grut.* 567, 2 e *Stumpfio* et *Guill.*; *Plantin.* 1656 p. 278; *Mur. app.* 6, 10; *Gerbert* p. 18; *Orellius* omisit.

4 g *Stumpf.* — *Tschudiana* supplementa quamvis tanquam ex lapide sumpta proferuntur, tamen falsa esse apparet; sunt autem haec: 1 TIO, 2 o DO, 3 EG, 4 I V · (voluit I VIXIT, quod proposuerat St.), 5 XX, 7 PHA, 8 VR. In cod. S. Gallensi eadem leguntur, reiectis iis quae primum proposuerat 1 TIVS vel L · F, 2 VS vel VS DOMO, 4 I VIXIT.

258 Vindonissae prope parochi aedes in aedibus privatis textoris cuiusdem supra ianuam. Secunda pars ibi pro limine est, sed iam detrita tota.

T V I E;
SER · FE
CL · A · M ^{il leg xi}
C · P · F · D ·
5 I / I · Q V I ^{vixit}
ANN · X ^{x mil. a.}
XVIII · ^{h s. e.}
C · CRIT
H · ^{f c}

Descripsi indicatam a Kellero.

259 litteris pulchris, Windisch rep. in vetusto aedificio deiiciendo, mox iterum in muris abscondita *Hall*.

.....
 MIL · LEG · XXI
 RAPACIS
 ANNOR · XLIII
 STIPEND · XIX
 5
 H e R E D E S
 F A C · C V R
 H · S · E

Haller II, 380.
 6 HAEREDES Hall.

260 Königsfelden rep. 1809.

LEGIONIS XI

Haller II, 394.

261 Vindonissae rep. 1852. Extat Turici in antiquario.

n G O T I A t o r e s
 ? sals A R I · L E C u m i n a r i ?
 c i V E S · R C m a n i
 S O V

Descripseri et edidi Bull. dell' Inst. 1852 p. 106.

262 Vindonissae in coemeterio *Stumpf*.

CLAVDI

Stumpf cod. 47 p. 103, ed. VII, 11; inde reliqui: *Tschudy* cod. 105 f. 8. 87, ed. p. 142; *Simler* cod. 102 f. 23; *Orell*. 444 = 248.

263 Vindonissae in pariete domus rusticae *Stumpf*, in coenobio Campiregio; apparet trophaei fragmenta esse *Siml.*, de hoc et n. 264 et 265.

C A L O
 V I I C
 O · I

Duo exempla extant: *Stumpfii* cod. 47 p. 103, ed. VII, 11 (inde *Tschud.* cod. 105 f. 9. 87, ed. p. 143; *Simler* cod. 102 f. 23; *Orelli* 444 = 250) ipsiusque *Simleri* l. c.

1 o om. St. — 2 c om. St. — 3 i · o St. ed. err. typ.

264 Königsfelden (v. n. 263).

I O M I I

Simler cod. 102 f. 23. — Fuitne Iovi optimo maximo?

265 Königsfelden (v. n. 263).

I M · I
 F O · L E

Simler cod. 102 f. 23.

266 in lapide non laevigato, qui pro termino videtur fuisse, Vindonissae in campis.

/// R

Descripseri indicante *Kellero*. Ut reciperem fecit eiusmodi litterarum in saxis terminalibus insculptarum summa raritas, quam miramur gromaticos legentes.

XXII. Zurzach.

267 Zurzach fragm. in pariete templi parochialis *Stumpf*. Der stein ist enzwey gebrochen. Ist das grösser stuck ussert by der thür der pfarrkirchen in die Muren gesetzt, daz kleiner teil lag Anno dñi 1535 als ich dero Zitt landtvogt zu Baden was, uff der erden by herr Jacob Edlibachs dero zit propst zu Zurzach hussthür, ist bald darnoch uss unachtung und unverstand des volcks vermuert oder zerschlagen worden. Von mir eigentlich abgeschriben. *Tsch.* in Gall. com. similiterque in cod. S. Gall. solitis nugis. Fragmentum *Stumpfio* visum adhuc extat loco antiquo.

I · F · VOLT · CERTO
I · E · N · VET · E · R · A · N
XIII · GEMINAE
ET · AMIANTHVS
EREDES · FECER

Descripti. *Stumpf* cod. 47 p. 104, ed. VI, 5 (inde *Simler* cod. 104 f. 34; *Grut.* 571, 10). Auctiorem exhibuit *Tschudi* cod. S. Gall. 1083 p. 76, cod. 105 p. 4. 83, ed. p. 137 (inde *Simler.* cod. 102 f. 15; *Guillimann.* p. 35; *Grut.* 548, 7 ex *Guill.*; *Mur.* app. 6, 9; *Donat.* 289, 1 ex schedis *Gnocchii*). Ex lapide rursus descripserunt *Hagenbuch.* a. 1728 (cod. 286 p. 326 cf. p. 339); *Calmet* p. 129; *Orellii* amicus 453 = 260; *Meyer*.

1 ex hoc cognomine Zurzacho oppido finxerunt nomen *Certiaci*. — 2 *VLEN* *St. Calm.* — *Tschudiana* supplementa pro veris vulgata haec sunt:

M · I · V · N · I · O
D · O · M · O · V
MIL · LEG ·
CERTVS ·
P · I · I · H · A

In cod. *Sangall.* eadem minusculis scripta proferuntur ibidemque pro *PII*, quod deletum est, emendatum est *EIVS*.

268 reperit *Ioh. Iac. Aklin* praefectus (Stiftsamtmann) Zurzacensis († 1690) in hortis quos sibi fecit ad castrum Zurzacense quod dicebatur *Sidelle*, postea *Mandach* sched. *Aklini* et anon. apud *Hag.* p. 339. ibidem extat in hortis ad portam muro inclusa *Hag.* Nunc in hortis *Schaufelbühl*.

Q · VALERIVS
Q · F · FAB · LII/
ENS · BRIXA sic
MIL · LEG · XI · C
5 P · F · 7 · ATT · I · E · N · I
MAXIMI ·

Descripti. Sched. *Aklini* apud *Schaufelbühl*; *Hagenbuch* cod. 286 p. 337 qui et ex cod. *Ott.* habuit et vidit ipse a. 1728; *Calmet* p. 131; *Leichtlen* *Schr. der Freiburger Ges.* I, 57; *Orell.* 454 = 261. Descripsit *Meyer*.
2 *LIB* priores, ex coniectura.

269 rep. ante a. 1690 in hortis *Aklinianis* ad Zurzach una cum n. 268, quacum migravit ad *Schaufelbühl*.

V · G · I · A · C · V · S
F · P · O · L · I · A · S · V · P · E · R
L · E · N · T · I · A · M · I · L · E · S
XI · C · P · F · 7 · S · A · E · N · I
5 I · M · I · A · N · N · O · R · V ·
V · V · V · I

Descripti. *Schedae Aklinianae* apud *Schauf.*, quas expressit *Calmet* p. 131; cod. *Ottianus* apud *Hagenb.* cod. 286 p. 341; *Hagenbuch* qui vidit a. 1728 l. c.; *Leichtlen* *Schr. der Freib. Ges.* I, 37; *Orell.* 455 = 262; *Meyer*.

1 .. *DVGIACVS* *Aklin* male; ... *VGIACVS* reliqui. — 3 *POTENTIA* *Aklin*, *POLENTIA* *Ott*, *PO · ENTIA* *Hag.*, reliqui om. po. — 4 in. *LEG* addunt *Aklin*, *Ott*, *Hag.* — 5 in. *MAX* addunt iidem. — 6 *XXXV* *Aklin*, *XXXV · TIB* *Ott*, *XXXV · STIP* *Hag.*, om. reliqui. — Antiquus descriptor quae addit, ex supplemento proficisci inde patet quod deficiunt in iis quae coniectura assequi non potuit cognominis initium et patris praenomen; idem probat v. 6 lectio sensim nescio quomodo aucta et lapidis vestigiis contraria.

270 in castro prope Zurzach et rep. et servata cum n. 268. 269 *Hag.*

.....
..... OR
PROC

Aklin memorat. *Hagenbuch* cod. 286 p. 343 et ex cod. *Ott.* et vidit a. 1728; *Orelli* 456 = 263.

1 *OA* *Ott.* — 2 *IROC* *Hag.*

XXIII. *Stein am Rhein.*

271 rep. Burg e regione Stein oppidi a. 1741 in coemeterio una cum fundamentis aedificii; statim fracta interiit.

FLVM RIENO
PRO SALVE
Q · SPICR CRN

Servaverunt cod. Breitingermanus bibl. civ. Turic. S, 298 et Hagenbuchianus n. 283 p. 347 eodem exemplo, sed Hagenbuchianum paullo neglegentius scriptum est. Inde Orell. 469 = 277.

1 ILVM traditur.

272 Burg ad Rhenum e regione oppidi Stein in pavimento chori ecl. parochialis lapides duo olim iuncti pedum contactu valde attriti *Stumpf* similiterque posteriores. Nuper demum lapides translati sunt in castrum Steinegg (Thurgau) Zeerlederi.

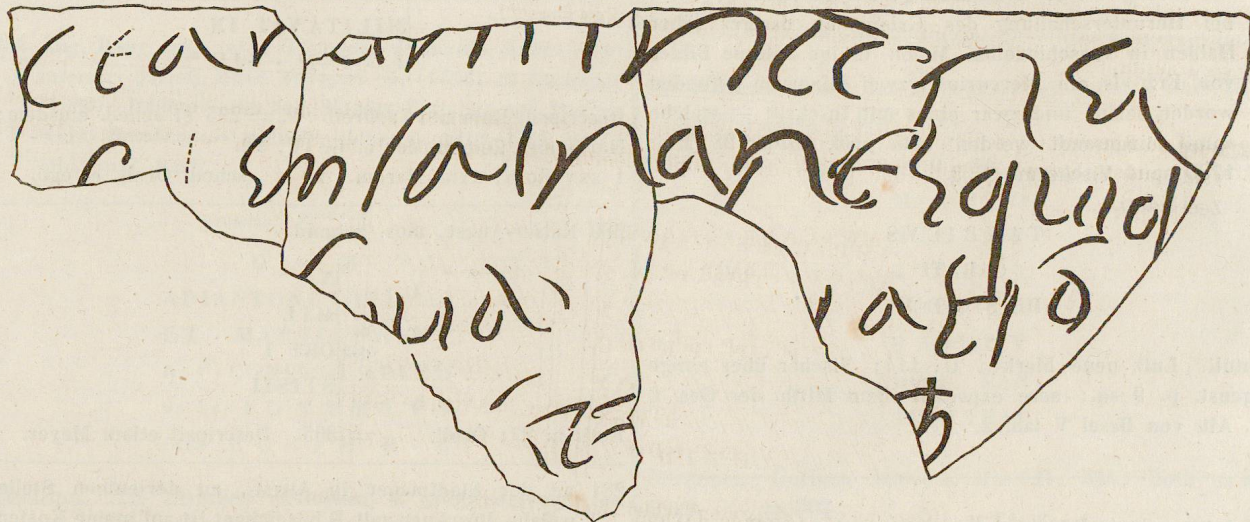
IMP · CAES · GAIVS ·	///	///	///	///	///
MAX / TRIB · P · P ·	///	///	///	///	///
///	///	///	///	///	///
/// P · P · PROC	///	///	///	///	///
5 ///	///	O/V	///	ISS	///
///	///	TASC	///	SVMTV SV	///
///	///	ET IDE	///	///	///

Contuli. *Stumpf* cod. 47 p. 107, ed. V, 14 (inde *Tschud.* cod. S. G. 1083 p. 68. manu *Stumpfii*, p. 69 manu sua, cod. 105 f. 4 manu priore, *Simler* cod. 104 f. 26, *Grut.* 1021, 5 e *Stumpfio*). Deinde cum *Tschudius* diligenter, ut ait, considerasset (v. epistolam eius ad *Simlerum* cod. 102 f. 36 editam *Archiv f. schweiz. Gesch.* Zürich 1846 IV p. 168), suum typum protulit, si quidem dignus fuit quem sibi vindicaret, cod. 105 f. 4 manu secunda, f. 82, ed. p. 135, unde pendet *Guillim.* p. 95 qui supplevit, ex hoc *Grut.* 188, 7 et *Haller I.*, 58 = 66. *Hagenbuchius* et ipse descripsit a. 1727 (cod. 283 p. 340) et habuit a *Schennisio* (l. c. p. 341) et a *Blauro* (l. c. p. 345); unde pendent *Puppikofer* *Gesch. des Thurgaus* (1828) I Nachw. p. 8 et *Orell.* 468 = 276. *Donat.* 96, 3. 211, 4, ex schedis *Gnocchii* dat solum v. 1. Typos priorum auctorum adscribam:

<i>Stumpf:</i>	<i>Tschudy:</i>	<i>Hagenbuch:</i>	<i>Schennis:</i>	<i>Blauro:</i>
I. IMP · CAES · CAIVS	IMP · CAES · CAIVS	IMP · CAES · CAIVS	IMP · CAES · CAIVS	IMP · CAES · CAIVS ·
MAX · /// TRIB · P · P ·	MAXI · TRIB · P · P ·	... TRIB · P · P ·	MAX TRIB · P · P ·	RIB P P ·
///	RC · R · N · N	B
/// D P · P · PROC	... P · P · PROC	... P · P · ... OC	D PP · PROC	O P OC
///	M
///	V A P · SC	SC
///	DE
///	... NDE	
II. deest.	deest.		V D	
			VIC	IC
		SS	O SS	SS
		TVS	O VMTV · SV	VSV

Qui ad Caligulam referunt, ante si possunt doceant ea aetate praenomina in publica praesertim inscriptione omnibus litteris scripta inveniri. Cogitandum est potius de Diocletiano et Maximiano videturque titulus omnino simillimus fuisse Constantiensi n. 239, ut lateat fortasse v. 6. 7 *muros portasque ... sumtu suo ... refecerunt ... et idem ...*; Steinii moenium Romanorum vestigia ampla extare notum est.

273 in tabula latericia olim, cum integra fuit, semicirculari. Crassa est metri Gallici centesimas 7; summa altitudo fuit olim cent. 37, cum radius circuli cuius segmentum repraesentat comprehendat cent. 48 $\frac{1}{2}$, latitudo cent. 94, sed fracta ab operariis tabula atque adhibita ad aliud opus, ut demonstrant calcis vestigia quae tribus locis adhuc ei inhaerent, iam ad tria quae habemus fragmenta redintegranda desideratur et principium, quocum periit primi et secundi versus pars fere tertia, et ima pars tota. Elementa qui scripsit, virgula parum acuta ea exaravit in creta sicca iam neque scribendo satis apta. Reperta est Untereschenzi (Thurgau) in sepulcro, sed loco non suo; in quo sepulcro quae continebantur, delineata extant in tabulario nostro (Zeichn. der ant. Ges. I, 72–76) commemoravitque ea Keller Mitth. der a. G. III, 31. Lateres extant in castro Steinegg apud Zeerlederum, qui nobis misit ut ligno eos incidendos curarem.

..... c²eanun¹t¹ inter²ea
 s..²emsainareliquid
 s.ua ..²uaeso
 ¹i ... ²m

Diligenter expressi adiutus a Kellerei mei perita patientia. Edita est Schweiz. Geschichtsf. VII, 302.

1 litterae superne imminutae sunt creta in margine cultro resecta. — 3 post ua quod superest in tabula spatium nunquam videtur scriptum fuisse. — Quid subsit, non satis assequor. Litterae pleraeque satis clarae et certae sunt; cum tamen similis figurae similisque argumenti monumentum argillaceum adhuc nullum quod sciam prodierit, Eschenziani autem non exigua pars desit, coniecturis adhuc abstinendum esse apparet.

XXIV. Schleithem.

274 Vorholz prope Schleithem (Schaffhausen), destinata, ut ait Wanner, museo hist. nat. Schaffhausensi, sed videtur periisse ante quam ei inferretur. Ego et Schaffhausae et Schleitheimi diligenter, sed frustra quaesivi.

..... C · I · SPIN THER
 n A T I O N E M A C E D O N u M
 H O M O C A R · C E n T X X X I V a N N O S
 D · I I I

275 Hinter Mauern prope Schleithem (Schaffhausen).

imago

V E . . . S G . . .

Wanner p. 4 ex ore rustici qui reperit; cogitatque bonus homo de Venere Genetrice.

Wanner p. 21, cuius inficeta supplementa consulto retinui. Sane latebit v. 2 M · L E G · V. (pro quo legit ATIONE) MACEDON, v. 3 fortasse DOMO · C A R T H A G I N E.

XXV. COLONIA AVGVSTA RAVRICA (*Basel-Augst*).

Acc. Basilia (Basel), Kaiser-Augst, Liestal, Waldenburg.

276 parva basis aerea, cui olim sigillum infixum fuit, rep. Wallenburg sive Waldenburg (Baselland) a. 1788. 'Schreiben von Wallenburg zeigt an, dass unlängst in der Griengrube bei Waldenburg, das Anrisslin genannt, bei Herunterschaffung des Griens an dasiger jähre Halden in verschiedenen Malen einige antique Bilder von Erz als ein Mercurius, zwei Minerven gefunden worden seien, und zwar eines mit Inschrift — welche anmit eingesandt werden' *acta publ. Basil.* 28 Mai. 1788 apud Vischerum p. 9.

TAVRICVS
CARATI
DE SVO · D · D ·

Contuli. Lutz neue Merkw. II, 114; Vischer über einige Gegenst. p. 9 sq.; aere expressit idem Mitth. der Ges. f. vat. Alt. von Basel V tab. 2.

277 intra moenia Rauricae rep. auctumno a. 1837, deinde illata museo Ioh. Iac. Schmid (nat. 1794, ob. 1849).

... m e r c u r
... minuci ... mi NVCI · ATTI
ani ... ILI · QVIR · MES
salla ... AELO · EX · VOTO
5 quod p ATER · EORVM
s / SCEPERAT

Descripti. Roth n. 19; Orell. ... = 299 et schedae eius; Zeichn. der a. Ges. II, 95. IV, 18.

278 Augst rep. 1742; mox Basil. apud Huberum *Bruckn.*

A N // // // //
A X // - / - / I //
R E G A L I //
A R A M C V // //
5 M ° // E // E X V //

Bruckner p. 3073 aere expr. (inde Roth n. 6; Orell. 424 = 287).

279 Augst mus. Schmid.

e T D I E N S X A
V E T A E R A N V S
M I L I T A V I T I N
L · P M · S I C

Descripti. Roth n. 15; Orell. ... = 295 et sched. eiusdem; *Hardmeier* Zeichn. der a. G. IV, 19.

1 xxv Roth, xxns *Hardm.*, xx ... sched. Orell. et ego.

280 Kaiser-Augst, mus. Schmid.

N o
M I L
c o h O R T I
S T I S I I

Roth n. 27; Orell. ... = 305. Descripsit etiam Meyer.

281 an der Stadtmauer in Augst, an derjenigen Stelle welche *Bruckner* mit B bezeichnet ist auf meine Kosten gegraben und eines der kleinen Eingangthore in die Stadt gefunden worden. Das Gewölb liegt zertrümmert im Thorweg und unter diesen Trümmern eine Marmorschrift, aber noch nicht vollständig; ungefähr so: *Schmid.*

<i>Schmid:</i>	<i>Roth:</i>
R E I P V B L P · D N A T	//REIPVBL //PIP//NAI//
	(E) (PC)

Schmid 1 Febr. 1843 (Corr. der a. G. III, 124); Roth n. 26.

282 Aug. Raur. nuper a rustico rep. et ad Faeschium adlata *Patin*; in museo Faeschiano *Huber Hagenb. Bruckn.*; inde ab a. 1823 in bibl. publ.

T I O · Q V i r
m e t ? E L L O · F L A m i n i
V I R O · C l o n
p A T R O N o

Descripti. *Patin* p. 141 aere expr. (inde *Schoepflin* Als. I, 585); *Huber* in epist. ms. *Hagenbuchianis* 1737, 32; *Hagenbuch* cod. 283 p. 289 q. v.; *Bruckner* p. 3071 q. v.; Roth n. 5 q. v.; Orell. 423 = 286.

283 epistylli fr. duo, Basel-Augst apud Io. Iac. Schmid.

Descripsi. Roth n. 13; Orell. ... = 293 et schedae eiusdem; Trouillot mon. de l'hist. de l'évêché de Bâle (Porrentruy 1852) p. XXXIII n. inde citat ROM · ET · AVG.

284 Aug. Raur. rep. et a Theodoro Zwingero domus suae interiori parieti affixa *Zwingeri* ep. (1616) et *Russinger* (1620). Ibidem — in aed. Harder *Hag.*, in aed. Preisswerk *Bruckner* — mansit, donec a. 1818 illata est in bibl. publ. Basil.

protome protome
 rupta

D · M

ADIANTONI TOV Tn f

ET · MARVLIN · MARV

LI · CONIUGI ADLED

5 us et ADNAMTVS

fili EORVM P · C

Descripsi. Th. Zwingeri exemplum a. 1616 confectum ex epistola eius apud Andr. Zwingerum diac. Leonhardinum accepit Hagenbuch cod. 283 p. 295 autographum; idem fere exemplum edidit Russinger de vet. Bas. (1620) p. 36 et periph. (1628) in fine. Postea descripserunt Hagenbuch cod. 283 p. 295; Bruckner p. 3069 aere expr.; Roth n. 4 · Orelli 422. 5060 = 285.

Dabo integram v. l. Zwingeri ms. — 2 TOVT // Zw. — 3 MARVLAE MARV Zw. Videtur fuisse MARVLIN MARV; plura supplere vetat spatium. — 4 LI CONIUGI Zwinger; puto fuisse LF. — 5 ADNAMTVS Zw. — 6 ET EORVM P · C · Zw.; hodie non apparet nisi VM. — Lege: *Dis Manibus Adiantoni Touthionis filio, et Marulinae Maruli filiae coniugi, Adledus et Adnamtus filii eorum ponendum curaverunt.* Nisi praestat utroque loco filio et filiae Graeca ratione supplere cogitatione, ut legitur infra n. 290 *Blandus Vindaluconis.*

285 Basileae 'gef. Oct. 1838 beim Abbrechen des Spahlen-schwibbogens' *Gerl.*; extat in bibl. publica.

pate { RNO · DEC } omn. hon.
ap { VD · SVO S } functo
P

Descripsi. *Gerlach Schweiz. Mus. II, 335; Roth n. 24; Orell. ... = 303.*

286 litteris barbaris et evanidis; Augst mus. Schmid.

Q M

XETERE

XEMAA

E // // // //

5 Q O M V S

Descripsi. Roth n. 18; Orell. ... = 298 et sched. Orell.

287 Basileae 'hinter der Münsterkirche gef. 25. Juni 1837' *Gerl.*; extat in bibl. publ.

D M

M · A T T O

N I O A P

R O N I A

5 N O · L · C A

R A S S O V

N I V S · P A N

T V R O F R A T

Descripsi. *Gerlach Schweiz. Mus. II, 334; Roth n. 23; Orell. ... = 302.*

288 rep. Aug. Raur. 1843/4, extat ibi in hortis Schmidii.

D M

P AVLIO MEMVSO

PRITTVSA LIBERI sic

FRATRI PIENTIS

5 S I M O

P C

Descripsi. — 3 PRITTVSA potius quam PRETTVSA. — LIBERT lapis non admittit.

289 litteris pessimis Basileae 'hinter der Münsterkirche gef. 25. Juni 1837' *Gerl.*; extat in bibl. publ.

	D M
laterculus non scriptus.	BELLINVS
laterculus non scriptus.	DIVIXT
	FILIO

Descripsi. *Gerlach Schweiz. Mus. II, 334; Roth n. 21; Orell. ... = 300.*

290 Basel-Augst, rep. 1803 ad introitum vici in via publica e regione hortorum Ehingerianorum *Parent*, in quibus adhuc prostat; protome viri quae sub titulo conspicitur, antiquitus ad eum nulla ratione videtur pertinuisse. — Rapperswyli (Aarberg, Bern) ad ingressum aedium parochi a sin. olim extitisse, deinde ingressu clauso sub tectorio delituisse neque postea reperiri potuisse longa nugarum serie narrat *Iahn*, quam unde petierit ipse videat.

B L A N D V S · V I N
D A L Y C O N · H I C · S · E ·
F I L I · P R O · P I E T A T E · P O S I E R

Descripti. *Parent* (1804) p. 37 et ms. *Sal.* p. 55; *Roth* n. 10; *Orell.* 5061 = 290; *Iahn* Bern p. 352. — Hic sic edit: BLANDVS VINDELICVS VIR CONSVLARIS HIC SITVS EST FILII SVI PIETATE POSVERVNT. Nempe ita fere interpretatus est apud Parentum d'Annone Basileensis.

291 in lapide Aug. Raur. rep. 1843/4; extat apud Schmidium.

⟨ 11 & 0 { 11 11 11 } / 0 5 5 ⟩

Clarkius qui descripsit dedit *Rothio*, *Rothius* mihi. — Lectio non satis certa est; temptavi *CHROLIHNENSIS* OSS, id est *Ceroliensis ossa*.

292 rep. ad Basel-Augst 1800, deinde Basileae apud *Burckhardt-Wild*, nunc in museo.

D · M ·
C O C V S I A E
M A S V C I A E
C O C V S I A E V
T Y C H I S
L I B · P I I S S

Descripti. *Miserunt* *Ritschl* et *Th. Burckhardt*.

293 rep. 1768 prope *Liestal*, deinde *Basil.* apud *Brucknerum Schm.* In mus. publ. *Basil.* tamen haec non videtur pervenisse, cum a. 1778 *Bruckneriana* ei inferebantur.

D · M
C · I N D V T I S A
L V S T I A N I C
V I C T O R I N I
C O N I V N X

Schmid 1771 p. 56; *Lutz* neue *Merkw.* II, 6 ex *Schmidio* fortasse; ex his *Roth* n. 9; *Orell.* 431 = 289. *Lacunae* notam apposui. — 3 *VICTORIN* *Lutz*.

294 Basel-Augst ad introitum oppidi *Basileam* versus in fundo *Langendorf* rep. 29 Mart. 1842, extat in museo antiquariorum *Basil.*

M A R I N I
C O S S I
F I L I O A T T I I

Descripti. *Roth* n. 25; *Orell.* ... = 304. 3 lege *A III*.

295 *Basileae* 'hinter der *Münsterkirche* gef. 25. Juni 1837 *Gerl.*; extat in *bibl. publ.*

D · M
M A S V C O ·
N I L I I F R A T

Contuli. *Gerlach* *Schweiz. Mus.* II, 334; *Roth* n. 22; *Orell.* ... = 301.

296 rep. 1767 *Munzach* prope *Liestal* in aede *S. Laurentii* deiicienda *Bruckn. Wall.*; deinde apud *Brucknerum*; inde ab a. 1778 in *bibl. publ. Basil.*

P R I M A · C · C O T E I
L I B · A N N · X V I · E T
S O R O R · I L L A E V S
A R A V R I C A · A N N I C
E T · M E N S · V I · H · S · S
P A T R O N V S P O

Contuli. *Cod. Wallier* p. 287; *Schmid* 1771 p. 55 q. v.; *Bruckner* *Forts. der wurstisenschen Chronick* *Basel* 1772 *Vorr.* p. 4 et tab.; *Lutz* neue *Merkw.* II, 6 a prioribus; *Gerlach* *Schweiz. Mus.* II, 342; *Roth* n. 8; *Orell.* 432 = 288. *Mihi* est *Araurica* (cognomen, minime a *Raurica*) *soror illius*.

297 Augst mus. Schmid.

/D M
 TERN A
 MEMOR
 SABIN V
 5 VIX ANN
 LXV

Descripti. Roth n. 16; Orell. . . = 296 et sched. Orell.

298 lapidem 5 pedum altitudinis latitudine duorum sequenti inser. signatam Aug. Raur. paullo antequam appellere-
 mus ab hospite Lutzellmanno ex profunda terra erutum
 reperi d. 1565 Mart. 10 ex comitiis Helveticis Bade-
 nam rediens' Brand. Eadem narrant, diem eundem
 easdemque mensuras indicantes Simler et Tschud., ad-
 dunt lapidem undique fractum fuisse et Tettnangum
 eum abstulisse comitem Ulricum Montfort. Wurtem-
 bergicorum tamen scriptorum nullus de hoc titulo verba
 facit; vide quae diximus ad n. 240.

IIIIIONIS ·
 OMVIII · F ·
 OCCISSI IN
 VOCRVLLO
 5 VISVRIX
 MAER P · C ·

Bernardus Brand senator Basil. descripsit; non tam primus,
 ut recte iudicat Huber, quam solus. Ex schedis eius auto-
 graphis servatis in bibl. publ. Basil. Huber misit Hagenbu-
 chio ep. ms. 1739, 17. Memorat Petrus Pithoeus in epist.
 ad Ios. Simlerum Basilea scripta XIII kal. Sept. 1570 (vide
 supra ad n. 181), ut tamen non liqueat utrum a Simlero
 Amerbachius habuerit an ab Amerbachio Simlerus. Exhibent
 exemplum Brandianum praeterea Simler cod. 102 f. 42 (inde
 Plantin. 1656 p. 309, ex hoc Schoepflin Als. I, 460); Tschud.
 cod. 105 p. 109, ed. p. 223; Urstis. app. p. 28 (inde Reines.
 12, 65; Roth n. 1; Orell. 422 n. = 284). Pendent ex iis-
 dem Russinger de vet. urbis Bas. p. 35; Wagner ed. 1 p. 24;
 qui a Theodoro Zwingero descriptam ait, male exscribens
 Russingerum.

V. l. afferre non iuvat, cum Brandii exempla Huberianum et
 Simlerianum plane consentiant, nisi quod I IIIONIS Siml. —
 5 BIORIX Pithoeus in epist. supra citata, errore memoriae
 ut videtur. — 6 MALER Brand; emend. Siml. — Ceterum
 vix fracta est; fuerit fere: *Tettonis Omulli filii occissi in
 Vocrullo; Visurix mater ptonendum curavit*. Vocrullus mihi
 nomen est montis.

299 Augst mus. Schmid.

men) RIAE
 acter) NAE
 IVS
 TALE
 5 AVIB sic videtur
 AE
 IIX

Contuli. Roth n. 17; Orell. . . = 297 et sched. Orell.

300 Augst gefunden 1803 beim Tempel auf der Grünmatte,
 jetzt zu Basel bei Dietrich Forkart-Merian.

Roth: Parent:
 L · FIL · Q L · FIL · QV^{ir}
 FA · ET TA · ET

Parent ms. Salod. p. 30; Roth n. 12; Orell. . . = 292.

301 Augst rep. cum n. 300.

M · I
 VAS

Parent ms. Salod. p. 30.

302 Augst mus. Schmid, duo fr. eiusdem tituli.

CA M
 STI · O
 PERE SPINO
 CAS M
 5 COIV

Contuli partem quae incipit CA. Roth n. 14; Orell. . . =
 294 et sched. Orell.In parte altera post 2 v. vac. habent sched. Orell. — 3
 . . PINO sch. Or. — 4 om. sch. Or.

<p>303 columna evanida rep. prope Basileam a. 1751 im Hardtwalde dicht am Rhein Krenznach ge- genüber', postea Basi- leae in hortis Bruckneri <i>Bruckn.</i> In museo publ. non reperitur.</p>	<p>DEZ ONVN OSSIS</p>	<p>Bruckner in schedis apud Hagenbuch. cod. 283 p. 333, ep. ms. 1751, 21 et apud Rothium n. 7, item in libro ed. p. 2845. Orell. 430 ed. 1 male; in ed. 2 deest. Ed. sic, ex geminatione typorumque inopia: OT OE ONVN ossts 'ossts vel ossis vel ossts' Bruckn. ap. Roth.</p>
---	---	---

304 fragmenta Augustae Rauricae reperta.

1 beim Heidenloch 1803 gef.
 QV
 vRA
 Parent p. 30 (cod. Sal. p. 55), inde et ex schedis eiusdem Roth n. 11 cf. n. 2 f.; Orell. . . . = 291.
 rA Par. ed.
 2 in Schönenbühel 1850.
 IIIAE
 Descripsit Roth.
 3 fragm. marm., extat Basil. in museo.
 DVS D
 POI
 Descripsi.
 4 in theatro rep. *Amerbach.*
 MO
 Ex schedis Amerbachii Schoepflin Als. I, 167; Bruckner p. 2801; Roth n. 2; Orell. 420 ed. 1 (in ed. 2 deest).
 5 in theatro rep. *Amerbach.*
 M IVLI
 Ex schedis Amerbachii (c. 1585) Patin p. 144 aere expr.; Schoepflin Als. I, 167; Bruckner p. 2801; Roth n. 2; Orell. 420 ed. 1 (in ed. 2 deest).

6 rep. 1803.
 IVLI
 Parent p. 9 (cod. Salod. p. 55), inde et ex schedis eiusdem Roth n. 11; Orell. . . . = 291.
 7 in hortis Schmidii, litteris cubitalibus, olim aereis, duo fragmenta.
 VGV
 Descripsi.
 8 in museo Schmid.
 JL
 CISA
 Dedit Meyer.
 9 in museo Schmid.
 RIL
 CC
 Dedit Meyer.
 10 in hortis Schmid.
 ADVL
 Dedit Roth.

305 Kaiser-Augst in lapide magno.

VAL
 Roth n. 27.

306 Basileae rep. 1851, extat in museo.

VIR
 Descripsi.

307 Kaiser-Augst rep. 1840 adhibita ad sepulcrum aetatis recentioris. Extat apud Schmidium.

<i>Neustück:</i>	<i>Vischer:</i>
D M †	D · M · †
III HOC TVMOLO	IN HOC TVMOLO
RE VIISCITBONE	REQUIISCIT BONE
P PIABND O	FAEDND O
5 LVVS OVI VIXIT	QVI VIXIT
I N A I I N V S · L V ·	ANNVS · LV
T ITQVINTODE	ET TQVINTO DE
A N L O C T O P I I S	OCTOBRIS

Duo exempla habui, Neustücki (quod pessime edidit Steiner alchr. Inschr. im Rheingebiete. Seligenstadt 1853 n. 86) et G. Vischeri. Lege: *D. M. †. In hoc tumolo requiiscit bone memoriae Baudo . . llus qui vixit pl. m. annus LV. Deposit. quinto decimo kl. Octobris.*

308 in lapide quo sepulcrum tegebatur, reperto Kaiser-Augst auctumno a. 1840. Extat apud Schmidium.	<p>HIC REQUIISCT R A O O A R A I · N O X</p>	Tria exempla habui G. Vischeri, Neustücki, Rothii; hoc more suo, id est indiligenter edidit Steiner alchr. Inschr. im Rheingebiet n. 87. — 1 REQUIISCT Neust., REQUIISC/T Vischer. — 3 tertium elementum Neust. c visum est, Rothio o vel q, Vischero o vel c. Lege <i>inoxia</i> .
---	--	---

XXVI. LAPIDES MILIARII.

Lapidum miliariorum intra fines Helveticos repertorum etsi non multi a magistratibus populi Romani positi videntur esse, scilicet ii soli qui primo casu scripti sunt Claudii n. 311, Caracallae n. 322. 335, Severi Alexandri n. 323, Maximini et Maximi n. 324. 325, Gordiani n. 326. 327, tamen reliquos quoque quamvis impensis civitatum et coloniarum tamen iussu populi Romani collocatos esse arbitror, quippe qui in provinciis plerumque ita vias publicas stravisse videatur, ut pro aerario sumptus facerent provincialium per quorum agros via ducebatur res publicae. Placuit itaque hoc capite coniungere quoscunque adhuc terra edidit intra foederis Helvetici fines miliarios vel leugarios titulos, quos ad quinque vias maiores referri posse existimo. Prima est via quae a Seduno ferebat Aventicum; leugae (milia enim nulla hic habemus) videntur numerari ab Aventico; sed tamen numeri adhuc explicari non potuerunt. Altera via a summo Poenino per Octodurum et lacus Lemani ripam septentrionalem Lousonnam usque pergit; milia utroque versus numerantur ab Octoduro. Tertia radit ripam meridionalem lacus Lemani; milia numerantur Genava. Quarta complectitur agrum Noviodunensem numeranturque ut par est lapides a Novioduno. Quinta denique similiter agrum Helvetiorum secat medium a lacu Lemano pertingens ad Vindonissam et sine dubio ultra pergens ad Rhenum usque lacumque Brigantinum; milia vel leugae (utrumque enim genus occurrit) procedunt ab Aventico. — In agro Rauracensi quamquam Augusta tres certe viae exhibant Argentoratum Vindonissam Salodurum, adhuc miliarii scripti nulli inventi sunt et fortasse nulli unquam ibi steterunt. Item in via vel potius in viis quae Como et Mediolano ferebant Brigantiam, nullus adhuc lapis miliaris scriptus prodiit, ut eiusmodi impensae accolarum mediocritas non suffecisse videatur. — Iam praemisso brevi itineralio ordinato, quantum fieri potuit, ad Antoninianum librum et tabulam Peutingerianam, unde sumpti sunt si qui praescripti sunt numeri, proponuntur tituli ita dispositi, ut unius cuiusque viae tituli coniungantur, singularum viarum lapides temporis habita ratione se excipiant. Hodiernae mensurae, quas Kellero acceptas feres, computatae sunt ad horas Helveticas (*Schweizerstunden*) pedum 16000 sive metrorum Gallicorum 4800. Romanorum passus mille efficiunt metra Gallica 1478; leuga Gallica efficit passus mille quingentos sive metra Gallica 2217.

A. AVENTICO SEDVNVM.

In itinerariis altum silentium est de hac via, quae ipsum summarum Alpium Bernensium iugum aliquo loco transierit necesse est. Probabiliter tamen iungitur cum hac via Sedunensi via vetusta Simploniana, de qua certiores nos fecit titulus rupi incisus prope Vogognam (val d'Ossola) repertus et a Labusio (antica via del Sempione. 1840) editus; similis eius qui extat ad Petram pertusam (supra n. 181):

VIA FACTA EX *dec dec* HS XIII DC p. Chr. 196
 C DOMITIO DEXTRO II P FVSCO COSS
 M VALERIO
 CVRATORIB O
 VENVSTI COM CT
 MARMOR

A. 196 consules ordinarios habuit C. Domitium Dextrum II L. Valerium Messallam Thrasiam Priscum (I. N. 2624); cui anno titulum hunc Labus ita attribuit, ut pro Prisco Fuscum suffectum iudicaret, collato titulo Orell. n. 1404, in quo item legitur *Dextro II et Fusco cos.* q litteram quam ante VIA vidisse sibi visus est Labus, abiiciendam esse apparet. — Numeri leugarum VII et XVII quo pertineant, adhuc plane ignoratur; mensurae enim viae quae nunc ducit Seduno Aventicum per transitum Sanetschii et Amsoldingen et Bernam sunt haec:

<i>Sitten ad Gsteig</i>	hor. Helv.	8
<i>Saanen</i>	»	» 3
<i>Zweisimmen</i>	»	» 2 ⁷ / ₈
<i>Daerstellen</i>	»	» 3 ⁶ / ₈
<i>Amsoldingen</i>	»	» 4
<i>Thun</i>	»	» 1
<i>Münsingen</i>	»	» 2 ⁷ / ₈
<i>Bern</i>	»	» 2 ⁵ / ₈
<i>Gümnenen</i>	»	» 3 ⁴ / ₈
<i>Murten</i>	»	» 2 ¹ / ₈
<i>Avenches</i>	»	» 1 ⁶ / ₈

Quare cum Aventicum distet Amsoldingeno leugis c. XXIX (hor. Helv. 13⁷/₈), Seduno leugis c. LXXVII (hor. Helv. 35⁴/₈), numeri columnis inscripti AVENT LEVG VII et AVENT LEVG XVII nullo modo admittant eam quam primo intuitu indicare videntur interpretationem, sed alio pertineant necesse est. Mihi tamen non succurrit quod probabiliter proponi posse videatur.

⁹⁰⁷⁰
 309 col. mil., Amsoldingen in crypta ecclesiae.

descripsi de Thierstein
 M P P · D D
 G A L L O · E T · V
 S I A N O · P · I p. Chr. 251/4
 C O S
 5 A V E N T
 L E V G
 V I I

Reperi et descripsi mense Iulio 1853. — Inscriptio integra est, sed pars versus extremos complexa in muro latet neque perficere potui ut lapis extraheretur. Numerus tamen integer est et facile supplentur quae desideramus.

4 fortasse fuit AVENT; Bridelii coniectura AGAVN nullo modo admitti potest. Omnino ut lectio certa est, ita interpretatio desperata. Ceterum hic est unicus lapis leugarius, qui extra Galliarum fines adhuc repertus sit; quo magis certum est in eo indicari Aventicum Helvetiorum, ita enim facile intellegitur qui factum sit, ut in via, cuius caput in Gallia esset, ea quoque parte quae fuit extra fines Gallicos spatia leugis non milibus passuum numerarentur.

⁹⁰⁷¹
 310 trouvée a Sion dans l'ancien ossuaire le 15 Juillet 1817 Bridel. Nunc Seduni in curia.

XII 5878
 I I M P P · C C A A
 E E S S · G A L L O T sic
 V O L V S I A N O p. Chr. 251/4
 P · F · A V G G A V E N
 L E V G
 X V I I

Contuli. Orelli n. 5063 (in ed. 2 deest), cui descripsit Bridel; Osann syll. p. 560, qui vidit; descripserunt praeterea F. Dubois (Corresp. der a. G. IV, 37) et reliquis accuratius F. Keller.

B. { OCTODVRO AD SVMMVM POENINVM.
OCTODVRO LOVSONNAM.

Reperitur in itineraio p. 351 iter a Poenino Viviscum, in tabula totum.

I. a summo Poenino Octodurum

M. P. XXV.

Huc pertinet titulus n. 315 notatus n. XXIII, qui tamen difficultatem facit. Repertus est enim in vico S. Pierre, qui medius fere est inter summum Poeninum et Octodurum; numerantur autem hodie a Martigny ad S. Pierre hor. Helv. 6, inde ad hospitium hor. 3, quae horae 9 aequiparantur M. P. XXIX. Fortasse cum ibi ubi nunc est S. Petri vicus finirent cum via strata et rhedis apta lapides miliarii, visum est ad summum montem usque spatium computare. Quae explicatio eo commendatur, quod in miliaris his Constantinianis numerus plane deesse solet et ex quattuor exemplis, quae ad nos pervenerunt, hoc solum quod ad S. Pierre prodiit numerus monstrat. Quod si ponimus hunc lapidem ultimum fuisse, potuit in eo universus milium numerus notari.

Item titulus n. 316 Martinachi repertus numero carens.

Item titulus n. 312 item Martinachi repertus notatus n. II, qui Martinachiani duo aut Poeninum aut Lemanum versus steterunt.

II. Octoduro Tarnaias

M. P. XII.

Huc pertinet titulus n. 317 ad S. Maurice rep. numero carens.

Tarnaiis Pennelocos

M. P. XIII (XIII); ab Octoduro M. P. XXVI (XXV).

Huc pertinet titulus n. 314 Olloni rep. notatus n. XVII.

Item titulus n. 319 ad S. Tryphon rep. numero carens.

Item titulus n. 313 Villeneuve rep. notatus n. XXVI.

Pennelocis Viviscum

M. P. VIII;

ab Octoduro M. P. XXXV (XXXIV).

Vivisco Lousonnam

M. P. XIII;

ab Octoduro M. p. XLVIII (XLVII).

Huc pertinet titulus n. 311 ad S. Saphorin rep. notatus n. XXXVII.

Item titulus n. 318 prope Cully rep. numero carens.

Ceterum in hoc tractu Vivisco Lousonnam alii lapides videntur stetisse viae Octodurensis, alii viae Aventicensis; ex illo genere est Cullyensis n. 318, ex hoc Paudexensis n. 332.

✓ 311 litteris permagnis et optimis; col. mil. S. Symphoriani (= S. Saphorin prope Vevey) in templo prope portam minore *Plant. Spon*; vicino vico Glerolles qui attribuunt, coniecturam, non auctoritatem sequuntur.

TI · CLAVDIVS · DRVSI · F

CAESAR · AVG · GERM

PONTIF · MAX · TRIB · POT · VII

IMP · XII · P · P · COS · III

p. Chr. 47

5

F A

XXXVII

Contuli. *Plantin.* 1656 p. 257 (inde *Reines.* II, 5); *Spon* n. 42; *Bochat* I, p. 386 (inde puto *Exchaquet* p. 80); *Ruch*at hist. ms. I, 1, 98; *Rag. Bavier* a. 1757 qui vidit apud *Hagenbuch.* cod. 286 p. 144 vv. male divis; *Murith* n. 35; *Levade* mém. de *Laus.* III, 68; *Donat.* 211, 8 ex schedis *Gnocchii*; *Orell.* 331 = 137 ex edd. et a *Gaudino*; *Duffoug* guide aux env. de *Vevey* p. 21.

5 F · A Pl. Sp. *Boch. Ruch. Mur.*; F · c · A *Bavier Levade* (F s'y voit distinctement et le c, quoiqu'un peu effacé, est encore très reconnoissable) *Gaudin Duff.* Res est incerta; sed tamen potius abesse visa mihi est c quam adesse. Mihi F · A significat *forum Augusti*, Claudiique nomen recte omissum est in titulo ab ipso Claudio profecto.

312 colonne de 6 pieds de hauteur sur 2 de diam. *Murith*, qui soutient la voûte de la cave de M. le Baron de Stockalper à Martigny de Riv.; quae domus nunc est l'hôtel de l'Aigle.

D D N N *diocletiano* E T
M A X I M I *iano pius felix* I N V I C T I S A V G G
E T C O N S T A N T I O *et gal.* M A X I M I *iano*

sic NOBILI · CCA *aecess. bono r. p.* N A T I S p. C. 292/304

5 E T I N V I C T I S *principibus*

F · C L // // //

M F I I

Contuli summo labore. Descripserunt de Rivaz (inde Haller I, 248 = 280; Boccard p. 397; pessime denique Orelli 223 = 19); *Murith* (a quo habuit de Loges p. 165, item est in sylloge *Murithiana* n. 30. 31; ex Logio sumpsit Haller I, 284, ex hoc Orell. 224 = 20); Levade mém. III, 66 qui ined. ait; denique F. Keller. Versus extremos non habent nisi de Rivaz, Loges, *Murith*.

Ad spatium quod attinet, in v. 2 inter MI et VI desunt fere litterae decem. — 1 DDNNH et NHO ET ego; pro hoc v · m · op · l de Riv. Mur. — 2 extr. IC · P · AV Riv., IC IN AVGG Log. Mur. — 3 extr. MAXIMINE ego, errore puto; F · M · A · X · I · M · I Riv., F · M · A · X · I · M · I · A Log. Mur. — 5 in. ET · M · V · E · T · X Log., unde dedit Hallerus VOT · V · M · V · L · T · X — extr. IX · N · A · T · A de Loges Mur., qui soli habent. — 6 F · C · L · V Kell., F · C · L · V Lev. de Log. Mur., F · C · L · V · A · L de Rivaz. — Haec videbantur notanda; alia praetermissi.

313 Villeneuve trouvée au bord du lac *Duff.* au vestibule de l'église.

D D N N C O N S T A N T I O *inv aug*

E T M A X I M I *iano* I N V I C T A V G G

severo E T M A X I M I N O p. Chr. 303/6

sic N O B I L I S S I M I S C A E S S

5 F C A M X X V I

Contuli. Levade mém. III p. 67 (inde Haller I, 181), dict. p. 347; Orelli 334 = 139 ex hoc et a Gaudino q. v.; *Duffoug* guide p. 49.

2 MAXIMINE ego. — 3. 4 litteris maioribus scripti sunt. — 5 FCA certissimum est et habent omnes praeter Lev. dict., qui ex interpolatione dedit F · c · v. Mihi est *forum Claudi Augusti*.

314 locum non notavit qui primus ed. *Bochat*. Ollon in eccl. *Maff. de Riv. Exch. rel.*, ubi adhuc extat clausa; 'détournée à S. Tryphon' *Exch.*, haud scio an de coniectura ex numeris ducta.

IMP · CAES · VAL

LICINIANO · LICINIO

P · F · I N V I C T O · A V G p. Chr. 307/323

F · C · L · V A L L · O C T

5 M · P · X V I I

Contuli. Ed. *Bochat* (1747) I, 142 ab amico acceptam; *Maffei* M. V. 420, 1; de Rivaz p. 114 (inde Haller I, 246 = 279; *Murith* n. 32; Boccard p. 395; Orell. 337 = 143); *Exchaquet* p. 79 (inde puto Levade p. 228); *Duffoug* guide p. 57.

4 lectio certa est; male *Maff.* F · C · L · V A L · P . . .

315 in burgo S. Pierre 6 horis a Martigny sub ipso monte S. Bernardi.

IMP CAES VAL CONSTANTINO

PF INVICTO AVG DIVI

CONSTANTI PII AVG FILIO BONO p. Chr. 308/337

sic REIPVBVLICE NATO

5 F C VAL

XXIII

Contuli. Ed. *Saussure* voy. IV (1786) p. 229 (inde sumpsisse apparet *Exchaquetum* 1787 p. 78, a quo rursus pendet omnino Haller I, 252 cf. 313 = 285, quamquam dare se ait ex cod. ms., fortasse commentario ms. *Zurlaubenii* quem citat Haller *Bibl. der Schw. G.* IV, 284); de Loges (1789) p. 186; Levade (1790) mém. III, 67 = 75 (cf. Orell. 5027 ed. 1 in not.), notans se descripsisse accurate a. 1788; *Murith* n. 26, qui ait ante male lectam esse. Descripsit etiam Haller II, 512 neque tamen suum exemplum edidit. Orelli 226 = 22.

Omnia certa sunt; inter exempla anteriora optimum est *Murithianum*. — 6 XIII 'sic, non XXIII', Levade; pessime. Numerus evidentissimus est.

316 ein Marmelsteinine Saul im dorff Martinach auff dem kirchhof bey der hinderen grossen kirchthür under das tach des vorschopffs aufgericht *Stumpf* neque quisquam postea neque alium locum neque accuratius indicatum adscripsit.

Stumpfi manus prima:

IMP · CAES · VAL ·
 C O N S T A N T I N O R I O
 F E L · I N V I C T O A V G
 D I V I · C O N S T A N T I · P · P · H · A V G
 5 F I L I O · F O R · C L · V A L · B O N O
 R E I P V B · C · E · N A T O

Stumpfi em.:

IMP · CAESARI · VAL
 C O N S T A N T I O · P I O *scribe: CONSTANTINO*
 F E L · I N V I C T O · A V G
 D I V I · C O N S T A N T I · P H · A V G
 F I L I O · F O R · C L · V A L · B O N O
 R E I P V B L I C E · N A T O

Descripsit *Stumpf* cod. 47 p. 197. 209, ed. XI, 21, a quo videntur pendere sequentes omnes: Munster cosmogr. 1550 p. 340 qui pauca verba tantum citat; Tschudy ed. p. 368 (in cod. 105 deest, sed extat *Stumpfi* exemplum manuscriptum in Sangall. 1083 p. 69); Simler descr. Vales. f. 30 (inde Grut. 284, 5; Boccard p. 397); Lips. auct. p. 30 a Paulo Gulielmio; Guillim. p. 176; Patin p. 313; Donat. 150, 2 ex schedis Gnocchii; Amati p. 101; denique de Loges p. 165, qui duos cippos miliarios Martiniacenses refert, sed si accurate examinaris, reperies eundem esse duabus formis relatum. Logium secutus Orellius item male duplicavit, altero relato inter Martiniacenses n. 225 = 21 ex Tschudio (cuius cod. Werdmüllerianum p. 443 male expressit), altero n. 227 = 23 errore (cuius erroris originem aperiet quaerenti Haller I, 286) ad vicum S. Pierre relato.

Stumpfi exemplum ita repraesentavi ut in cod. 47 manu prima bis aequaliter scriptum deprehendi a quo non multum recedit tertium *Stumpfi* item manu scriptum in Tschudii cod. Sangall., ubi est 1 CAE..., 2 CONST....ORIO, 6 REIPV·GENATO. Quod ipse postea emendavit in codice utroque loco (2 in cod. bis est CONSTANTO, in ed. CONSTANTIO; 4 p. 209 est CONSTANTII, p. 197 et in ed. CONSTANTII itaque emendatum edidit, item adscripsi. Cum *Stumpfiano* edito plane consentit Lipsii (nisi quod in fine vv. fractam dedit) et Simlerianum (nisi quod 4 CONSTANTII legit). Tschudius emendavit 1 FL · VAL, 4 CONSTANTIN · AVG (om. PH), 6 REIPUBLICAE. Logii varia lectio haec est: 1 CAES · FL · VAL I, CAES · VAL II. — 2 CONSTANTINO I. II. — 3 P · F · II — 3 AVG om. I — 4 CONSTANTII · PH I, CONSTANTINI · P · II — 5 F · II. — 6 REIPUBLICAE I. II. — Vides in hac farragine plane nihil frugi inesse standumque est illo ipso *Stumpfiano* exemplo, quod inemendatum quidem sed tamen a sua aliorumque interpolatione adhuc immune solum ad nos pervenit, et facile corrigitur adsumpto altero titulo simili n. 315.

✓ 317 col. mill. dans la bibl. de l'abbaye de S. Maurice Rivaz, de Loges. Frustra ibi quaesivi.

<i>Murith:</i>	<i>de Loges:</i>	<i>d'une part:</i>	<i>Rivaz</i>	<i>de l'autre:</i>
IMP · CAES · FL · VAL	R · E · VAL ·	IMP · CAES ·		
C O N S T A N T I N O · P I O	I O N O TANTIO	P · F ·	TANTI.....
F E L · I N V I C T O · A V G	A V G	F · C L · V A L	A · F	V A L
D I V I · C O N S T A N T I · P H · A V G	N T I N I ·	V B L I C A E		B O N O ·
5 F I L I · F O R · C L · V A L · B O N O ·	F · C · V A L ·		 T O
R E I P V B L I C A E · N A T O	V B L I C E ·			

Duo exempla extant, alterum de Loges p. 155 (qui monet supplendam esse ad exempla Martigny et S. Pierre servata; unde suppletam recepit Murith n. 27), alterum I. A. de Rivaz (misit Rion antiquariis Turicensibus Corr. V, 232). Illud imperfectum est, hoc corruptissimum; imo anticam et posticam describere se opinatus eadem elementa temere iteravit; ut TANTIO — TANTI et VAL — VAL. Murithianus textus restitutus est sumpto fortasse Logii pro fundamento; sed tamen veram fere emendationem indicavit (excepto v. 1, in quo pro R·E reposuerim VAL, non FL) ideoque adscripsi.

✓ 318 fr. de col. tr. à Villette (dans le district de Lavaux, au couchant de Cully, sur la route de Lausanne à Vevey) et conservé à Bel-Air par M. Troyon.

v l
 D I V I C O N S T A N
 T I I P H I F I L I O

*numerus infra nullus
 unquam fuit.*

Descripsi.

✓ 319 S. Tryphon. Frustra ibi quaesivi; fortasse delata Lausannam ad Constantem Rebecq.

Lev. mem.:

CAESAR

MANICO

AXIMO

OTESTATI

5 III

AI

Lev. dict.:

.. CAESAR ..

... MANICO

... AXIMO

.. OTESTAT ..

... III.

A..I

Levade mém. III p. 65, dict. p. 314; inde Haller I, 67. Orell. 338 = 144.

Cuius imperatoris sit, ignoro; certe non Caligulae, cum titulus tertio casu conceptus sit, quod in miliaris non reperi ante Traianum, et *maximus* princeps dicatur. Potius est Traiani.

C. GENAVA SECUNDVM LACVS RIPAM MERIDIONALEM.

x In itinerariis siletur de hac via; sed extat praeter hunc alter huius viae lapis miliaris Severi et Caracallae anni 201 (Orelli ampl. coll. n. 279), repertus Messeri in ripa lacus Lemani Sabaudica e regione Nyoni.

320 tr. aux environs d'Hermance probablement sur l'emplacement ancien, car la distance de Genève est bien d'environ 7 milles romains *Soret*. Extat Genevae in museo publico.

IMP CAES FLAVIO
VAL CONSTANTIO
FIO FEL IN AVC. ET p. Chr. 305/6
SEVERO NOB CAES

5 VII

Descripseri edidique Bull. dell' Instituto 1852 p. 112 non sine errore, quem lapide denuo inspecto emendavi. *Soret* misit *Meyero* 1840.

D. { EQVESTRI GENAVAM.
EQVESTRI LOVSONNAM.

I. *Equestri Genavam.*M. P. XVI (*itin.*; M. P. XII *Peut.*).Computantur hodie Geneva Nyonom hor. Helv. $4\frac{5}{8}$, id est M. P. XV.

Huc pertinet titulus n. 324, Prevessini prope Versoix repertus notatus n. III.

Item titulus n. 321 Versoixi repertus notatus n. VIII.

Huc relati sunt praeterea tituli n. 323. 328, Genevae reperti sine numero uterque; qui quo vere pertineant, ambiguum est.

II. *Equestri Lousonnam ad lacum.*M. P. XX (*itin.*; M. P. XII *Peut.*).Computantur hodie Nyono ad Rolles hor. $2\frac{3}{8}$, ad Morges hor. 3, ad Lausanne hor. $2\frac{3}{8}$, quae horae $7\frac{6}{8}$ efficiunt M. P. XXV.

Aut huius aut praecedentis viae est titulus n. 327 Novioduni rep. notatus n. XI vel potius I.

Huc pertinet titulus n. 325 ad fluvium Dully repertus notatus n. VII.

Item titulus n. 329 inter Vich et Begnins rep. numero carens.

Item titulus n. 326 ad S. Livre prope Aubonne rep. notatus n. XII. Qui cum non sit nisi alterum exemplum eius quem modo citavimus Noviodunensis, probat territorium huius coloniae certe ad Aubonnam usque pertinuisse, de qua re supra p. 18 non recte dubitavi.

Item titulus n. 322 ad St. Prex rep. numero carens; cui plane geminus redit in via Helvetica n. 335. Cuius rei ratio inde videtur petenda quod uterque titulus primo scilicet casu scriptus pertinet ad viae refectionem extra ordinem ab ipso imperatore susceptam sumptibus aerarii publici, non civitatum. Quare non mirum est tractum aliquem viae Equestris et alterum qui hunc exciperet viae Helveticae simul esse munitos. Simillimum exemplum suppeditant tituli duo n. 324. 325 item primo casu concepti itidemque viarum diversarum.

321 Versoix reperit Revilliod attulitque Genevam ubi extat
'sous l'horloge du Molard du costé du lac' Spon. Ubi
nunc extet, ignoro.

IMP · CAES · NERV
VLP · TRAIAN · AVG
GERM · PONT · MAX
TRIBVN · POT · COS · II
M · P · VIII

Spon n. 30 ex apographo Revilliodi, addens 'on n'en peut à présent justifier que quelques traits, parceque la pluye en a presque effacé tous les caractères'. Pendent ex hoc exemplo reliqui, ut Orelli 278 = 82; Beaumontius etiam Alpes Gr. I, 127, quamquam simulat vidisse se titulum et descripsisse homo nugacissimus.

Traditam lectionem interpolatam esse nemo non intellegit; certe pro NERV · VLP debuit esse NERVAE, item addendum est P · P · Sed vide ne multo gravior interpolatio subsit ut fere accidit in titulis evanidis ex antiquo auctoris incerti apographo suppletis.

322 mil. de St. Prex, transporté sur le pont de Boiron
près de Morges *Exch.*, ubi adhuc extat.

M · A V R
PIVS EL M MAX BRIT
MAX PON MAX TRIB POT XVI p. Chr. 213
IMP II COS IIII PROCOS
5 FORTISSIMVS INVICTISSIMVS
MAGNVS I/// PACATOR
ORBIS VIAS ET PONES VEVSTAE
COLLABS RESTITV . .

Contuli. Exchaquet p. 69, quem male exscripserunt reliqui: Levade mém. de Laus. III, 69, dict. p. 52; Haller I, 209; Orell. 323 = 127.

Exchaqueti exemplum diligenter exceptum lectio mea confirmavit, nisi quod hodie plures litterae plane perierunt, quas inclinatis dedi. Solo v. 6 pro MAVG...INV Exchaqueti deprehendi MAGNVS I///. — 8 vestigia a me excepta indicabant potius CONLABSAS. — Ceterum confer geminum titulum Salodurensem n. 335.

✓ 323 col. mil. à Genève sur la treille *Sp.*, nunc in museo.

	<i>Abauzit:</i>	<i>Spon.:</i>	<i>ego:</i>
	IMP · CAES	IMP · CAES	IM
	DIVI · MAGN · ANTONI	DIVI · MAGNI · ANTONI	DIVI MAGN AN//ON
p. C. 222/235	NI · PII · F · D ···· ER · NE	NI · PII · D ···· NE	NI PII PNE
	POS ·····	POS ·····	POS // // // // POM
5	·····	····· IA ·····	// // // I I A
	TRIB ·····	TRIB · POT ····	TRIB / OTII
		MIL · P	

Descripisi; sed lapide ita collocato ut recte et plene legi nequiret. Spon n. 31; melius Abauzit in Sponii ed. sec. II, 330 (inde Schoepflin I, 559); Mur. 1045, 8 (misit Bimardus, qui sumpsit ab Abauz.). Ex his Orelli 280 = 84. 3 repraesentavi Sponii ed. 1; ed. 2 pro *NE* habet *ER*.

✓ 324 à Prevessin (qui vicus quamquam Gallicus potius est quam Helveticus, tamen lapis praetermitti non debuit) aux environs de Versoix à la porte d'une église.

IMP CAES *s. c. iul*
 MAXIM *inus p. f. au*
 G ET C · IVL *maxi*
 MV *s NObilissimus*
 5 CAES · PONTES ET p. Chr. 235/8
 VIAS VETVSTAT
 CONLABS REST
 COL · EQ · M · P · III

Mallet descripsit, lacunis nullis indicatis. — Idem titulus statim redit in lapide ad Dullyum fluvium reperto; quod notandum est, cum alter ad viam Equestri Genavam pertineat, alter ad viam Equestri Lousonnam.

✓ 9058 325 déterré en 1782 près de l'ancien pont de la Dully *Exch.* Nunc in ponte rivi eius in via inter Rolle et Nyon.

*I*mp *c*aes *c*iul
*m*Axim *i*nus *p*f *a* Et
*c*iVL *i*us MAX *i*mus
 NOBILISS CAES PON
 5 TES · ET · VIAS VETVST p. Chr. 235/8
 CONLABS · RESTIT
 COL · EQ · M · P · VII

Contuli. Duo exempla ante extabant, Exchaqueti p. 67 (inde Levade mém. de Laus. III, 67. dict. p. 112) et Halleri I, 156 = 200 qui vidit; inde Orell. 319 = 123. Neuter bene legit, Exchaquetus male retulit ad Septimium Severum.

326 ⁹⁰⁵⁶ pierre ronde de 3 pieds 3 pouces de hauteur et d'environ 5 pieds de circonférence' *le Coultre*. 'in aed. priv. M. P. ultra amnem Aubonne' *Ruchat in cod.* 220. 'dans la cuisine de la maison du capitaine Grivel à S. Livre' *le Coultre*. 'tr. au chemin de l'Etraz près de Lavigny, transportée dans la maison Morsier à S. Livre' *Exchaquet not. d'ut. I, 127 et Levade. Hodie Aubonne in castro.*

IMP CAES
M ANTONIVS
G ORDIANVS
PIVS FELIX AVG
5 PONTIF MAX *tr*
POEST III COs *pp* p. Chr. 240
VIA ET PONTes *ve*
TVST CONLA *ps rest*
M P XII

Contuli Duo extabant tituli exempla: Ruchati (hist. ms. I, 4, 56; apud Bochatum I, 80 ex Ruchati libro non sine supplementis; Hagenbuch cod. 283 p. 140 et cod. 286 p. 32 a Ruchato; item in cod. Turic. c, 220 citato C. D. Iselii commentario ms.; denique in cod. Zollerii p. 590) et ex le Coultrii litteris scriptis 1 Sept. 1750 apud Bochatum III, 619. Ex his pendent Levade p. 185; Orelli 321 = 125.

Hic est titulus cui intrusit Ruchatus coloniam suam Alponensem; scilicet legit in fine VIA ET PONT .. || TVT · COL · || ALPON.

327 ⁹⁰⁵⁷ col. autrefois ronde de 5 pieds 8 pouces de hauteur, sert d'auge dans la cour de M. de Vignes secrétaire baillival de Nion *le Coultre* col. mil. à Nyon *Ruch.* Exchaquetus (not. d'ut. I, 127) videtur frustra quaesivisse.

le Coultre:

.....
... ONI ...
... AN ...
.....
5 ... IIIIC ...
..... CIEC

Ruchat:

..... I ... ATO ...
NTONIVS
R · RANV ·
TENV · V · C ·
ON · MAX · TRIB ·
TEST · III · C · I
M · SE · I · NS VIAS E
IL · RENV FEC
XI

Viderunt Ruchat hist. ms. I, 3, 38 et le Coultre, cuius apographum ab ipso suppletum edidit Bochat III, 621; Bochatum exscriperunt accurate Exchaquet p. 66, male Levade mém. de Laus. III, 69; Haller I, 226; Orelli 307 = 111.

Est tituli Aubonnensis alterum exemplum, ut vidit qui utrumque tractavit le Coultre. Inde restitue.

328 col. Genevae à la Pelissérie *Spon.*

IMP · CAES
C · VIBIO · TREBONIA
NO · GALLO · PIO · FELICI
AVG PONTIFICI · MAX
5 TRIB · POTES · COS · II · P · P
^{252/4} IMP · CAES ET · IMP · CAES
C · VIBIO · ANNIO · GALLO C · VIBIO · AFINIO · GALLO
... IANO · VOLVSIANO VELDVMIANO · VOLVSIANO
.....
.....

Spon n. 38; inde *Donat.* 181, 4 et *Orell.* 281 = 85. Post 8 in ed. 2 *Sponii* additur versus omissus in ed. 1 et 3: PIO · FEL · AVG · PONTIF · ..., qui haud scio an sit ex supplemento.

329 fr. de col. mill. tr. en 1811 entre Vich et Begnins sur la voie romaine (Etraz) placé dans le château de Begnins *Lev.* Frustra ibi quaesivi.

Levade supplet:
..... RA
P · LIC
.....
.. C · GALI ...
5 .. C
.. LON
.....
.....

impeRAt
P · LIC *inio*
valeriano
tiC. GALLieno
et Corneliae
saLONinae

Levade p. 42 cui descripsit *Rigot*; inde *Orell.* 318 = 122. Restitutio certo falsa est, non facile enim imperatorum uxores in cippis miliaris nominantur; cui restitutioni cum lectio aptata videatur esse, hanc suspectam iudico. Vide ne sit 2 in. FELICI.

E. { AVENTICO LOVSONNAM.
AVENTICO VINDONISSAM.

Aventico per Minnodunum et Viromagum quae Viviscum pervenit via miliarios si habuit, certe adhuc nullos dedit. Contra habemus complures eius viae, quae Aventico Eburodunum, inde Lousonnam pergebat, quam etiam ex parte pictam dat tabula itineraria.

I. *Aventico Eburodunum*

LEVG. XVII.

Numerantur hodie hor. Helv. $7\frac{5}{8}$, id est M. P. XXV sive L. XVII.

Aut ad hanc aut ad septentrionalem Aventico Peteniscam pertinet titulus n. 338 Aventici rep., numero carens. *Eburoduno Lousonnam*

Numerantur hodie breviori compendio per Echallens euntibus hor. $6\frac{1}{3}$, id est M. P. XXI, ut ab Aventico Lousonna distet M. P. XLVI. Via antiqua aliquanto longior fuit circuitu facto per Chavornay et Penthaz.

Huc pertinet titulus n. 333 Treycovagnes rep., notatus n. leug. XXI.

Item titulus n. 334 Chavornay rep., notatus n. leug. XXIII.

Item titulus n. 331 Enteroches rep., notatus n. mil. XXXXI.

Item columna miliaria ex marmore albo, quam prope Penthaz (inter Cossonay et Lausanne) vidit Exchaquet (not. d'util. publ. I, 126), in qua tribus locis scripturae vestigia deprehendit neque tamen legere potuit.

II. Alterius viae Aventico Lousonnam per Minnodunum videtur fuisse lapis miliaris n. 332, qui rep. est Paudexi prope Lausanne numeratque inde Aventico milia tantum XXXVIII; qui numerus minor est quam ut referri possit ad viam de qua diximus Eburodunensem. Contra iter Aventico Minnodunum computant hodie horis $6\frac{1}{3}$ sive M. P. XXI (sive leug. XIII, ut est in itinerario), Minnoduno Lousonnam horis 5 sive M. P. XVI; a Lousonna Paudex abest hora dimidia, ut optime sic quadret lapis XXXVIII ibi repertus.

III. *Aventico Peteniscam*

LEVG. XIV (XIII itin.).

Numerantur hodie hor. Helv. $7\frac{1}{3}$, id est M. P. XXIII sive L. XV.

Petenisca Salodurum

LEVG. X; ab *Aventico* LEVG. XXIV (XXIII).

Numerantur hodie hor. Helv. $4\frac{1}{3}$, id est M. P. XIII sive L. IX.

Saloduro Aquas

Numerantur hodie hor. Helv. 13, id est M. P. XLII sive L. XXVIII.

Huc pertinent tituli n. 335. 336 Saloduri reperti, numeris notati XXVI et XXVIII (?), leugarii potius quam miliarii. Item tituli n. 330. 337 Badenae reperti, numeris notati leug. LVI (= mil. LXXXIV) et mil. LXXXV. Hodie numerantur Aventico ad Aquas paullo plus M. P. LXXVIII sive L. LII.

330 *Dise Sul ward Anno Dni. 1535, als ich Gilg Schude von Glarus Landtvogt zu Baden was, in einem Acker by dem dörffle Wyten, so im Ergöuwischen teil gemelter Graafschaft — ligt, funden und haruss graben, die liess ich zu der Eydngenossen Schloss zu Baden an der Limmagt im turgöuwischen teil furen. — Diser straassen fint man noch ein ufgeworfnen tamm, so man von Wildeck gen Arowe ritet imm eichwald. Item so man von Kilchdorf under Baden gen Clingnouw ritet.' Tsch. Bade à l'entrée de la porte Sym. 'a. 1712 im Toggenburger Krieg gen Zürich geführt' cod. Zollerli; ubi nunc extat in bibl. publ. Lapis est ex topho eo qui reperitur Wyli prope Badenam saepeque usurpatus est ab antiquis aedificiorum redemptoribus.*

I M P · C A E S A R I

D I V I · N E R V A E · F

N E R V A E · T R A I A

N O · A V G · G E R M

3 P O N T · M A X · T R I B

P O T · C O S · \bar{I} · P · P · D E S

p. Chr. 99

\bar{I} I I · M · P · L X X X V

Descripisi. — Symeon Cesar renouvelé f. 33 b. Tschudy cod. 105 f. 5. 88; ed. p. 144. Simler cod. 102 f. 25. Stumpf cod. 47 p. 105, ed. IV, 21; cuius manu exemplum scriptum cum nota 'inv. Thermis a. 1534' extat in Fenestellae libro ed. 1532 olim Stumpfii nunc bibl. civ. Turic. Guillimann. p. 159. Grut. 155, 5 e St. et Sym. Mur. app. 5, 6 a Richtero. Schoepflin I, 548. Bochat I, 496. Hagenbuch cod. 283 p. 311. Exchaquet p. 118. Gerbert p. 28. Haller I, 141 = 161. Orell. 449 = 256.

6 nunc est cos · \bar{I} ; antiquiores \bar{I} . — Notae numerales confusae sunt vel certe non conveniunt canonis Borghesiano, qui sic ordinat (ann. XVIII, 330):

Oct. extr. 97 — 28 Ian. 98: Caesar, imp., tr. p., cos., [des. II].

28 Ian. 98 — 27 Ian. 99: Aug., tr. p. II, cos. II, [des. III].

Quare aut omissa est tribuniciae potestatis nota, quod fieri potuit in titulo provinciali, aut non statim nuntius in Gallias allatus est Traianum inde ab obitu Nervae iterasse potestatem tribuniciam; cui favet, quod DES · III item extra ordinem adiectum est in lapide. — Cf. Epamanduorensis columnam simillimam Mur. 1093, 6.

⁹⁰⁶⁵ 331 rep. 1640 in fossa inter Albonam et Eburodunum conficienda inter rupes praescissas Serratae quasi a medio earum qua patet transitus *Plant.* Entreeroche in saxo 2 p. longo, 1½ p. alto *cod. C 220.* Nunc Orny ante castrum.

Suisse de lausanne
IMP

CAES · TRAIANO
H A D R I A N O
A V G · P · M · T R I B
5 POT · COS · III · P · P p. C. 128/138
A V E N T I C V M
M · P · X X X X I

Contuli partem superiorem. *Plantin.* 1656 p. 253 (inde *Fesch cod. ms.*; *Reines. II*, 8 ex *Plant.*; *Guichenon p. 41*, cui misit *Verace-Budé*). *Spon n. 43* (inde puto *Délices de la Suisse p. 238*) qui vide ne ex coniectura emendaverit.

Hist. crit. de la rép. des lettres t. 6 (Amst. 1714) p. 73, quae qui scripsit, lapidem accurate examinavit a. 1708. *Ruchat hist. ms. I*, 4, 10 qui bis descripsit; *Bochat I p. 500* a *Ruchato* qui vidit; ex *Bochato*, ni fallor, *Exchaquet p. 106. Cod. C 220. Mur. 1030, 6* (misit *Bimardus*). *Dunod déc. de la ville d'Antre p. 164*, cui miserunt *Roy et Dufour. Donat. 333, 2 e schedis Gnocchii. Orell. 342 = 148.*

2 CAES · TR · P · AILIO Pl. (unde pendet *Ruchati et Exchaqueti CAES · TR · F · AILIO*, item prava *Sponii restitutio CAES · TIT · AELIO*); sed CAES · TRAIANO *hist. crit.*, *cod. c.*, *Mur.*, *Dunod.* — 4 TIB *Dunod.* — 5 POT...COS · III · P · P *Ruchat, POT · COS · III · P · P Exch.* — 6 AV...NTIC *cod. c.*; ADVN · HIC · M *Dunod.*; AV... *hist. crit.* — 7 om. *hist. crit.*, *cod. c.*, *Dunod.*, nititurque numerus, ni fallor, solo *Plantino.*

⁹⁰⁶² 332 rep. a. 1768 Paudex prope Lausannam, nunc Lausannae in aedibus sacerdotis *Levade Lev. mém. et dict.*; *Exchaquet not. d'ut. publ. I*, 127. — *St. Saphorin rep. ait Haller ed. 1*; idem *Paudex ed. 2.* Extat adhuc in dictis aedibus, hodie *Dufourneti*, ad *eccl. cath.*

Lausanne Suisse
IMP

CAES T AELIO
A N T O N N A V G
P I O P · M · T R I B P O T
5 COS III P P p. Chr. 140/4
A V E N T M P
XXXVIII

Contuli. *Levade mém. de Laus. III*, 68; *dict. p. 173. Exchaquet p. 102. Haller I*, 154 = 176. *Orelli 330 = 136 a Troyono.*

⁹⁰⁶⁷ 333 in vico Treycovagnes rep. testantur multi. Extat Eburoduni in muro aed. privatarum *Plant.* dans la cave de M. le secrétaire Bourgeois *cod. C. Scheuchz.* dans la muraille d'une maison rue de Four *Ruch.* Nunc in curia.

IMP · CAES

L · SEPT · SEVERO · P
P R T · A G · A R A B · A
P A R H C · M A X · P · P · C
5 T · I M P · C A E S · M · A R
I / A N T O N N O · P O · E L ·
C O S · E · L · S E P T · G E /
C A E S A V E N T I C · E V /
X X I

p. Chr. 202/5

Contuli. *Plantin.* 1656 p. 252 (inde *Reines. III*, 33); 1666 p. 521. *Scheuchzer it. Alp.* 1709 p. 499. *Cod. C 220. Hagenbuch cod. 284 p. 37* qui vidit (inde *Orelli 352 ed. 1*). *Ruchat hist. ms. I*, 4, 31; *Bochat I*, 537 a *Ruchato. Donat. 145, 2 ex schedis Gnocchii. Exchaquet p. 94. Haller I*, 171 = 192. *Amati p. 216.* Nuper descripserunt *Dubois Corr. der a. G. IV*, 37 et *Troyon*, qui dedit *Orellio n. 159 ed. 2.*

⁹⁰⁶⁶ 334 Chavornay à une lieue d'Orbe, enchassée dans une muraille le long du grand chemin d'Yverdun *Ruch.* Nunc loci dominus *Laurent* e muro extraxit et effecit partem inferiorem ut addere possem. Nuperrime transit in museum *Lausannense.*

IM/ CAES · L · SEP
T M I O S E V E R P O P R T
N A C I A G A R A B C O
A D A B E N C / P A R T H I
5 C O M A X I M P P C O S · III p. Chr. 202/205
E T I M P C A E S M · A
T O N N O P I O

//////////

A V E N T I C // // // I

V V E I I

Contuli. Extabat unicum exemplum non accuratum *Ruchati*, qui a. 1710 dedit *Hottingero* (inde *Hagenbuch cod. 286 p. 34*; *Orell. 340 = 146*), item *Bochato* qui ed. I, 539 (inde *Exchaquet p. 107*; *Haller I p. 171 = 192*; *Levade dict. p. 73 cum supplementis Bochati male factis*) posuitque in *hist. ms. I*, 4, 32.

✓ 9072
335 Solothurn in curia.

IMp caes m aur AN
TONinus pius f EL A
VG I // // // // // ERIt
MAx poNT MAX TRIB
5 POT XVI IMP II COS III p. Chr. 213
PROCOS PRINC IVVENT
FORTIS // M // // // ISIM //
VSQM // // // NII // // // IF
PACAT or ORB VIAS ET
10 PONT VETVSTATE CO //
L APS RESTITVIT
A VENT
XXVI

Contuli. Haller II, 364 a Zurloubenio (inde Orell. 406 = 219); Dubois in schedis ms.; Schulthess Zeichn. der ant. Ges. I, 106. — Confer geminum titulum ad St. Prex reper- tum n. 322.

6 lectio in dubium vocari nequit; cf. Orelli syll. 930. — 13 numeri laesi sunt superne. — In cod. Wallierii scripto c. a. 1762–1770 tribus locis exhibentur columnae miliariae: p. 252, 253 tres, quarum una scripta est; p. 257 item tres, quarum una scripta est; p. 277 duae scriptae. Harum ex picturis inter se comparatis eandem esse constat, quae sic exhibetur:

p. 253. 257	p. 277
TONIN	ANTON
MAX	
POT XVI	
PROCON	XXV
SACER	
M. (M p. 257)	
XXP (XX Hall.)	

quod exemplum per Zurloubenium pervenit ad Hallerum II, 364, unde repetiit Orellius 407 = 220, videturque exceptum ex ipsa illa quae adhuc extat columna miliaria Salodurensi lectu sane difficillima. — Alteram scriptam vide n. 336. — Ceterum Glutz-Blotzheim etiam (Soloth. Wochenbl. 1810 p. 35) memorat tres columnas miliarias extare Saloduri in curia, testatus non scriptas eas esse ex ea parte qua muro immissae sint seque eas legere posse negans. Ibidem (p. 209) narrat nescio quis, usque ad a. certe 1794 lapidem miliarium propemodum integrum Traiani ('ni memoria fallit') stetisse Saloduri 'auf dem Schützenmattglacis vor dem Eichthor', qui quo postea pervenerit, cupit doceri, imo aureum promittit ei qui investigarit. Potest fuisse ipse ille lapis qui nunc extat in curia.

336 Solothurn. 9073

reliqua evanida:

XXVIII

Cod. Wallierii p. 277 (inde per Zurloubenium Haller II, 365); ibidem videtur repetita in alterutra ex binis non scriptis columnis quae dantur pictae p. 252, 253 et p. 257. Vide ad n. 335.

9076 Hotel Schief
337 columna dimidiata diametri poll. 18, alta hodie ped. 3, ex topho eodem de quo dixi ad n. 330; prope Baden Aargov. oppidum 'in einer Kiesgrube in der Nähe der Bäder' rep. m. Maio a. 1851 *Eidg. Zeit.*; extat ibi in diversorio *zum Schiff* in hortis.

IMP · C · M
CL · TACITO
IN VIC AVG p. Chr. 275/6
P M T P CO
5 PROCOS
/AV L LVI

Descripserunt Eidgenöss. Zeitung (Zürich) 1851 d. 4. Iun.; Bull. 1852 p. 106 ex apographo Meyeri. 6 numerus clare scriptus est et integer.

9069
338 parva columna lapidea, Aventici rep. 1746 *Boch.*

NOBILISSI
MO CLES
C GALERIO p. Chr. 292/304
MAXIMIX
5 N AVG F

Bochat I, 556, cui misit Bosset sacerdos Aventicensis. Ex hoc pendunt reliqui, ut Donat. 147, 10, cui misit Schmid, et Orell. 382 = 190.

3 c suspecta mihi; fuerit D · N · GALERIO vel GAL · VALERIO. — 5 'on voit des traits qui ne permettent pas de douter, qu'ils ne soient les restes de ces lettres N · AVG' *Boch.*

XXVII. INSTRUMENTI DOMESTICI INSCRIPTIONES.

Pavimentis, parietibus, supellectili denique domesticae inscripta vel impressa et omnino minora varia hoc capite ita composui, ut ubicunque inventa capitulatim recenserentur; ne iis quidem exclusis quae extra Helveticos fines reperta sunt esse videntur. Nisi quod ex hoc genere quaedam plane ex hac sylloge eliminanda esse duxi, ut tegulam legionis XXI rapacis a Bonnensibus antiquariis museo Turicensi donatam et similia, quae ab huius operis instituto aliena esse neque facile cum supellectile vere Helvetica unquam confundi posse viderentur. A locorum ordine in hac operis parte quod discessi, factum est duabus ex causis. Primum enim si qui harum quisquiliarum usus fructusve esse potest, ad eam vix quisquam perveniet nisi generibus classibusque coniunctis et singulis universisque inter se collatis; cuius operae utilitas maxime cernitur in tegulis militaribus. Deinde cum loci ubi reperta haec sint persaepe ignorentur, ii quoque quorum memoria extat vix nobis indicant veram harum rerum originem; vasorum cretaceorum maxime et lucernarum quam late patuerit olim commercium, hodie peritos non fugit. Ceterum ut fit, extiterunt tituli quidam, quos utrum huic classi insererem an in ordine locorum collocarem dubius haesi; ut fuerunt tituli vasis Wettingensibus inscripti n. 242, qui tamen anathematum potius indolem prae se ferre visi sunt, item Eschenzianus latericius n. 273, de cuius argumento non constat. Quam inconstantiam ne quis accuset, provocabo in his ut in aliis similibus huiusmodi operae quasi necessariis noxis ad lectorum benevolam aequitatem, qua carere non possumus qui cupimus in ordinem redigere naturae opes profusas hominumque sensus varios artesque diversas. — Denique brevitati consulens locorum indicationes, ubi singulae res adservantur, plerumque ita tantum indicavi, ut uncis quadratis circumscriberentur.

339 in pavementis tessellatis inscripta.

¹ Aventici rep. 1676 *Zoll.* (male 1674 *Wagn.*, 1679 *Wild*). Simul fere et erutum et pessumdatum esse oppidani Aventicensis narrauerunt *Sponio*.

POMPEIANO ET
AVITO CONSV p. Chr. 209
LIBVS KAK
AVG.

Pictum pavementum exhibent cod. Zolleri p. 492 (inde Haller II, 273), ubi subscr. est 'Iohan Conrad Schwytzer fecit d. 10 Iun. 1676' eodemque anno dicitur repertum, et ex cod. Ottiano cent. I, n. 20 Hagenbuchius cod. 283 p. 204, ubi datur ex litteris Ioh. Henri Othonis d. 16 Mart. 1677. Ediderunt Spon 1685 (vel potius 1679, quo anno primus liber misc. separatim prodiit) p. 40; Wagner ed. (1688) p. 163, ed. 3 p. 202; Wild (1710) p. 178; Donat. 177, 3 a Schmidio et Gnoechio. Orellius 383 = 191. 192 male geminavit.

Exempla adscribam:

<i>cod. Hagenb.:</i>	<i>cod. Zolleri:</i>	<i>Spon. Wagn.:</i>	<i>Wild:</i>
POMPEIANO ET	POMPEIANO ET AVITO	POMPEIANO ET AVITO	AVITO ET POMPEIANO COS
AVITO CONSV	CONSVLIBVS KAL	COSS · KAL · IAN	KAL IAN
LIBVS KAIIV	AVG		
AVG.			

Si quid video, sequendus est codex Hagenbuchianus, nisi quod pro KAIIV in pavimento videtur fuisse KAK i. e. KAL. Sponius qui non vidit videtur notasse titulum ex ore Aventicensis cuiusdam; Wildius, cuius aetate dudum perierat, male excepit sive ex Wagnero sive aliunde. Causa igitur nulla est cur propter exemplorum diversitatem cum Orello duas similes inscriptiones Aventici repertas esse statuamus.

² Aventici rep. 1689 *Wild*, non 1704, ut ait *Hall*.

PROSTHASIVS FECIT

Wild p. 179, a quo pendent reliqui, ut *Parent* ms. *Salod*. p. 88 (qui PROSTATIVS); *Haller* II, 274; *Orell*. 384 = 193.

³ Bümplitz prope Bernam urbem rep.

MAX

Schmid 1760 p. 118, quem exscribens *Haller* I, 244 = 276 errore dat MAXIMIANVS.

340 *in ponderibus.*

1 pondus aereum quod app. 75. 345 gramm. = 1418 1/2 grana Paris. = 3 unc. Rom. [Basil. olim mus. Faesch, nunc bibl. publ.].

supra ° ° punctis argento incrustatis
in latere III
infra EX·A·CAS litteris olim argento incrustatis

Bruckner p. 2914, tab. XVII n. 5. Roth p. 19. Orell. . . = 313. — Lege: *ex(antum) a(d) Cas(toris)*; cf. Fabrett. 526, 372. 527, 374.

341 *in parietibus stilo scripta vel picta.*

1 in opere tectorio Aug. [mus. Schmid].

Ξ Ο Ρ Τ Ι Ο

Roth p. 20 (inde Orelli . . . = 321).

2 in creta pictis litteris [mus. Bas.].

M F V E

Descripti.

342 *diptycha.*

1 circulo scriptus titulus inter utramque paginam; extabat in seminario Gerundae prope Siders. Num adhuc ibi sit, ignoro.

RVTIVS	PATRICIVS	
ACHILIVS	ITERVM	
SIVIDIVS V̄C	PRAEF VRBIS	
ET INL EX PRAEF	CONSVL ORDI	p. Chr. 489
5 VRBIS	NARIVS	

Eugen. de Levis de Rutii Achilii Sividii praefectura et consulatu epistola (Taurin 1809. 4.), quem librum mihi non visum excerpit Gazzera dittico di Aosta (mem. di Torino vol. XXXVIII) p. 228; Murith n. 33. 34.

I, 1 RVTILIVS Murith; RVFIVS emendat, recte opinor, Rossi annali dell' Inst. 1849 p. 345 ex titulo Romano in quo est †† RVFI ACHIL || EX QVAES. — 4 INI Murith. — Anni 488 esse dixi auctore Borghesio (sull' ultima parte de' censori p. 50).

343 *instrumentum ex argento aere plumbo ferro vitro.*

1 clipeus argenteus 34 1/4 unc. pondo, rep. anno 1721 in Arva fl. prope Genevam; extat in mus. publ. Genevensi.

LARGITAS D · N · VALENTINIANI AVGVSTI

Contuli. Abauzit apud Montfauconium ant. expl. suppl. t. IV (Paris 1724) p. 51 qui aere expressit; idem Mercure Suisse 1743 Juillet p. 21 (cf. Haller Bibl. IV, 271); idem oeuvres II, 63. Sinner voy. II, 79. Orelli 282 = 86. — LARGITAS priores.

342 2 diptychon Turici olim apud Io. Henr. Hottingerum († 1667), qui unde habuerit ignoratur; tamen ut pleraque alia hoc quoque diptychon medio aevo in monasterio aliquo ecclesiasticis usibus destinatum fuisse docet inscriptio, quam minusculis scriptam in postica apprehendit F. Keller, sacerdotis cuiusdam plebi diem paschae futuri nuntiantis. I. H. Hottingero mortuo tabulam priorem accepit alter filius Conradus, posteriorem alter Iohannes Iacobus, a quo pervenit ad heredem huius Iohannem Iacobum Gesnerum. Ex a. 1787 utraque tabula denuo coniunctae extant Turici in antiquario. — Norimbergae sinistram tabulam collocat Gori et hunc secutus Gerb., qui videntur cum Turicensi diptycho consulis Areobindi Norimbergense Clementini consulis confudisse.

in pagina priore:

FL · ARĒOB · DAĀAL · AREOBINDVS · V̄ I · p. Chr. 506

in pagina posteriore:

EXC · SAC · STA ET M̄ M · P OR · EXC · C · OR

Contuli. Reperit et edidit Hagenbuch primum tabulam posteriorem solam cod. 286 p. 175, ep. epigraph. p. 46. 272 sq., deinde utramque de diptycho Brixiano epist. epigraph. (Turici 1749. fol.) p. 232 sq. aere incisam. Inde pendent Gori diptych. (Flor. 1759) I, 208; Gerbert p. 43; Donat. 198, 3.

Lege: *Flavius Areobindus Dagalaiphus, Areobindus, vir illustris, excomes sacri stabuli et magister militiae per Orientem, exconsul, consul ordinarius*; quae interpretatio est Hagenbuchii demonstrantis praeterea ad hunc consulem referendum esse, non ad Areobindum anni 434. Ceterum ad Areobindi nomen geminatum quod attinet, similes geminationes frequenter reperiuntur in diptychis, ut in Norimbergensi a. 513 *Fl. Taurus Clementinus Armonius Clementinus* (Gori I, 229), in Bituricensi et Leodiensi a. 517 *Fl. Anastasius Paulus Probus Sabinianus Pompeius Anastasius* (Gori I, 263), in Compendiensi a. 525 *Fl. Theodorus Filoxenus Sotericus Filoxenus* (Gori II, 19). Apparet nomen primum in fine repetitum esse, similiter ut in titulis aetatis paulo melioris idem nomen in summo lapide collocari solet solitarium. — Praeterea notandum est ex eiusdem Areobindi consularibus diptychis aetatem tulisse quattuor, quorum duo integra sunt, Turicense hoc et Lucense (Gori I, 219); tertii Vesontini extat tabula prior (Millin mag. encycl. a. VIII. 1802. t. IV, p. 444), quarti Divionensis, quod olim male tribuebatur Stilichoni, tabula posterior (Gori I, 121). Caelatura varia est, inscriptio fere eadem.

2 cochlear arg. Aug. rep. [Basil. olim in mus. Faesch, nunc in bibl. publ.].

V T E R E F E L E X

Huber ad Hagenbuchium ep. 1737, 32. Hagenbuch cod. 283 p. 297 q. v. Schmid 1760 p. 56. 1771 p. 29. Bruckner p. 2916 tab. XVII n. 15. Roth p. 20. Orelli 428 = 314. FELIX Schmid 1771, Br.; SEIE Huber.

343 3 in trullae argenteae fundo stilo scriptum. Rep. in vico Prigny [Genevae in museo].

litteris leuiter incisus bis repetitum VIT X L I §
litteris altius sculptis XI

Descripsi.

4 Aventici in museo, lamina aerea litteris quasi ad ornamenti speciem adornatis, ut si laminam corio exempli gratia adsueris, inter litteras corium appareat.

HEC · GEMELLIANVS F

Descripsi.

5 urna aerea rep. a. 1566 Locarni, si fides *Wagnero*.

LENTVLVS

Wagner ed. 2 p. 105; ed. 3 p. 133 (inde *Orelli* 472 = 280), qui unde haec habuerit, frustra quaesivi. Cf. 343, 12.

6 trulla aerea, Muraz prope Villeneuve.

MERCURI

Levade p. 214, inde *Orelli* 336 = 141.

7 trulla aerea, Muraz prope Villeneuve.

HERMINALIS

Levade p. 214, inde *Orelli* 336 = 142.

8 in globo aereo rep. Aug. 1772 [Basil. bibl. publ.].

DAM

Roth p. 20 (inde *Orelli* . . . = 317).

9 fr. de cadre en bronze auquel est lié par un clou un fr. de plaque aussi en bronze, sur lequel est gravée la lettre A [mus. d'Avenches n. 549].

Misit Troyon.

10 im J. 1653 den 4. Nov. ist in dem minderen Basel in dem Garten des Klosters Klingenthal ein langer Bleyklumpen herfürgegraben worden mit dieser Ueberschrift *Wagner*, item *Fesch*. Nunc extat in antiquario Basil. massa bipertita, cuius pars prior app. 32¹/₄, pars posterior 34³/₄ libras ponderis eius quo Basileae ferrum appendere solent.

SOCIETAT

S · T · LVC · RETI

Descripsi. *Wagner* ed. 2 p. 45, ed. 3 p. 62; *Fesch* ms.; *Bruckner* p. 2891 aere expr.; *Roth* p. 19; *Orelli* 426. 427 = 312. — Partes hodie iunctas olim unam massam effecisse et testantur antiquiores et demonstravit *Rothius*; inscriptiones duobus sigillis altera iuxta alteram impressae sunt spatio inter utramque interposito. Puncta complura apparent in superficie casu sparsa, ut nihil impediat quominus in altera legatur *societatis Titi Lucretii*.

343 11 in calamistro ferreo Aug. [mus. Schmid].

litt. inversis CARISEI

Roth p. 21 (inde *Orelli* . . . = 318); item schedae *Rothii*; *Hardmeier* *Zeichn. der ant. Ges.* IV, 19. *CARISEI* *Rothii* ed., *CARISEL* *Hardm.*; in schedis *Rothii* est *CARVNSAL*.

12 in urnae vitreae fundo; Romae *Lang.* apud *Strozium* *Gud.* Locarni in Ticinensi pago *Wagner*, quo iure nescio sed haud scio an nullo.

L · AEMILII

BLASTI

Reines. XVII, 177. *Gud.* ms. 382, 2, ind. p. LXXVII. *Wagner* ed. 2 p. 105, ed. 3 p. 133. *Orelli* 473 = 281.

1 L om. *Gud.* — *AMILII* *Wagner*.

13 in fundo ampullae vitreae quadratae, rep. 1849 Marigny aux Morasses.

Ī † Ā

Zeichnungen der ant. Ges. IV, 106.

344 tegulae castrorum *Vindonissensium*.

Quibus quaeque locis repertae sint tegulae, infra accurate indicabitur; hic notavisse sufficet typos primum secundum tertium sextum coniunctos ubivis reperiri, ut ubicunque paullo maiore numero hae tegulae prodeant, ex his quattuor typis non facile ullus desideretur. Quintus paullo rarior adhuc non repertus est nisi *Vindonissae* et *Kloteni* et ad *Confluentes*, id est in stationibus et ruderum amplitudine et tegularum numero maxime conspicuis. Quartum ne eum quidem vulgarem habuimus a *Confluentibus* et *Kloteni* et *Seebio*; *Vindonissae* adhuc eum non prodiisse notatu dignum est, cuius rei causam fortasse effossiones futurae explicabunt. Septimi plane singularem rationem infra interpretabimur. — Cohortium tegulae n. 8–12 raras sunt omnes neque facile inveniuntur extra *Vindonissam*; nisi quod decimi typi exemplum ad *Confluentes* etiam videtur prodiisse et duodecimi prope vicum *Badensem Thiengen* repertum est.

1	<i>litteris incisus</i>	L · XXI	Idem bis repetitur in massa cretaea Dällikonensi.
2	<i>litteris incisus</i>	L · XXI G	(potius quam C).
3	<i>litteris incisus</i>	L · XXI · S · C · VI	
4	<i>litteris extantibus</i>	L · XXI · L	
5	<i>litteris incisus</i>	LEG · XXI	
6	<i>litteris extantibus</i>	LEG · XXI · C · P · F	
7	<i>litteris extantibus</i>	LEG · XXI	
8	<i>litteris incisus</i>	C · VI · RAETO	
9		C · VI · R	
10	<i>litteris incisus</i>	{ C · VII · R
C · VII · R	
11	<i>litteris incisus</i>	C · XXVI	
12	<i>litteris incisus</i>	C · III · HI	

Vidi omnes excepta nona, quam supeditaverunt schedae Rothii. Septimae unicum exemplum intra fines Helveticos adhuc repertum erutum est Schleitheimi in dextra Rheni ripa, ubi cum statio militum esset extrema dum castra legati adhuc erant Vindonissae, potuit remanere postea quoque castris a sinistra Rheni ripa ad dextram translatis. Unde placuit hanc tegulam non legioni XXI tribuere, cui non satis convenit scribendi ratio, sed XXII, cuius tot extant monumenta in agro inter Bhenum Moenumque interiecto. — Duodecimae adhuc non innotuerunt nisi duo exempla, quorum alterum prodiit prope Thiengen agri Badensis in loco dicto *Heidenschlösschen* editumque est a Leichtleno (Schriften der Freib. Ges. I, 37), Wilhelmio (Sinsheimer Jahresber. 1831 p. 56) aliisque scriptoribus Badensibus, alterum nuperrime repertum est Vindonissae. In illo sollertissimus Leichtlenus legit c · III · H · I · , in hoc deprehendi ipse quod supra dedi; ut iam plane certum sit hanc tegulam esse cohortis III non Helvetiorum, sed Hispanorum. — Reliquarum tegularum ut lectio certa, ita facilis est interpretatio; nisi quod de litterarum extreमारum, G in secunda, S · C · VI in tertia, L in quarta, significatione non constat. Qua de re dixi Bull. dell' Inst. 1852 p. 100 videri his notata esse nomina non legionis sed centurionum vel principalium operi tegulario propositorum; cuius usus exempla ubivis prostant. Elementis C · VI tamen significari existimo C(astra) Vi(ndonissensia); quod non abhorre a consuetudine Romana docebunt tegulae Vindobonenses inscriptae *Ant. Tib. Vindob.* (Arneht Besch. der zum k. k. Münz- und Ant.-Cab. geh. Statuen. 4. Aufl. p. 43); Karnuntinae inscriptae *C. Val. Const. Kar.* (Arneht l. c.); Londiniensis inscripta *p. p. Bri. Lon.* (id est puto *primipilares Britannici Londini*; *Archaeological journal* n. 37); in Hungaria reperta prope Quadriburgium inscripta *Quadribur. a. s.* (id est *ala sagittariorum*; Schoenvisner comm. geogr. II, 240).

Auctores commodius infra scribentur, cum quibus locis tegulae inventae sint recensebimus. Ipse examinavi tegulas musei nostri Turicensis et Schaffhausensis et Schaufelbühlhiani quod est Zurzachi; si quas alias inspexi, infra adnotabitur. Praeterea hoc loco addam edidisse me n. 1. 2. 3. 4. 6. 7. 8. 10. 11 in Bull. dell' Inst. 1852 p. 100. 104; a Meyero autem in historia legionum XXI et XI, ubi harum tegularum complures lapide expressit, dari primam in tabulis n. 1—7. 9, secundam n. 10, tertiam n. 11—15, quartam n. 16, quintam fractam n. 8, sextam n. 22—28, octavam n. 19. 21, decimam n. 18. 20. Meyeri librum ubi citavi auctore eius non adiecto, Meyerum ab iisdem auctoribus monumentisve pendere scito, quibus ipse usus sum. Denique incertorum locorum tegulas exhibere placuit una cum iis quae repertae sunt ad ipsam Vindonissam.

Male lectas tegulas quamquam ex instituti mei rationibus silentio praetermittere oportebat, tamen placuit hoc loco indicare quasdam, quae vel fefellerint iam vel fallere possint. Quo vix pertinet tegula edita ab Ottio muthmassl. Ged. p. 21:

LEG · XI · S · C · VI

quam Hagenbuchius iam cod. 285 p. 49 recte reiecit, neque Hallerianas II, 395 (Orell. 441 = 245) L · XI · C · P · F et LEG · XI · G · P · F cuiquam probatas esse existimo iudicium acriorum. — Sed non melioris notae est quam idem Hagenbuchius (ad Huberum ep. ms. 1725, 4; cod. 285 p. 19) et hunc secuti Breitinger apud Schelhornum VII, 51 et Orelli 463 = 271 recensent inter octodecim tegulas Klotteni c. a. 1724 repertas:

L · XXI · S

cuius similem postea reperisse sibi visus est idem inter tegulas a. 1759 Buchsii reiectas (cod. l. c.). — At Buchsiana in tabula picta separatim tum edita recte ita pingitur L · XXI · S; ad Klottenianam autem quod attinet, neque Ottius eam habet alter eorundem laterum descriptor neque ipse Hagenbuchius in priore epistola neque extat hodie inter tegulas musei Turicensis, cui Klottenianae illae illatae sunt. Quam ob rem mihi non dubium est quin pro fracta Hagenbuchius male integram bis posuerit. — Item quem Vindonissae sibi emptum mox perdidit Hallerus I, 121 = 139 (inde Orell. 441 = 245):

LEG · VI · ///

non fuit sine dubio nisi later legionis XI litteris dimidiatis. — Denique quem idem profert (I, 71 = 81 cf. II, 395; inde Orell. 441 = 245):

L · XXI · G · R

unde procedit legionem XXI geminam rapacem, certus auctor adhuc vidit nullus et omnino reiiciendus est.

Iam recensebuntur loca in quibus supra scriptae tegulae repertae sunt, in quibus sequor litterarum ordinem; ad singulas vias enim haec redigere, quod sibi proposuit Meyerus, non improbo stationum quidem, sed ut sufficiant, quae de viis antiquis stationumque militarum ratione tradita habemus, certe cautius in hac re procedendum est quam adhuc fecerunt viri docti. Primum enim si quando unica tegula vel admodum paucae alicubi prodierunt, non statim sequitur stationem militarem ibi fuisse; rudera enim cum multus esset usus apud antiquos, quid vetuit inter alia fracta etiam tegulas olim legionarias avehere? Quare indoles aedificiorum et maxime numerus tegularum respicienda erunt ei certe qui malit nescire multa quam falsa ponere. Gravius etiam est, quod in plerisque locis pro certa notitia quam desideramus subeat nescio quae levis rerum narratio antiquiorum auctorum et maxime Halleri hominis nimis boni et ultra sapientiam facilis. Ubicumque enim Romanae aetatis vestigia in Helvetia septentrionali emergunt, antiquarii repentini indigenae statim decantant solitas de duabus famigeratis legionibus fabulas earumque ibi stationem fuisse cupide defendunt. Equidem ut huic levitati aliquatenus obviam irem, quorum locorum tegulas scriptas auctor fide dignus nullus vidit, iis asteriscum praefixi. Ceterum ordinis alphabetici incommoda compensabit mappa secunda, quae stationes has proponit interrogationis signo in re dubia nomini adscripto.

Affoltern am Albis

3 'der Erzähler aus dem Bezirk Affoltern als Kalender für 1847' p. 8 et tab. n. 5 (inde Meyer p. 137).

6 una in mus. Turic.; item Erzähler l. c. (inde Meyer p. 137). Citatur corrupta in schedis Faesianis quas mihi exhibuit Meyerus.

Praeterea tegulas legionarias ibi servari a diacono Faesi testatur *Berichtbuch der a. G.* 1837, 11.

* *Baden*

Tegulae legionum XI et XXI secundum Hallerum II, 475 (inde per Bronnerum Meyer p. 132).

* *Birmenstorf*

Tegulae legionum XI et XXI secundum Hallerum II, 413 (inde Meyer p. 136).

* *Brunegg*

Tegulae legionum XI et XXI ('zunächst um Brunegg und oben auf der Höhe des Brunegger Bergs') secundum Hallerum II, 416 (inde Meyer p. 135). Tegulas eiusmodi olim ibi se vidisse affirmat ex memoria etiam Kellerus.

Buchs

1 una Hagenbuch cod. 285 p. 17. 19. 21. 47 cf. epist. ms. 1759, 182, item Schmid 1760 p. 92 ex epist. Hagenbuchii. Extat praeterea in tabula separatim edita, quam inveni in cod. Turic. S, 298. Cf. etiam commentarius antiquus Zeichn. der ant. Ges. IV, 61, ubi tamen tegulae non pinguntur. Meyer p. 132.

2 una Hagenbuch l. c.

3 tres extant in mus. Turic.; duae apud Hagenb. l. c. et in tab. sep.; quinque nuper rep. ed. Meyer in Gerlachii schweiz. Mus. I, 125, Gesch. der Leg. p. 132. In harum unius margine superiore VM inscriptum fuisse notat Meyerus; puto eandem tegulam me vidisse, sed nihil eiusmodi ibi reperi.

6 una Hagenb. l. c. et tab. sep. Meyer p. 132.

Coblentz extra vicum quarta horae parte Zurzachum versus ad viam antiquam inter Confluentes et Zurzachum

1 quinque in museo Schaufelbühlhii Zurzacensis, in quo item extant octo fractae aut primi aut secundi aut tertii typi (inde Meyer p. 138). Item Lucernae in bibl. publ. ex dono Isaaci; v. epistolam eius a. 1837 *Corr. der a. G.* I, 44.

2 tres in museo Schaufelbühlhiano (inde Meyer p. 138). Item Lucernae; v. Isaaci epist.

3 duodecim in museo Schaufelbühlhiano (inde Meyer p. 138). Item Lucernae; v. Isaaci epist.

4 duae in museo Schaufelbühlhiano, quarum altera integra est (inde Meyer p. 138), altera fracta sic l. · xx|

5 una in museo Schaufelbühlhiano fracta sic |eg · x|

6 octodecim in museo Schaufelbühlhiano (inde Meyer p. 138). Item Lucernae; v. Isaaci epist.

10 una in museo Schaufelbühlhiano, quam Confluentibus potius quam Vindonissa se accepisse existimat dominus.

Dällikon

1 duae in mus. Turicensi, quarum una massa potius quam tegula eandem notam habet bis impressam. Meyer p. 132.

2 una in mus. Turicensi.

3 duae in mus. Turicensi. Meyer p. 132.

6 una in mus. Turicensi. Ulrich a. 1789 (*Berichtbuch der ant. Ges.* I, 193). Meyer p. 132.

Ellikon ad viam quam adhuc dicunt Romanam

1 una Meyer p. 132 auctore I. I. Egg Ellikonensi.

* *Entfelden*

'Im Engstel sollen Ziegelstücke mit Buchstaben früher oft gefunden worden sein'. Ex epistula doctoris Thuet data societati nostrae d. 3. Oct. 1853.

* *Gebistorf*

'Ziegel mit römischen Buchstaben fanden sich in der Winterhalde'. Ex epistula parochi Meyer scripta societati nostrae a. 1853. Item in vico Reuss prope Gebistorf tegulas legionarias repertas esse nuperrime ad nos perscripsit Stäbli.

Gerlisberg v. *Heidenburg*.* *Gränichen*

'Tegulae legionum XI et XXI reperiuntur circa ecclesiam in planitie, maxime in loco q. d. *Mauracher*'. Haller II, 417 (inde Meyer p. 136). — 'Oestlich am Dorf fand sich eine Backsteinplatte 12 Quadratzoll gross, verkauft an Hrn. Renger in Aarau; ebendasselbst auch abgerundete und platte Steine mit verschiedenen Bildern und römischen Buchstaben'. Ex epistula praeceptoris Brunner a. 1853 societati nostrae scripta.

Heidenburg (in communi Basserstorf inter Gerlisberg et Birchwil)

2 una museo Turic. illata a. 1852. Meyer p. 132.

3 una museo Turic. illata a. 1852. Meyer p. 132.

6 una museo Turic. illata a. 1852. Meyer p. 132.

* *Kaiserstuhl*

'Man soll hier Legionsziegel gefunden haben' v. Ehroltsheim apud Meyerum p. 138.

Kirchberg supra Biberstein

1 unam ibi vidisse se narravit mihi Schaufelbühl. Meyer p. 135.

6 una in museo Schaufelbühlhiano. Meyer p. 135.

Contra tegulas scriptas hic reperiri negat Haller II, 430

Kloten

- 1 decem extant in mus. Turicensi. Item quinque huius typi fuerunt inter tegulas Kloteni anno 1724 repertas, quas recensent Hagenbuchius (ad Huberum ep. ms. 1725, 4 optime; item cod. 285 p. 11—47); Neujahrsblatt der Zürcher Stadtbibliothek 1725; Ott muthmassl. Gedanken p. 16. 17. 21; Breitingen apud Schelhorn. VII, 36. 49. 51; cod. Zoller p. 394; Bochat I, 390; Orell. 461. 462. 464 = 269. 270. 272. — Keller Mitth. der a. G. I, 26. Meyer p. 132.
- 2 una extat in mus. Turic.; tres fuerunt inter repertas a. 1724. Meyer p. 132.
- 3 octo extant in mus. Turic.; quinque fuerunt inter repertas a. 1724. Meyer p. 132.
- 4 una in mus. Turic.
- 5 una in mus. Turic. fracta sic: LEG·X} litteris incis. Meyer p. 132.
- 6 novem extant in mus. Turic.; tres fuerunt inter a. 1724 repertas. Keller Mitth. der a. G. I, 26. Meyer p. 132.

* *Königstein* castrum antiquum prope Küttigen

Tegulas legionarias hic reperiri scripsit nobis Behlhofen Aarauensis a. 1853.

* *Lenzburg*

- 1 Meyer p. 136, qui huius rei auctorem mihi laudavit parochum loci.
 - 6 Meyer l. c. eodem auctore.
- ‘Zu oberst in den Schlosseben, die Burghalden genannt, hat man Ziegel der XI. und XXI. Legion entdeckt’ Haller II, 440 (inde Meyer p. 136).

Mörikon

- 6 Schmid 1760 p. 92. Meyer p. 135.
- ‘Ziegel der XI. und XXI. Legion’ Haller II, 450.

Oberkulm

- 1 quinque Schmid 1760 p. 95, idem in cod. ms. bibl. publ. Bern. (ms. V, 9) quem vidit G. Wyss. Meyer p. 136.
- 6 quattuor Schmid l. c. p. 92, item cod. ms. cit.; inde Orell. 436 = 239. Meyer p. 136.

prope *Oberweningen* in loco dicto *Heinimürler*

- 1 una in mus. Turic. Meyer in Gerlachii schweiz. Mus. I, 127, Gesch. der Leg. p. 136, auctorem citans Weidmannum.
- 3 una in mus. Turic. Meyer Gesch. der Leg. p. 136.
- 6 una in mus. Turic. Meyer in Gerlachii schw. Mus. I, 127, Gesch. der Leg. p. 136.

Oberwinterthur

- 1 duae in mus. Turic. Meyer p. 132, qui addit exemplum sexti typi ibidem ut ait adservatum a me tamen non repertum.

Reckingen prope Zurzach

Tegulam unam exhibuit mihi Schaufelbühlius, quae ex inscriptionis margine partem servarat litteris plane effractis. Quae narrat Meyerus p. 133 repertas ibi esse tegulas legionarias complures typi primi et sexti, falsa esse mihi affirmavit ipse Meyeri auctor Schaufelbühlius.

Rüfenach

- 3 una in mus. Turic., cui dedit Staebli Bruggensis. Meyer p. 136.
- 6 una eidem ab eodem data. Meyer p. 136.

* *Rupperswyl*

Hallerus II, 460 ubi agit de via quae ibi est a tegularum frequentia dicta tegularia (‘das Ziegelgässchen’), narrat quaedam de tegulis legionariis neque tamen ulla Rupperswylia ad se adlatas esse addit. Quare Meyerus p. 135 quod vicum Rupperswyl retulit inter stationes legionarias, certe non fecit auctore Hallero II, 460 ad quem provocat; videnturque ea quae Hallerianae narrationi similia ad Meyerum scripsit Schaufelbühlius, ad societatem nostram Behlhofen Aarauensis, ex eodem Hallero simili ratione fluxisse.

Schinznach prope Vindonissam

Legionis XXI tegulam hic repertam esse auctor nobis est Müri parochus in litteris scriptis d. 29. Oct. 1853.

prope *Schleitheim* in loco dicto *Salzbrunn*

- 1 duae in mus. Schaffhausensi. Ed. Wanner p. 8. Meyer p. 134.
- 2 una in mus. Schaffhausensi. Meyer p. 134.
- 3 una in mus. Schaffhausensi. Meyer p. 134.
- 6 duae in mus. Schaffhausensi. Ed. Wanner p. 8. Meyer p. 134.
- 7 una in mus. Schaffhausensi. Meyer p. 134.

Seeb

- 4 una in mus. Turic., quam ipse inde reportavi cum Meyer eo excurrrens. Hanc unicam tegulam scriptam dederunt ruinae latericiae permagnae anno 1852 ibi relectae. Meyer p. 136.

Tättwyl

- 1 Haller II, 466, inde Meyer p. 136.
 - 3 Haller II, 466, qui XI legionis tegulas hic reperiri negat. Inde Meyer p. 136.
- ‘Eine Menge Legions(?)ziegel liegen hier verstreut’ F. Keller Berichtbuch der a. G. I, 51.

prope *Triengen* in loco dicto *Heidenloch* horae parte tertia infra vicum in ruinis aedificii Romani

- 1 Brosi in schweiz. Geschichtsfreund VII, 123.
- 2 Brosi l. c.; Isaac in epist. 10 Aug. 1837 (Corresp. der a. G. I, 43. 45). Meyer p. 136.
- 6 Brosi l. c., si quidem haec est quam sic corruptit:

L · XXI · C · P · F.

Quartam ibidem repertam et inscriptam LSCSR non ausus sum inter tegulas legionarias referre; exhibebitur infra n. 346, 7.

* prope *Urdorf, im Heidenkeller*

'Nach der Aussage der Dorfbewohner wurden Ziegel mit den Legionszeichen hier gefunden' Berichtbuch d. a. Ges. 1837 p. 1.

* prope *Villmergen* in loco dicto *Bülisacker*, in ruinis thermarum Tegulas legionum XI et XXI hic reperiri auctor est Haller in Schweiz. Geschichtsforscher II (1817) p. 305 (inde Meyer p. 137).

* *Waltenschwyl* inter Bremgarten et Sarmenstorf

In ruinis aedificii Romani reiectis anno 1805 tegulas scriptas repertas esse parochoque frustra exhibitas esse legendas, deinde easdem pervenisse ad Stubium medicum Sarmenstorfensem narrat Hardmeier Berichtbuch der a. G. I, 57.

[*Wettingen*]

Errone hunc locum Meyerus p. 132 retulit inter stationes Vindonissenses; nam quam citat tegulam typi sexti, auctore, ut mihi asseveravit, Kellero seminarii Wetingensis rectore, ipse Kellera quarenti mihi rescripsit tegulam eiusmodi vidisse se quidem, neque tamen Wetingeni repertam, sed Koenigsfeldae erutam et adservatam Badenae apud Amietum.

Windisch

1 undecim vidi a. 1852 Königsfelden in monasterio; unam praeterea Zurzachi apud Schaufelbühlum. Quattuor extant in museo Turicensi loci quo quaeque inventa sit nota carentes. Ed. Ritter p. 34 q. v.; Haller II, 395; Meyer p. 128.

2 duae in mus. Turic. (ubi praeterea servatur una sine loci indicatione); tres apud Schaufelbühlum. Ed. Haller II, 395 (inde Orell. 441 = 245); Meyer p. 128.

3 duas vidi a. 1852 Koenigsfeldae. In mus. Turicensi tria exempla extant loci nota destituta. Ed. Haller II, 395 (inde Orell. 441 = 245); Meyer p. 128.

4 quod sciam adhuc non reperta est Vindonissae; errore enim ni fallor refertur a Meyero p. 128 inter tegulas Vindonissenses auctore nullo. Certe ego neque huius typi Vindonissense exemplum vidi neque apud auctorem fide dignum reperi.

5 una in mus. Turic., duae integerrimae in mus. Schaufelbühlum. Ed. Haller II, 395 (inde Orell. 441 = 245).

6 quattuor vidi in mus. Turic., item quattuor a. 1852 Koenigsfeldae, item unam in mus. Schaufelbühlum. Exhibent Guillimannus Habsburg. p. 34; Ott apud Hagenbuch. cod. 285 p. 15; Haller II, 395 (inde Orell. 441 = 245); Meyer p. 129.

8 duae extant in mus. Turic. loco quo repertae sunt non indicato, sed Vindonissa huc pervenisse vix dubitamus. Meyer p. 128.

9 unicum quod adhuc innotuit exemplum Rothius vidit a. 1850 Augustae in museo Schmidiano, cui complura Vindonissensia illata esse constat. Meyerus p. 128 unde habuerit, non indicavit; mihi quarenti affirmavit excepisse se olim Vindonissae ex ipsa tegula.

10 duae extant in mus. Turic. (quarum una delineata est Zeichn. der a. G. I, 54); una in museo Schaufelbühlum; una, quam vidi et ipsam, in museo Basileensi ex dono Fischii; una in bibliotheca publica Lucernensi ex dono Isaaci (v. eius epist. a. 1837 Corr. der a. G. I, 44). Meyer p. 128.

11 una museo Turicensi illata est a. 1853; una est in museo Schaufelbühlum; una Lucernae in bibl. publ. ex dono Isaaci (Corr. der a. G. I, 44). Denique Vindonissae emit Haller (I, 38 ed. 2; II, 395). Meyer p. 128.

12 unicum quod adhuc intra fines Helvetios repertum est exemplum museo Turicensi illatum est anno 1853.

Wynikon

1 una Brosi Schweiz. Geschichtsfreund VII (Einsiedeln 1851) p. 120 tab. n. 8-11. Meyer p. 136.

2 una Liebenau Lucernensis in epist. 30 Mai. 1849 (Corr. der a. G. VII, 103). Meyer p. 136.

3 una Brosi l. c. Meyer p. 136.

6 duae Brosi l. c.; Liebenau l. c. Meyer p. 136.

Zürich in colle *Lindenhof*

1 et anno 1747 cum titulo Urbici n. 236 reperta est (Hagenbuch epist. epigr. p. 531) et anno 1838 (v. ephem. der Republikaner 1838 C. n. 2; Keller Mitth. der a. G. I, 29; Meyer p. 137).

6 utroque anno simul reperta est et ab iisdem edita.

Zurzach

Tegulam unicum scriptam adhuc ibi repertam, in qua superest tantum L littera extante, exhibuit mihi Schaufelbühlum. Complures tegulas legionarias ibi reperiri Meyerus p. 133 fama accepit, quam falsam esse auctor mihi est Schaufelbühlum.

345 *tegulae castrorum prope Augustam Rauricam.*

Prope vicum Kaiser-Augst tegulae quae sequuntur repertae sunt omnes; ex hoc enim vico tegulas postea museo Basileensi illatas accepit Burckhardt-Wild et ad vicum Kaiser-Augst solum has tegulas reperiri testatur qui et primus et longe plurimas earum reperit Io. Iac. Schmid (in epistula 21 Dec. 1842, Corresp. der a. Ges. II, 109). Idem confirmatur testimonio diligentissimi Bruckneri p. 2952 nullas omnino tegulas scriptas inveniri in antiquae coloniae Rauricae ruinis (cf. infra 346, 1-6). Prope Kaiser-Augst reperta sunt sepulcra integra ex his tegulis compacta, ut ordines earum iuncti quasi tectum efficerent supra corpus defuncti; ex eiusmodi sepulcro patrem traxisse et museo intulisse septem huiusmodi tegulas Schmid filius narravit Meyero.

1 litteris incisus E G I A A

2 litteris incisus E G I A A vel E G I A A

Cum de lectione adhuc non satis constet, optimum factu erit proponere octo exempla, quae habeo recte excepta,

id est Turicensis musei cui donavit Schmidius tria, et Basileensi quae illata sunt anno 1849 ex domo Burckhardt-Wild quinque. Illa ipse excepi, haec cum non satis accurate examinasset, Rothius vir peritissimus et officiosissimus diligentissime mea causa contulit. Sunt autem haec:

Turicense	1:	TEGLA
»	2:	ELC
»	3:	ELIA
Basileense	1:	TEGLA
»	2:	TEGLA potius quam <i>mr</i>
»	3:	ELGIA aut <i>AE</i>
»	4:	TEGIM
»	5:	TEGIA

Unde ut mittam elementum extremum, quod modo *mp* esse modo *mr* iure iam posuit qui primus has tegulas edidit Rothius, primum quomodo accipiendum sit videamus, quod Rothio visum est *le*. Videntur tamen exempla octo quae supra posui ducere ad *te* potius quam ad *le*. Primum enim in Bas. 2. 4. 5 linea superior inferiore utrimque duplo longior est, item in Bas. 1 linea superior dextrorsum non excedit inferiorem, sinistrorsum inferiore paullo longior est. Turicense 1 rem non diiudicat; eadem enim longitudine sunt lineae superior et inferior. Restant Tur. 2 Bas. 3, quae videntur dare *el*, non *le*; notum enim est litterarum ordinem quantum fieri potest in nexibus emendate factis servari, ut *aa* sit *ma*, *aa* *am*, et si quod occurrit exemplum scripturae diversae, ut n. 334 *AA*XIM, errori vel negligentiae lapicidae recte imputabitur. — Quare cum pars tegularum ducat ad *TE*, pars ad *EL*, restat disceptandum de diversitatis huius origine; non facile enim nobis persuadebit, qui ut in fine *mp* et *mr*, ita hic initio duas diversas scripturas usurpatas esse statuet. Mihi alterum elementum ex altero inversum esse videtur, quae inversio quam frequens sit in tegulis, prudentium nemo ignorat; in optione autem quae sic nobis datur eligendum esse puto longe frequentius adhibitum signum *TE*, ut acquiescendum sit in lectione *te*gimp vel *te*gimr. — Non adhibui ad hanc quaestionem diiudicandam reliquas auctoritates eorum qui examinarunt musei Schmidiani tegulas, ut domini ipsius (Corresp. der a. G. I, 88), Hardmeieri (Zeichn. der a. G. IV, 19), Rothii p. 17 (inde Orell. . . = 311), denique Meyeri; data opera enim, ut dixi, de his investigandum est, neque mirum, praesertim postquam innotuit Rothii ingeniosa interpretatio, omnes primum elementum sic dedisse *TE*, quam formam vere significantem *le* num in ulla harum tegularum extet equidem valde dubito. Denique quam addidit in editione tegulam Rothius p. 17 (inde Orell. . . = 311): *TEGIM*, ipse vir candidus certiore me fecit potius sic describi debuisse *TEGIM*; non fuit igitur nisi exemplum soliti typi paullo effractum. Interpretationem collato lapide Augustano n. 279 signiferi legionis primae Minerviae Rothius proposuit hanc: *LEGIO I minerva restituta* et *LEGIO I minervia*. De epitheto certe

restituta differendum est iudicium propter nummi, ad quem provocat Rothius, imperatoris Aureoli inscripti *L · I · MIN · RESTITVTA* (Eckhel VII, 465) admodum incertam fidem. Praeterea si recte posui initio *TEG* non *LEG* legendum esse, explicemus necesse est sic: *TEGula (legionis) I minerviae*, quod fortasse ferri poterit, ut interpretatio Rothiana per se admodum probabilis retineatur; quamquam plane simile exemplum quod proferam non habeo.

346 tegulis reliquis publicis privatisque sigilla impressa.

1 auf dem Alphof Dietisberg zwischen Buchten und Eptingen.

LEG · VII

Bruckner Merkw. p. 2278 (inde Orell. . . = 311); quem virum diligentissimum quamquam erroris non libenter insimulo, tamen cum praeterea plane desint in his partibus septimae legionis vestigia, uncae testae ut unico testi diffidendum est.

2 Basileae apud Huberum, quem aut Vindonissa aut ex Germania accepisse existimo.

{XXI}

Bruckner p. 2952. Tribui potest et legioni XXI et XXII.

3 Basileae apud Harscherum; quem Augusta accepisse addit *Haller*, male opinor. Venit potius ex Germania.

LEG · XXX

Haller I, 144 = 169 (inde Orell. . . = 311).

4 Magden prope Rheinfeld in colle *Hallmatt* sub quercu vetustissima tegulam repertam esse numeris Romanis inscriptam ad nos perscripsit anno 1853 medicus oppidi Stein Aargoviensis Büngi, qui puer tegulam vidit.

5 in sepulcris latericiis rep. Aug. Raur. a. 1765; lateres scripti litteras monstrant aetatis infimae. Quattuor exempla extant in bibl. publica Basileensi.

AMASONIUS

Descripsi. Schoepflin Als. I, 511; Roth p. 20; Orell. . . = 320.

6 in lateribus fractis Augustae in museo Schmidiano.

a H A V

Roth p. 20, inde Orell. . . = 320.

346 7 Triengen in loco dicto *Heidenloch* reperta una cum tegula legionaria inscripta L · XXI G (cf. n. 344 p. 80) *Isaac*; extat Lucernae in quinque pagorum museo *Brosi*.

litteris extantibus LSCSCR vel LSGSGR

Isaac in epist. 10 Aug. 1837 (Corr. der a. G. I, 43. 45); Brosi Geschichtsfreund VII p. 125 tab. n. 12.

Si est privata, nomina continebit exempli causa *L. Scribonii Scriboniani*; at cum reperta sit una cum legionariis tegulis neque privatae publicaeque tegulae simul reperiri soleant, vide ne subsit legionis nomen insolita ratione scriptum, exempli causa: *legionis septimae Claudiae*; *Scribonianus* (fecit).

8 Galgen prope Altstetten tres harum tegularum repertae sunt, quarta Turici in colle Lindenhof, quinta prope Turicum in monte Uetli; quae omnes extant in museo Turicensi.

litteris incisus D · S · P

Descripti ediditque Bull. dell' Inst. 1852 p. 107, interpretatus *poliare stationis publici*, nimirum stationis Turicensis publici quadragessimae Galliarum. Meyer Gesch. der Leg. in tab. n. 30. 31. 32. — Kloteni quam repertam esse ait tegulam Hagenbuchius (ep. ms. 1752, 4; cod. 285 p. 45) $\frac{1}{2}$, hanc ipsam crederem nisi et locus vetare videretur et male lectam (fortasse pro L) indicaret ea res, quod in museo nostro haec reperiri non potuit.

9—15 tegulae in summo monte Poenino in ruinis aedis Iovis Poenini repertae. Praeterea n. 13 Martigny vidit de Loges; Neufchâtel in museo *ego*; sed videntur haec quoque exempla a monte Poenino adlata esse.

- 9 *litteris extantibus* S · P · Q · R
 10 *litteris extantibus* PVBLICVS
 11 *litteris extantibus* PVBLIC
 12 *litteris extantibus* ROMA
 13 *litteris extantibus* SE PPI
 14 *litteris extantibus* PP · WR · SATVRN[^]
 15 *litteris extantibus* S A T V R N[^]

9. 10. 11. 12 Murith n. 24. Quam addit idem s · T · Q · R omisi, utpote sine dubio profectam ex n. 9 male excepta.

13 vidi Neufchatellae in museo integram; fractam sic ..EPI.. reperi templi Poenini ruinas pervestigans et obtuli monasterii museo. Ed. de Loges p. 171, Murith n. 24, qui quam addit praeterea s · T · P · F omisi, videtur enim eadem parum bene descripta.

14 Murith n. 25 ligno incisam dat.

15 Murith n. 24.

346 16 Buchs rep. ait *Meyer*; quo auctore, nescio, nam et exemplum quod extat Turici in museo, loci ubi reperiuntur est adnotatione caret, et silet inventarium.

litteris extantibus L FLX

Descripti. Meyer Gesch. der Leg. p. 170 tab. n. 29. — Lege: *L. Flavii* . . .

17 tria exempla adhuc prodierunt, primum Radelfingeni anno 1814; secundum Studenbergi, tertium *in der Engi* anno 1847. Illata sunt museo Bernensi.

litteris incisus L · C · PFS

Descripti ad ectypon Meyeri. Radelfingense exemplum emit Haller Königsfeldensis ediditque Schweiz. Geschichtsforscher II (1817) p. 306; item ed. Studer p. 81, Iahn Bern p. 361. Studenbergianum ed. Studer p. 82, Iahn Bern p. 50. Tertium ed. Iahn Bern p. 231 misitque Lutz Zeichn. der a. G. II, 60; Corresp. II, 65. — Lege: *L. Corneli*? *Prisc(iani)*?

18 Allmendingen rep. 1824 una cum securibus n. 211.

A D I A S

Lohnerus Thunensis reperit ediditque Schweiz. Geschichtsforscher VIII, 430, a quo pendent Orell. . . = 223, Iahn Bern p. 255. Do ex tabulis Lohnerianis bibliothecae Thunensis. Quod mihi narraverunt Thunenses de tegula legionaria Allmendingeni reperta et deinde pessumdata, ad hanc tegulam pertinere arbitror. — Lege: *Sarda*.

19 rep. Pomponiani prope Hyères. Extat Genevae in museo ex dono Soreti.

C · HOSTIL
 AMPLIAT

Descripti. Mém. de Genève VIII, 441.

347 tegulis stilo inscripta.

1 in tegula Galgen prope Turicum rep. et illata museo Turicensi. Litterae altae sunt poll. Helv. 1 $\frac{1}{2}$.

Uix

Contuli. Est numerus LIX.

347 2 in tegula Dällikoni rep. (non, ut ait Meyer, in colle Lindenhof et in monte Uetli) et illata museo Turicensi. Littera alta est 4 poll. Helv.

P

Contuli. Ed. Meyer Gesch. der Leg. p. 137 tab. n. 31.

3 in tegula musei Genevensis.

1051
A (1) 19 H 17 P

Descripti.

4 à Palézieux une chambre de M. le préfet de Mieville a pour parquet de grandes briques romaines, dont l'une porte une inscription; d'autres portent l'empreinte de pieds de chèvre et de pattes de petits chiens. Ces briques proviennent des bains romains découverts au Martinet près de Palézieux.

XCVIIIISCRHIIPL
K P O S D V X Y C

Descripsit Troyon.

348 in amphorarum ansis.

Amphorarum cavis inscripta vel impressa si qua occurrunt, his subiunxi. — Ceterum pleraque ansis inscripta admodum detrita sunt et paucissima tantum bene descripta.

1 Aventici rep. [deinde Bernae, nunc in bibl. Zofingensi].

AGRICOLAE

Hagenbuchius cod. 283 p. 221, qui vidit; inde Orell. 385 = 194. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 20. — AGRICOLA Hardm.

2 prope Genevam in moenibus antiquis reperta [apud Blavignae architectum].

A C/T/S

Descripti.

3 litteris extantibus, Vindonissae rep. [mus. Tur.].

Q · C · K · G · H

Descripti. Litterae certae sunt et magnae.

348 4 a Aug. [mus. Schmid]. b Studenberg [mus. Bern.]. c Aventici.

a { CENESPSE Roth
CENF¹SPSA Hardm.
b CENRSPSE
c CENRSI

a Roth p. 15. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

b Studer p. 76. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz.

c Ritter p. 36, qui GNRSI; melius Studer p. 85 ex autographo Ritteri.

5 inter Schaffis (Chavannes) et Ligerz rep.

A · CIRGI · F

Iahn Bern p. 73.

6 [mus. Avent. n. 455].

FICME

Descripti; evanida est. Troyon FIGMS.

7 a. b Aventici bis repetita [mus. Bern.].

C · I · ALB

Ritter p. 36. Studer p. 73. Misit Lutz. — GIAB Ritter.

8 [mus. Avent n. 450].

IVS · IT · V evanida

Descripti. Troyon legit IVSIT additque aliam item evanidam mihi non visam n. 453: IVSN III.

9 [mus. Avent. n. 445].

MEIIPP

Misit Troyon.

10 Studenberg [Nidau, mus. Müller].

MNERT · S

Iahn Bern p. 51. Misit Lutz.

11 Aug. [mus. Schmid].

M · N · MELISSI ET · MELISSEI

Roth p. 15.

12 Vindonissae [mus. Bern.].

NEAN

Studer p. 78. Misit Lutz. — NEA, 'aut neu aut uen' Lutz.

13 [mus. Genev.]

NRVE VEP

Descripti.

348 14 Genevae rep. in episcopio deliciendo [mus. Gen.].

POLYCLIT//

Contuli. Mém. de la soc. d'hist. de Gen. I, 212, ubi est POLICLE.

15 a Vindonissae litt. ext. b [Basil.].

a SCAENYN////

b SCAENSIA

a vidi. b ed. Bruckner p. 3076, ansam esse non monens.

16 Vidy prope Lausanne [mus. Bern.].

C STR PALLN

Studer p. 77; Levade p. 345 (inde Orell. . . = 311); misit Lutz, qui unus bene legit. — CSRPALLN St., FOR · BEL Lev. Lege: C. Ster(tinii) Paullin(i).

17 Frick (Aargau) [mus. Bas.].

//ROPHANA

Descripsi. Vischer röm. Nied. zu Frick p. 7. Videtur fuisse Trophimiana.

18 [mus. Gen.].

//SSOL

Descripsi.

19 in ventre amphorae litteris magnis scriptis, non impressis [mus. Bas.].

AVI XIII

Descripsi.

349 in trullarum marginibus litteris magnis.

1 [mus. Aventic.].

FVSCVS F

Descripsi.

2 [mus. Gen.].

IO

Descripsi.

3 [mus. Gen.].

IOF

Descripsi.

4 Studenberg [mus. Bern.].

CNS

Studer p. 76. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz. — CAAS Lutz Iahn.

349 5 [mus. Aventic. n. 457].

SABINS

Descripsi.

6 Cheseaux prope Lausannam [mus. Troyoni].

VALEN

Descripsi. Lege *Valentini*.

7 [mus. Aventic. n. 454].

CVEIS

Descripsi.

8 [mus. Aventic. n. 456].

////STM

Descripsi.

350 in lucernis.

Inscriptiones, quas ad ordinem litterarum recensui corruptis ad calcem reiectis, plerumque leguntur in imis lucernis, inveniuntur tamen interdum etiam in parte superiore ut n. 4 et 13. — Ceterum complures ex his lucernis et cis et trans Alpes reperiri solent, ut sunt n. 3. 11. 12. 20; quod non observavi in vasis cretaceis scriptis. Cui consentaneum est non reperiri in his nisi cognomina sola eaque saepissime admodum barbara, nunquam trium nominum figulos; contra lucernas qui fecerunt, saepe nomina scripserunt ratione plane Romana, ut *Q. C. C.*, *L. Cae(cilii) Sae(cularis)*, alia. Lucernarum igitur quae in Galliis reperiuntur maiorem partem ex Italia adlatam esse puto; quod seculis eventit in reliquis vasis opificii omnino multo simplicioris.

1 Vindonissae [mus. Turic.].

litteris extantibus AGILIS

Descripsi.

2 [Basil. bibl. publ.]

APRIO

F

Contuli. Bruckner p. 2893 tab. XV f. 3. Roth p. 14.

3 a Vindonissae in coemeterio. b Augustae rep. [mus. Tur.]. c [Basil. apud Huberum]. d [Basil. mus.].

litteris extantibus ATIMETI

a Stumpf cod. 47 p. 103, ed. VII, 11 aere expr. (inde Tschudy ed. p. 143, cod. 105 f. 8. 87; Simler cod. 102 f. 23; Grut. 902, 15 ex Stumpfio; Orelli 444 = 249).

b. d Descripsi.

c Huber ad Hagenbuch. ep. 1737, 39. Hagenbuch cod. 283 p. 303.

ATIMETI lectum est in prima et quarta, ATIMETI in secunda, ATIME in tertia. — Ceterum vulgaris est; v. I. N. 6308, 6.

350 4 in lucernae parte superiore; Aug. rep. [mus. Turic. n. 753, ubi male adservatur inter res antiquas ex Italia inferiore adlatas].

litt. ext. Я V Я

Descripisi. Ed. Wagner ed. 2 p. 36, ed. 3 p. 52. Bruckner p. 2870.

5 [mus. Bas.].

Q C C

Descripisi.

6 a Lunneren [mus. Turic.]. b inter Mett et Brügg rep.

a *gladiatores duo*; b *Victoria cum biga*.

litt. incisis L C A E S A E

a Descripsi.

b Iahn Bern p. 89.

Extrema littera, quam Iahnus habuit pro R, mihi aut E aut B esse visa est.

7 a Piedimonte in Italia inferiore [mus. Turic.]. b [mus. Turic. ex dono Schinz-Hirzelii].

litt. incisis C C O R V R S

Descripisi. Vulgaris in Italia; v. l. N. 6308, 13.

8 Bois de Vaux prope Lausannam.

I · D · P

Notices d'utilité publique I, 330.

9 [mus. Turic. ex dono Schinz-Hirzelii].

litt. incisis E R A C L I O

Descripisi.

10 a Basileae [Basil. mus.]. b. c ex ruinis villae Romanae Kästeli prope Prattelen [Basil. mus.]. d Dällikon [mus. Turic.].

litt. extant. E V C A R P I

a Descripsi. Roth p. 15.

b. c Descripsi. Locum indicaverunt schedae Rothii et epistula Vischeri.

d Descripsi.

11 Aug. [mus. Schmid. Puto hanc ipsam esse quam servat mus. Turic. n. 760 inter allata ex Italia inferiore; cf. n. 350, 4].

litt. extant. F A O R

Descripisi. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. — Reperitur in Italia, v. l. N. 6308, 15.

350 12 a Culm [mus. Bern.]. b rep. a Vindonissa leugis sex [mus. Bern.]. c Lausannae rep. 1719. d Vindon. [mus. Schaufelbühl].

litt. ext. F O R T I S

a. b Ritter p. 35. Studer p. 87 n. 32. 37.

c Ruchat, vide notam ad n. 129.

d Descripsi.

Ubivis obvia, v. e. c. I. N. 6308, 16.

13 in lucernae parte superiore; rep. Vindonissae [mus. Turic.].

litt. extant. H E R A C L A E

Descripisi.

14 Aug. [mus. Schmid].

I E G I D I

Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

15 [mus. Tur. ex dono Simleri Trüllikonensis].

litt. incisis I V V E S E C V

Descripisi.

16 ex Italia vel ex Graecia adlata [mus. Turic.].

litt. incisis K Y

Descripisi.

17 ex Italia inferiore adlata [mus. Turic.].

litt. extant. L I T O G E N E

Descripisi.

18 ex Italia adlata [mus. Bas.].

C L O L B I A

Descripisi.

19 [Basil. Werthemann-Burckhardt, nunc in mus.].

I V V I

Descripisi. Roth p. 15. Videtur legendum *Lupi*.

20 Vindonissae [mus. Turic.].

litt. incisis C M E V P O

Descripisi. — In Italia vulgaris, v. l. N. 6308, 21.

21 [Basil. mus. Faesch, nunc bibl. publ.].

C · O P P I · R E S

Contuli. Bruckner p. 2905 tab. XIX n. 5. Roth p. 15.

22 [Basil. mus. Faesch, nunc bibl. publ.].

Q O R A T I H Y L A E

Contuli. Bruckner p. 2905 tab. XV n. 1. Roth p. 15.

350 23 lucerna solitis maior; rep. Vindonissae [mus. Turic.]
litt. incusis C P A S I S I D

Descripsi.

24 [Basil. mus. Faesch, nunc bibl. publ.].

C P V F S E C

Contuli. Huber ad Hagenbuch. ep. 1738, 6. Hagenb. cod. 283 p. 307. Bruckner p. 2904 tab. XIX n. 2. Roth p. 15.

25 [mus. Bas.].

S A E C V L

Descripsi. Roth p. 15 qui citat etiam schedas Bruckneri.

26 Aug. [mus. Schmid].

O D E S S

Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 49.

27 ex Italia allata [mus. Bas.].

I A S A V G V *lect. inc*

Descripsi.

28 [mus. Bas.].

C V N C N A C *lect. inc.*

Descripsi.

29 [olim in bibl. publica Turic., nunc in museo ibidem].

litteris incusis incertis III///O Я Э

Descripsi.

351 *inscriptiones in pateris caelatis pictisve.*

Inscriptiones, quae in lateribus vasorum caelatorum inter ipsas figuras collocantur, vasariorum esse, non caelatorum probatum ivit Lauchert (Mitth. des arch. Vereins für Rottweil 1845 p. 25 sq.), provocans ad Cibisi nomen quod et in lateribus saepe legitur et in imis pateris. Similiter in his nostris Albani vel Albuciani vel Albucii, Cerialii, Cesorini, Germani nomina in utraque serie reperiuntur. Quo probatur, si quid video, cum vasa tum typos hos caelatos, quos et ipsos cretaceos fuisse constat, ab iisdem opificibus vasariis simul et caelatoribus proficisci.

1 in latere vasis sub corona hederacea, Studenberg [mus. Bern.].

A C O H I L A R V S

Studer p. 75. Iahn Bern p. 49. Misit Lutz.

2 in vasis caelati latere; Cheseaux prope Lausannam [mus. Troyoni].

litt. ext. A L D

Descripsi.

351 3 patera, quae venationem anaglypho exhibet, Vindonissae [mus. Tur.].

C E R I A I }

Descripsi.

4 [Basil. apud Huberum].

C E S O R I N

Bruckner p. 2958 (hic CISORIN). 3076.

5 in latere paterarum. *a* Aug. Raur. [Merian-Burckhardt].
b Studenberg [mus. Bern.]. *c* Vicques prope Delemont.
d [in mus. Aventic. n. 845, cui dedit Tharmaier 1852].

a. b. C I B I S V S F E C

c. C I R I S V S I v ^a

d. C I B I S V S F

a Roth p. 14.

b Studer p. 76. Iahn Bern p. 49. Misit Lutz.

c Misit Quiquerez. Zeichnungen der a. G. III, 46, ubi est RIISAST-ЯИД.

d Descripsi.

6 Aug. rep. 1792 [servat Victor Gibelin Salodurensis].

C I H H }

Brosi in nescio quo libello incredibiliter absurdo quem inscripsit 'die Steinschrift Cinnenius von Olten'.

7 in latere typhi cretacei ad pateras caelatas formandas facti, Vindonissae [mus. Turic.].

C O B N E R T V S F *litt. inversis*

Descripsi.

8 Aug. [mus. Bas.].

E I I A

Descripsi.

9 Aug. [mus. Bas.].

C E R A N I

Descripsi.

10 in latere vasis; supra genii duo cum equo; Studenberg [mus. Bern.].

I L V S T

Studer p. 74. Iahn Bern p. 49. Misit Lutz.

351 11 *a* in vase caelato [mus. Avent. n. 496]. *b* [mus. Bas.].

a I M A H I N
b 3 I N 5 *litt. ext.*

a Descripsi.
b Rothius descripsit.

12 in latere vasis cretae cum pictura alba, rep. Kloten 1837.

V

Zeichnungen der ant. Ges. I, 39. 44. Neujahrsblatt 1838 tab. 1 f. 8.

352 in testis reliquis impressa vel inscripta.

Referuntur hoc loco in testis reliquis sigillo impressa vel stilo inscripta quae cunq̄ue reliquis ordinibus supra n. 348—351 non potuerunt inseri. Longe maxima pars inscriptionum excepta est ex sigillis figulorum imae parti vasorum paterarumve impressis.

1 Vindonissae rep. [mus. Tur.].

⊙ F I C · A C W I

Descripsi.

2 Aug. [mus. Bas.].

A D V O C I S I · O

Descripsi. Pro *c* potest etiam legi *g*.

3 [Basil. bibl. publ.].

A E S I I V I A

Bruckner p. 3076. Roth p. 14. — A E S I V N A B r.

4 *a*, *b* Aug. rep. [mus. Schmid; mus. Turic.].

A F R I C A N M

a Roth p. 14: A R I C A N M sive AFRICANIM.

b Descripsi.

5 Vindonissae rep. [mus. Tur.].

E X · A L // // //

Descripsi. Litterae quattuor primae certae sunt et praecedit spatium, ut non possit fuisse SEX.

6 *a* Studenberg [mus. Bern.]. *b* Vindon. [mus. Tur.].

a O F A B A I

b O F A . B A I

a Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz. — O F A . B A N I Iahn. O F A B A N I St.

b Descripsi. Non videtur fuisse .B.

Cf. inter vasa caelata n. 351, 2.

352 7 *a*, *b* [Basil. loco inc.; mus. Schmid].

A L B V C I A N I

a Bruckner p. 3074.

b Roth p. 15 qui A E R V C I A N I.

8 *a* Aug. [mus. Basil.]. *b* [Basil.]. *c* Badenae [mus. Tur.].
d, *e* Aug. [mus. Schmid, nunc Turic.; mus. Bas.].

a A L V C I · O F

b A L B V C I · M

c, *d*, *e* A L B V C I

a, *c*, *e* Descripsi.

b Bruckner p. 3075.

d Descripsi. Roth p. 15; Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

9 *a*, *b* Aug. Raur. rep. [Parent; Merian-Burckhardt].

A L B V S · F E

a Parent ed. p. 25 et ms. Sal. p. 58 (hic est F, sed in ed. et cod. Gen. FE).

b Roth p. 14.

10 Studenberg rep. [mus. Bern.].

O F · A L R I

Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz, qui A L R I. Corrige A L B I. — Harum figlinarum aliqua fuisse videtur, quam in *der Engi* reperit Iahn Bern p. 228 inscriptam litteris fugientibus A L B.

11 Vindonissae rep. [mus. Tur. n. 225].

A L E X

Descripsi.

12 *a* Develier rep.

b Bois de Vaux prope Laus. [mus. Troyoni].

a A M A N D V S

b O F · A A N

a Mittheilungen der ant. Ges. in Zürich II p. 95 tab. I n. 12.

b Descripsi.

13 Aug. rep. [mus. Schmid; nunc mus. Turic.].

A N A I L L · F

Descripsi. Roth p. 14 qui A N A I L F vel A N A N I · F. Mihi lectio certa visa est.

14 Vindonissae rep. [mus. Tur.].

A N E // F

Descripsi.

352 15 Vindonissae [mus. Turic.].

OF · APRI ·

Descripsi.

16 *a* Vindonissae [mus. Bas.]. *b-e* Vind. [mus. Tur.].
f Vind. [mus. Bas.]. *g* Aug. [mus. Bas.]. *h* Vind. [mus.
 Tur.]. *i* Vind. [mus. Schaufelbühl]. *k-q* Vind. [*k-p*
 mus. Tur., *q* mus. Bas.]. *r* Vind. [mus. Bas.].

a OF A Q V Æ*b-d* OF A Q V I T*e* OF A Q V I infra graphio scr. est ILV*f* OF A Q V I T*g. h* OF A Q V*i* A Q V I T A N V S*k-q* A Q V I T A N*r* A Q V I TDescripsi omnes; *q* ed. Roth p. 15.

17 *a* Aug. ut vid. [mus. Basil.]. *b* Vindonissae [mus. Bas.].
c. d Vindonissae rep. [mus. Turic.].

a. b. d A R D A C I*c* OF · A R D

Descripsi omnes.

18 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

A S P R

Descripsi.

19 Aug. [mus. Bas.].

A T // // A

Descripsi.

20 *a* Oberculm. *b* in der Engi.*a* A T E R I E*b* A T E I*a* Schmid 1760 p. 98.*b* Iahn Bern p. 214.

21 Neftenbach.

A T E R N O S

Vogel 1781 (Berichtb. der a. G. I, 167).

22 [Basil.].

A T T I C I M

Bruckner p. 3074.

23 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

OF A // //

Descripsi.

352 24 Aug. rep. [mus Turic.].

A V E N T I N I M

Descripsi.

25 Aug. [mus. Bas.].

A V E T

Descripsi.

26 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

A F

Descripsi.

27 Lunneren rep.

A V G

Sulzer cont.

28 Aug. rep. [mus. Schmid].

A V G E L I A · F

Roth p. 14.

29 in der Engi rep.

A V I L

Iahn Bern p. 214.

30 Vindonissae [mus. Turic.].

C · A V T stilo scr.

Descripsi.

31 *a. b* Vind. [mus. Turic.]. *c* [mus. Bas.]. *d* Vind. [mus.
 Tur.]. *e* Vind. [mus. Schaufelbühl]. *f. g. h. i* Vind.
 [mus. Tur.]. *k* Vind. [mus. Bas.]. *l* Aug. [mus. Tur.].
m Aug. [mus. Schmid]. *n. o. p* Aug. [mus. Tur., Bas.,
 Schmid]. *q* Vind. [mus. Bas.]. *r* Lunneren. *s* Vind.
 [mus. Bas.].

a. b OF B A S S I · C O*c* OF · B A / S I · C O*d* // // // // A S S I C O*e* OF B A S S I C*f* B A S S I C*g-m* OF B A S S I*n-q* B A S S I*r* // A S S I*s* B A S

Descripsi omnes exceptis *m. p. r.* Praeterea exhibent
c Bruckner p. 3076 male.

m Roth p. 14.*p* Roth p. 15.*r* Breitinger p. 51. Hagenbuch cod. 285 p. 294.

352 32 Aug. rep. [mus. Schmid].

BELSVS F

Roth p. 14; Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

33 a Vindonissae rep. [mus. Tur. n. 1454]. b Turgi [apud Kappelerum].

a OFI BILIC/

ab altera parte graphio scriptum:

SC(IX)

b OFIC BILIC

a Descripsi.

b Descr. Meyer.

34 Oberwinterthur rep. [mus. Tur.].

BISSVN

Descripsi.

35 a. c [Basil.]. b Aug. rep. [mus. Schmid].

a BORILLI OF

b BOLMI OF

c SORILLI · M ·

a Huber ad Hagenb. epp. 1737, 34 (inde Hagenbuch cod. 283 p. 299). Bruckner p. 3074.

b Roth p. 14.

c Bruckner p. 3076.

36 Aug. [mus. Bas.].

BRIC/

Descripsi.

37 Vind. [mus. Tur.].

CABVCA

Descripsi.

38 a-d. g. h Vindonissae rep. [a. b. g. h mus. Tur.; c mus. Bern.]. e. f Studenberg [mus. Bern.].

a-f. h OF CALVI

g OFI /AI-VI

a. b. g. h Descripsi.

c Studer p. 77: OF CALV.

d Haller II, 396 (inde Orelli 442 = 246): OF · CALVS.

e. f Studer p. 76. Iahn Bern p. 150. Misit Lutz.

39 Aug. rep. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

CANTOMIII M

Descripsi. Roth p. 15.

40 [Basil.]. b Aug. rep. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

a CARVS F

b CAR/////

a Bruckner p. 3074.

b Descripsi. Roth p. 15.

352 41 Vindon. [mus. Tur.].

CASTVS · FE

Descripsi.

42 Aug. rep. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

CATASEXTVS · F

Descripsi. Roth p. 14.

43 in thermis Zofingensibus rep.

a CATO

b CAT

a. b Zeichn. der a. Ges. II, 101.

44 a. b. c in bibl. publ. Zofingensi.

a CATVLL

b ATVLLINVS

c TIVITVJ

a. b. c Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 20.

45 Aug. rep. [mus. Bas.].

CAVTERRA

Descripsi. Roth p. 14.

46 Vind. [mus. Bas.].

CELSI OF

Descripsi.

47 a Aug. rep. [mus. Schmid; nunc mus. Tur.]. b [Turici in museo Iacobi Wolff a. 1610].

CERIALI · AA

a Descripsi. Roth p. 14.

b Cod. Zollerli p. 689, qui CERIALI · AA.

Cf. inter vasa picta 351, 3.

48 Aug. rep. [mus. Turic.].

CESORIN/////

Descripsi.

Cf. iuter vasa picta 351, 4.

49 a Aug. rep. [mus. Bas.]. b [Bas.].

a OF CI7/M

b OF CIAM

a Descripsi.

b Bruckner p. 3076. Rothius ex eodem refert sic: OF·CIAM.

352 50 *a* Neftenbach [mus. Turic.]. *b* Aug. rep. [Merian-Burckhardt].

CINTVGENI

a Descripsi. Berichtbuch der a. G. I, 167.

b Roth p. 15, qui CINT · VCENI; sed punctum ad circulum refertur, non ad inser.

Hanc qui ad civitatem TVGENI, i. e. Zugium pertinere voluerunt (Berlin. Nachr. von Staats- und gel. Sachen 1837 Beil. Nr. 1), non ridendi sunt; ipsi enim riserunt.

51 [Basil.].

COCV

Bruckner p. 376.

52 [Bas.].

OF · COM

Bruckner p. 3074.

53 Aug. [mus. Bas.].

CONSTAS · F

Descripsi.

54 Studenberg [mus. Bern.].

CONTI OFFIC

Studer p. 85. Jahn Bern p. 50. Misit Lutz. — oontioinc Lutz.

55 Vindonissae rep. [mus. Tur.].

COSIVS · RA

Descripsi.

56 Lunneren [mus. Turic.].

COSRVF

Descripsi. Breitinger p. 50. Hagenbuch cod. 285 p. 294 (inde Orell. 460 = 267). — cofrv sive cospv Br.; cosrv Hag.

57 [Basil. bibl. publ.].

COTIO

Bruckner p. 3076. Roth p. 14.

58 Vindon. rep. [mus. Turic.].

CR////TV

Descripsi.

59 [Basil.].

OF · CREA

Bruckner p. 3074.

352 60 *a. b* Aug. [bibl. publ. Basil.]. *c* an der Schindellegi supra Altenburg prope Vindonissam [mus. Bern.]. *d* Aug. ut vid. [mus. Bas.] *e* Vind. [mus. Bas.].

a CREIRO

b CRESN

c CRESTIO

d. e CRESTI

a Roth p. 15. Num CRESTIO?

b Roth p. 15, citans item suppl. ad Bruckner a. 1766 notansque in schedis se vidisse.

c Studer p. 77. Misit Lutz.

d. e Descripsi.

61 Vind. [mus. Tur.].

OF · CRE

Descripsi.

62 Vindonissae rep.

OF · CRESPI

Haller II, 396, inde Orelli 442 = 246.

63 Aug. rep.

OF · CRETIO

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 12.

64 Aug. [mus. Bas.].

CRICIRO FICI

Descripsi.

65 Iouxens (prope Lausanne) in balneis Romanis rep.; possidet Rivier.

CRISPVS F

Misit Troyon.

66 Aventici rep.

PCRISP

Hagenbuch cod. 283 p. 221 a Stadler. Orelli 385 = 196.

67 *a. b* Vind. [mus. Bas.].

a CRISPI

b //RISPIN/

a. b Descripsi.

68 Aug. rep. [mus. Schmid].

CROBISC M

Roth p. 14; Hardmeier Zeichnungen der a. G. IV, 19. — CROBISOM Roth.

352 69 Aug. rep. [mus. Schmid].

CVCALI M

Roth p. 14. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. Contra legit Meyer: c · VCCI · L · LIM.

70 Aug. ut videtur [mus. Bas.].

CVCII · OF

Descripisi.

71 a [Basil.]. b Vind. [mus. Turic.].

OF CVS

a Bruckner p. 3074 qui oecvs.

b Descripsi; pro s est s.

72 Aug. rep. [mus. Schmid].

DAMINI · M

Roth p. 14. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

73 Aug. [mus. Bas.].

DAONVS

Descripisi.

74 Vind. [mus. Turic.].

DATIC

Descripisi. Lectio non satis certa.

75 a [Basil.]. b Aug. [mus. Bas.].

a DOCCA

b } OCCALVS F

a Bruckner p. 3074.

b Descripsi.

76 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

DOCIO:F

Descripisi. Roth p. 15. — DOCIOFF Roth.

77 Aug. [mus. Bas.].

DOMT

Descripisi. Rothius in schedis ROMAN

78 Solothurn in coemeterio rep. 1763/4.

DONITIONICI

Cod. Wallier Muthm. p. 15.

79 Aug.

EDATI · M

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 25.

80 Aug. rep. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

• | E D D I L | •

Descripisi. Roth p. 15.

352 81 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

ERAMII

Descripisi.

82 a Vindonissae rep. [mus. Turic.]. b Lunneren rep. 1744
ausser dem Dörflein an dem Scheideweg, der nach Ober-
Lunneren und nach Maschwanden führt. c Aug.

a OEINONΔ

b Δ EPOAA ς

c OEΠOM

a Descripsi.

b Breitinger neue Entd. merkw. Ant. tab. cf. p. 15. 49.
Hagenbuch cod. 285 p. 293 q. v. (inde Orell. 460 = 267).
c Parent ed. p. 13.

Cf. n. 91.

83 Aug. rep.

OF · FAR

Roth p. 14 ex add. ms. ap Brucknerum.

84 Vind. [mus. Turic.].

FELIC

Descripisi.

85 Vind. [mus. Turic.].

FELIX SFX

Descripisi.

86 Vind. [mus. Turic.].

F F I I · // // // // AA

Descripisi.

87 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

OF FESE

Descripisi. Roth p. 15. — OF FESE ego.

88 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

FESTVS

Descripisi.

89 a Aug. [mus. Schmid]. b Aug. [mus. Bas.].

a OF FIRMO

b FIRMO

a Roth p. 15.

b Descripsi.

90 Vindon. [mus. Turic.]. Litterae aetatis deterioris, solitis
maiores.

FLORENINVS F

Descripisi.

352 91 Baden [mus. Tur.].

DFRONI

Descripti. Cf. n. 82.

92 [Basil.].

Q · A · GEMELL

Bruckner p. 3076. Fortasse OF · GEMELL.

93 [Basil.].

GENIALIS · F

Bruckner p. 3075.

94 a. b Oberwinterthur [mus. Tur.]. c Turici in colle Lindenhof [mus. Tur.]. d Aug. ut videtur [mus. Bas.]. e [mus. Schmid]. f Aug. rep. g-k [Basil.]. l Vind. [mus. Schmid.].

a ÇERANIF

b CERAAÐ

c C·ERANI

d Ç·ERANI

e C·FRAAN

f ÇEHMAN

g GERMANICI

h GERMANIR

i CIRMNIOI

k C · ANI

l CERAA

a-d. l Descripti.

e Roth p. 15.

f Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 13.

g. h Bruckner p. 3076.

i Roth p. 15 ex add. ms. ad Brucknerum.

k Bruckner p. 3074.

Cf. inter vasa picta 351, 9.

95 Aug. [mus. Schmid].

HABILIS · M

Roth p. 14. Hardmeier Zeichnungen der a. G. IV, 19.

96 Aug. [mus. Bas.].

IAIVARI

Descripti.

97 Aug. rep.

OF · IGEM

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 28.

98 a. b. c Vindonissae rep. [a. b mus. Tur., c mus. Schaufelbühl.].

a 1/1LIBERTVS

b. c IBERTVS

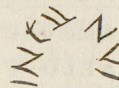
a. b. c Descripti. Forma litterarum plane diversa est.

352 99 Aug. rep. [mus. Tur.].

IWEZI

Descripti. Lectio incerta.

100 Turici in colle Lindenhof [mus. Turic.].

graphio ser.

Descripti. Lege INCHVI, *Ingenui*.

101 Aug. [mus. Schmid].

INI

Roth p. 15.

102 Vindonissae rep.

IOVIANVS · F

Haller II, 396, inde Orell. 442 = 246.

103 Vindonissae rep. [mus. Bern.].

ISE OF

Studer p. 77.

104 Neftenbach.

IVCA

Vogel 1781 Berichtb. der a. G. I, 167.

105 a Aug. rep. b Vind. [mus. Schaufelbühl]. c Vind. [mus. Tur.].

a OF · IVCVN ·

b. c IVCVNDI

a Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 24.

b. c Descripti.

106 Lunneren [Turici bibl. publ., nunc in museo].

IVKAS

Descripti. Hagenbuch cod. 285 p. 294 (inde Orell. 460 = 267). — ovkwo Hag.

107 Galgen prope Turicum [mus. Tur.].

IVHIVS F

Descripti.

108 a. b Aug. rep. [b mus. Schmid, nunc mus. Tur.]. c Studenberg [mus. Bern.].

a IVSTI AA

b IVSTI////

c IVSTI

a Roth p. 14 ex suppl. ms. ad Bruckner.

b Descripti. Roth p. 15.

c Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz.

352 109 *a* Aventici vidit Stadler. *b* [Aventici in museo n. 447].

a LACONIS

b LAC

a Hagenbuch cod. 283 p. 221 a Stadler, inde Orell. 385 = 195.

b Misit Troyon.

110 Aug. [mus. Schmid; nunc mus. Turic.].

LALLO · F

Descripsi. Roth p. 14.

111 Vind. [mus. Bas.].

LAVRIC

Descripsi.

112 Aug. [mus. Schmid; nunc mus. Turic.].

LAXTVCIS F

Descripsi. Roth p. 14: TAXTVCISF vel IAXTVCISF. Sed lectio certa est.

113 *a* Vind. [mus. Bas.]. *b* Aug. [Merian-Burckhardt]. *c* Vind. [mus. Tur.]. *d* Aug. *e* Vind. [mus. Schaufelbühl]. *f* Aug. *g*. *h* Vind. [mus. Bas.].

a OF LICINIAA

b L·IGINIAA⊙

c /////NIAA⊙

d IC·NIMO

e, *f* OF · LICIN

g OF · LICN *sic*

h L·ICMVS

a, *c*, *e*, *g*, *h* Descripsi.

b Roth p. 14.

d Parent cod. Sal. p. 58, ed. p. 27.

f Parent cod. Sal. p. 58, ed. p. 25.

114 *a*, *b* Studenberg [mus. Bern.]. *c* Vind. [mus. Tur.].

a, *b* LOGIRN M

c LOGIRNı

a, *b* Studer p. 76. Iahn p. 50. Misit Lutz. — LOCIRNM St.

c Descripsi. M non fuit in sigillo.

115 Aug. rep. [mus. Schmid; nunc mus. Tur.].

LÖLLI · M

Descripsi. Roth p. 14.

116 Aug. rep. [Werthemann-Burckhardt].

LVCI · OF

Roth p. 15.

117 louxtens (prope Lausanne) in balneis Rom. rep. [possidet Rivier].

MA }

Misit Troyon.

352 118 Vindonissae rep. 1845 [mus. Tur.].

OFI · MACCA

item graphio scriptum:

SIPVRI

item:

L·CRISPI

Descripsi. Lege SIPVRI et L·CRISPI.

119 [Basil. bibl. publ.].

MACERATI

Bruckner p. 3075. Roth p. 15.

120 *a*, *b* Aug. [*b* mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

AACKNI

a Bruckner p. 3075: AACKNI.

b Descripsi. Roth p. 15.

121 [Basil. bibl. publ.].

MALLEDV

Roth p. 15, citans Brucknerum.

122 [Basil.].

MAER/S · F

Bruckner p. 3076.

123 *a*, *c* Aug. [mus. Schmid]. *b* Vindonissae rep. [mus. Turic.]. *d* [mus. Tur.]. *e* [Basil.].

a OF · MANI

b ANI OF

c MM OF

d MAHI

e MAN

a, *c* Roth p. 15.

b, *d* Descripsi.

e Bruckner p. 3075.

124 [Basil.].

MARCINAA^x · C · F

Bruckner p. 3075.

125 [Basil. bibl. publ.]

MARINVS F

Huber ad Hagenb. ep. 1738, 6, inde Hagenbuch cod. 283 p. 109. Roth p. 14. — MARIANS F Huber.

352 126 *a* [Basil.]. *b* Vind. [mus. Schaufelbühl].

a MARTIALI

b //RTIALIS · W

a Bruckner p. 3075.

b Descripsi.

127 [Basil.].

MARTINVS · F

Bruckner p. 3075.

128 *a. b. c* Vindonissae [*a. b* mus. Tur., *c* mus. Schaufelbühl].

d Oberwinterthur [mus. Tur.]. *e* Oberculm.

a. d MASCLI

b OF MASCLI

c MASCELI OF

e OF · MASCL ·

a-d Descripsi.

e Schmid 1760 p. 97.

129 [Basil.].

MATORINI

Bruckner p. 3075.

130 Aug. [mus. Schmid; mus. Turic.].

MEAIM

Descripsi. Roth p. 15. — MEAIN s. MEAIMA Roth; item alio loco МАИHAAA.

131 *a. b* Aug. rep. [*a* mus. Tur.].

OF MEM

a Descripsi.

b Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 27. — MEN cod. Sal.

132 *a* [Turici in museo Iac. Wolff 1610]. *b* Aug. rep. [mus. Tur.]. *c* [Basil.]. *d* Lunneren [mus. Tur.].

a MERCATOR

b MERCA

c MERCA

d MERC

a Cod. Zoller p. 689.

b Descripsi; evanida est.

c Bruckner p. 3075. Roth p. 15, qui addit 'al. v · ERCA'.

d Descripsi. Sulzer in app. non pag.

133 *a. c* Vind. [mus. Tur.]. *b* Buchs.

a OF · MODES †

b OF MODES

c OF MOD

a. c Descripsi.

b Hagenbuch cod. 283 p. 338 (inde Orell. 461 = 268); epp. 1759, 182; apud Schmid 1760 p. 97. Haller Bibl. IV, 206 ex litteris ad magistratus datis.

352 134 *a* Vind. [mus. Bas.]. *b* Aug. [mus. Schmid].

a OF MOI

b OF MO

a Descripsi.

b Roth p. 15. Zeichn. der a. G. I, 54.

135 *a* [Basil. Merian-Burekhardt]. *b. e* [Bas. mus. pnb]. *c* Aug. [mus. Tur.]. *d* [Basil.].

a OF MON · C

b ◉MONVS

c OF MON

d OF MOM

e /MOM

a Roth p. 15.

b ex schedis Rothii.

c Descripsi.

d Bruckner p. 3075.

e Rothius descripsit.

136 [Basil.].

MOXSIVS F

Bruckner p. 3075.

137 [Basil. Merian-Burekhardt].

MVNDV

Roth p. 15.

138 Vindonissae [mus. Tur.].

M³ r ANIANVS

Descripsi.

139 *a* Vindonissae [mus. Turic.]. *b* Aug. [mus. Bas.].

OF MRRN

a. b Descripsi.

140 Aug. [mus. Schmid].

MVSICI · M

Roth p. 14. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. Vidit etiam Meyer.

141 Augusta videtur habuisse Iux.

OF NANSI

Walz Kunstblatt 1845 p. 98 ex schedis Iuxianis.

142 Oberwinterthur [mus. Tur.].

NASSIS

Descripsit Keller.

143 [Basil.].

NIBO · FEC ·

Bruckner p. 3075.

352 144 Aug.

OR NICA

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 14.

145 *a* [Basil.]. *b. c. d* Vind. [mus. Tur.].*a* NICI OF*b. c* NICI O*d* F NICI*a* Bruckner p. 3075.*b. c. d* Descripsi.146 *a. b* Vindonissae [mus. Turic.].

OF NGR

Descripsi.

147 *a. b* Aug.*a* OCBIMAI*b* OSBIMANVS*a* Roth p. 14 ex supplem. ms. Brucknerianis a. 1770.*b* Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 25.148 *a* Vind. [mus. Tur.]. *b* Studenberg [mus. Bern.].*a* OF PARC*b* OF PAR*a* Descripsi.*b* Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz.149 *a* [Basil.]. *b. e. g. h. i. k* Vind. [mus. Tur.]. *c* [Bas. mus.].*d* Vind. [mus. Bas.]. *f* Lunneren.*a* OF · PASSIEN*b* OF PA22ENI*c* HHTI22A9 90*d* PASSENS F*e* PASSI/N AA*f* O PASW*g* O PASEN*h* PASSEN:*i* PASSEN*k* PASSN*a* Bruckner p. 3075.*b. c. d. g. h. i. k* Descripsi.*e* Descripsi. Lectio incerta.*f* Breitinger tab. cf. p. 41. Sulzer p. 12. Hagenbuch cod. 285 p. 293 (inde Orell. 460 = 267). — OPASN Sulzer.

150 Vind. [mus. Turic.].

PASTORCE *sic*

Descripsi.

352 151 [Basil. apud Huberum].

PATERCLINI

Huber ad Hagenbuch. ep. 1737, 39; inde Hagenbuch cod. 283 p. 305. Bruckner p. 3075.

152 [Aug. mus. Schmid].

PATERNI · M

Rothius descripsit.

153 *a* Aug. [mus. Bas.]. *b* [Bas.].*a* OF PATRIC*b* OF PARIC*a* Descripsi.*b* Bruckner p. 3076.154 *a* Aug. rep. *b* in thermis Zofingensibus rep. *c* Vind. [mus. Turic.].*a. b* PAVLI M*c* PALLVS*a* Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 12.*b* Zeichnungen der a. G. II, 101.*c* Descripsi.

155 ad Steinegg rep. [ibi mus. Zeerleder].

PAVLIANVS

Descripsi. Bluntschli Berichtbuch der a. G. I, 29. Misit etiam Zeerleder.

156 [Basil.].

PIINTII · MM

Bruckner p. 3075.

157 [mus. Bas.].

PERP//TVS

Descripsi.

158 Vind. rep.

PERRIMN

Descripsi. Lectio certa est neque A adest inter duas litteras extremas.

159 [Basil.].

PIRVINCI · F

Bruckner p. 3075.

160 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

PERS

Descripsi.

352 161 Vind. rep. [mus. Tur.]; vas ex argilla nigra, cuius vix alterum exemplum praeterea repertum est. Scriptura optima est, quali praeterea non usi sunt figuli nostri.

PINDARVS

Descripsi. Cf. 352, 204.

162 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

OF PONIN

Descripsi.

163 a. b Vindonissae [mus. Tur.].

OF PRIM

Descripsi. Eadem forma impressa utraque.

164 a Aug. [mus. Bas.]. b Vindonissae, an der Schindellegi [mus. Bern.]. c in der Engi. d Vind. [mus. Tur.].

a OFIC · PRIM
b OFIC IRIMI
c ...RIMI
d OF PRIM

a. d Descripsi.

b Studer p. 78. Misit Lutz.

c Iahn Bern p. 230.

165 a Galgen prope Turicum [mus. Tur.]. b Aug. [mus. Schmid].

a PRIMVLVS F
b PRIMV F

a Descripsi.

b Roth p. 15. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. — PRIMVI Roth.

166 Lunneren [mus. Turic.].

RISCINI M

Descripsi. Sulzer cont.; ex Sulzeri litteris Hagenbuch cod. 285 p. 295 (inde Orell. 460 = 267). — ..PRISCINI Sulzer; ..RISCINVS Hag.

167 Vindonissae rep. [mu. Turic.].

PRITWII

Descripsi.

168 [Basil.].

OF PVDE

Bruckner p. 3075.

352 169 Studenberg [mus. Bern.].

OF QVI

Misit Lutz. Videtur eadem ac 352, 179.

170 a Aug. [mus. Schmid]. b [Basil. bibl. publ.].

a QVINTVS
b QVINTVS

a Roth p. 14.

b Huber ad Hagenbuch. ep. 1737, 34; inde Hagenbuch cod. 283 p. 301. Bruckner p. 3074. Roth p. 14. — CVINTVS Br.

171 [Basil. bibl. publ.].

QVINTIANI

Roth p. 15.

172 Develier.

RIIC////FE

Misit Quiquerez. Zeichn. der a. G. III, 46; hic: RIIC////E.

173 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

REGALIS · F

Descripsi. Roth p. 14.

174 a Aug. b [mus. Bas.].

REGENVS

a Roth p. 14 ex suppl. ms. Brucknerianis, ubi est male puto REHENVS.

b Descripsi.

175 [Basil.].

RINNVQ

Bruckner p. 3075.

176 [Turici in museo Iacobi Wolff 1610].

RVFI · AA

Cod. Zolleri p. 689.

177 Vindonissae rep. [mus. Tur.].

RVFINI

Descripsi.

178 Vindonissae rep. [mus. Schaufelbühl].

R/IO · X ·

T · R/RE X

Descripsi. Sigillum excedit circulum qui solet esse in imo vase.

352 179 Studenberg [mus. Bern.].

OF RVL

Studer p. 76. Iahn Bern p. 50. — OF·PV Iahn. Cf. 352, 169.

180 Iouxtens (prope Lausanne) in balneis Romanis rep.
[possidet Rivier].

OFF SAB

Misit Troyon.

181 *a. b* Aug. [mus. Schmid; nunc mus. Tur.]. *c. d* [Basil.]

a. b SACIRO · F

c SACIROM

d SACRIO MAN

a. b Descripsi. Roth p. 14.

c Bruckner p. 3075.

d Roth p. 14 ex suppl. ms. ad Bruckner.

182 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

SACRATVS F

Descripsi. Roth p. 14.

183 Oberculm, in cavo vasis.

SALVETV

Schmid 1760 p. 98. Eadem puto ac 352, 185.

184 *a. c* Vindon. [mus. Tur.]. *b* [Basil.].

a. b OF SALVI

c SALV̄

a. c Descripsi.

b Bruckner p. 3075 qui QE SAI · VI.

185 *a. b* Aug. [*a* mus. Schmid; *b* mus. Bas.].

Ξ ANVITTI · MA

a Roth p. 14 qui SANVHIMA, legens AMEHANVS.

b Descripsi. Potest legi etiam ΞANVIII.

186 *a* Vindonissae [mus. Turic.]. *b* Lunneren.

OF · SARR/T

a Descripsi.

b Breitinger p. 50. Hagenbuch cod. 285 p. 295 (inde Orell. 460 = 267). — AFSARR □ □ Hag., APSARK Br.

187 *a* Vind. [mus. Tur.]. *b* Vind. [mus. Bas.]. *c* Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

a SCOTI

b SCOTNS, lege *scotius*

c SCOTII · ⊙, lege *scotii officina*

Descripsi omnes. *c* ed. Roth p. 15.

352 188 *a* Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.]. *b* Vindonissae mus. Tur.]. *c* Vind. [mus. Bas.]. *d* Aug. [mus. Bas.]. *e* Vind. [mus. Bas.]. *f* [Basil.]. *g. h* Vindonissae [mus. Turic.].

a. b SECVNDI

c. d SECVNDI

e SECWDI

f SHGVDI M

g IECVDI

h OF SEC

a Descripsi. Roth p. 15.

b—e. g. h Descripsi.

f Bruckner p. 3075.

189 Aug. [mus. Bas.].

SENAI OFF

Descripsi. Schedae Rothii SENATORF.

190 Vind. rep. [Badenae apud Amietum].

SENICI OFF

Descr. Schulthess.

191 *a* Aug. [mus. Schmid]. *b* Vind. [mus. Tur.].

a SENILIS · F

b SENI]

a Roth p. 14. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

b Descripsi.

192 Aug. [apud typogr. Seul].

SEXTVS

Roth p. 14.

193 *a. b* Vindonissae [mus. Tur.].

a SILVAI

b SILVANI

a. b Descripsi.

194 Vind. [mus. Turic.].

: SILVI

Descripsi. Prima littera incerta.

195 *a. b* Aug. [*a* mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

SVARA

a Descripsi. Roth p. 14.

b Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 12 qui male VARA.

196 Aug. [Merian-Burckhardt].

SVHOIVA

Roth p. 14, qui legit AVIONVS.

352 197 *a*. Aug. [mus. Tur.]. *b* Aug. [bibl. publ. Bas.].

SVOBNEDOF

a Descripsi.

b Bruckner p. 3076. Roth p. 15 schedaeque eiusdem, quae meam lectionem exhibent; *f* om. Br. et ed. Roth.

198 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

SVRBVRO

Descripsi. Roth p. 14.

199 Vind. [mus. Bas.].

TASCOW

Descripsi.

200 Aug. [mus. Schmid].

TAVRICI OF

Rothius descripsit.

201 *a*. *b* Studenberg [mus. Bern.]. *c* Vindonissae [mus. Bern.].

a. *b* OF TERT
c TERTIVS · F

a. *b* Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz. — *of* · TER Iahn.

c Haller II, 396 (inde Orelli 442 = 246). Studer p. 77. Misit Lutz. — *f* om. St. Lutz.

202 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

sic OE TESE

Descripsi. Roth p. 15. — *of* FESE Roth.

203 Vind. [mus. Bas.].

TETTI

Descripsi.

204 Petinescae.

TINDARV..

Iahn Bern p. 59. Videtur eadem ac n. 352, 161: PINDARVS.

205 Kanincheninsel im Bielersee.

L · TITI

Iahn rheinl. Jahrb. V, 175 tab. I, 2a. Bern p. 214.

206 Genevae apud Mezestratum, olla.

C · V · VA ·

Spon ad n. 51, inde Orelli 296 = 99.

207 Aug. [mus. Schmid].

VAGIRV

Roth p. 15. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

352 208 [mus. Tur.].

VALE

Descripsi.

209 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

VALENTINI ·

Descripsi. Roth p. 15.

210 Vind. [mus. Bas.].

VDEI

Descripsi.

211 Aug [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

VENER · AND ·

Descripsi. Roth p. 14 qui VENER · MA.

212 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Tur.].

VIINIVI

Descripsi. Roth p. 15. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. — VINIVI Hardm. VIIVIVI s. VBNIVI Roth.

213 Galgen prope Turicum [mus. Tur.].

VERCVNDI

Descripsi.

214 *a* Turici in colle Lindenhof [mus. Tur.]. *b* [Basil.].

a VESPO · F*b* VESPONI

a Descripsi.

b Bruckner p. 3075; qui postea dedit Iuxio, ex cuius schedis ed. Walz Kunstblatt 1845 p. 98, legens VESPON.

215 Vindonissae rep. [mus. Turic.].

OF VIBII

Descripsi.

216 *a*. *b* [Basil. bibl. publ.].

a VICTOR FEC ·*b* VICTOR

a Bruckner p. 3076.

b Roth p. 14.

217 *a* in vase nigro [mus. Basil.]. *b* Nieder-Muhen [mus. Bern.].

a VILLO FEC*b* VIKKO

a Descripsi.

b Studer p. 73. Misit Lutz.

352 218 *a. f. g* Vind. [mus. Tur.]. *b. d. i. k* [Bas.]. *c. e* [Bas. mus.]. *h* [Bas. Merian-Burckhardt].

a //F VIΛJIS
b OF · VITALI
c OF VITAI
d OF · VIΛ
e OF VIΛ
f OF VITA
g //////ITAL
h. i. k VITA

a. f. g Descripsi.
b. i Bruckner p. 3075.
c. e ex schedis Rothii.
d Bruckner p. 3076.
h Roth p. 15.
k Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 13.

219 *a. b* Aug. [mus. Schmid].

a VLLINVS
b VIMINVS

a. b Roth p. 14.

220 Vind. [mus. Tur.].

VRSV]

Descripsi.

221 in der Engi.

VTILI
 S · EPO...

Iahn Bern p. 214.

222 Aug. [mus. Bern.].

VXXOPILLI

Descripsi. Lectio clara est et omnino certa.

223 Kanincheninsel im Bielersee.

ACVS
 PVBLI

Iahn in Rheinl. Jahrb. V, 175 tab. I, 2c. Canton Bern p. 214.

224 Kanincheninsel im Bielersee.

AEF

Iahn rheinl. Jahrb. V, 175 tab. I, 2b.

225 Aug. rep. [mus. Tur.].

C · A · DG · AT]

Descripsi. Lectio certa est.

352 226 Studenberg [mus. Bern.].

CIVOIVS

Studer p. 75. Iahn Bern p. 50. Misit Lutz. — civioivs Iahn.

227 Aug.

COOVIL · M ·

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 13 (ubi deest m).

228 [Basil.].

GASCE

Bruckner p. 3076.

229 in operculo vasis cret. rep. Vindonissae 1794.

HONOR · IMP

Haller II, 383.

230 Lunneren.

IA

Descripsi. Hagenbuch cod. 285 p. 293.

231 Aug.

IAMNIA

Parent ms. Sal. p. 58, ed. p. 13.

232 [Basil.].

IASOALSOETIR

Bruckner p. 3075.

233 Aug. [mus. Tur.].

IIVIOI

Descripsi. Lectio incerta est.

234 Aug. [mus. Schmid].

KEBVRRIN

Roth p. 15.

235 [Basil.].

WIX

Bruckner p. 3076.

236 Oberwinterthur [mus. Tur.].

QIIMNIOI

Descripsi. Incerta.

237 [Basil.].

RTN

Bruckner p. 3075.

248 [Basil.].

AFI.

Bruckner p. 3074.

352 239 in der Engi.

C · TIG
RANI

Iahn Bern p 214.

240 Vindonissae [mus. Turic.].

KRIV////

Descripsi. Lectio incerta est.

241 Aug. [mus. Schmid].

VNI · M

Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

242 Aug. [mus. Schmid].

VPM

Roth p. 15.

243 Aug. [mus. Bas.].

{IEDVS

Descripsi.

244 Vind. [mus. Bas.].

CEFF inc.

Descripsi.

245 Vind. [mas. Bas.].

II · PATER

Descripsi.

246 Vind. [mus. Turic.].

IRIV}

Descripsi.

247 Vind. [mus. Tur.].

ABI

Descripsi.

248 Vind. [mus. Tur.].

ICIS · W

Descripsi.

249 Vind. [mus. Tur.].

NDI

Descripsi.

250 Vind. [mus. Tur.].

IVI/EDI

Descripsi.

251 Schindellegi ad Vindonissam [mus. Bern.].

USFOF

Misit Lutz.

352 252 Galgen prope Turicum [mus. Tur.].

IPILLI

Descripsi.

253 Oberwinterthur [mus. Tur.].

CELE

Descripsi.

254 Develier.

MIRIM

Mitth. der a. G. in Zürich II p. 94 tab. I n. 3.

255 Develier.

MED

Mitth. der a. G. in Zürich II p. 94 tab. I n. 4.

256 Aug. [mus. Schmid].

RI · AP T

Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19.

257 Aug. [mus. Schmid, nunc mus. Turic.].

VENIS

Descripsi. Roth p. 15, qui supplet IVVENIS.

258 [Basil. bibl. publ.].

LMI

Roth p. 15.

259 Turici, Lindenhof [mus. Tur.].

VOIV///

Descripsi. Cf. n. 226.

260 in der Engi.

BI · MII · L · XXX^v graphio scr.Iahn Corresp. der a. G. VI, 94; idem Bern p. 226. —
MIL · L · in ed.

261 Galgen prope Turicum.

KAFEL

Descripsi.

262—269 Solothurn in coemeterio rep. 1763/4.

262 RIM ·

263 OF · P ·

264 OF CONCS

265 F · C

266 MI ·

267 IN []

268 AHA ·

269 CAW ·

262—269 Cod. Wallier Muthm. p. 15.

352 270 a-i Aug. [a mus. Tur. b mus. Schmid. c. d Merian-Burckhardt. e. f. g bibl. publ. Basil. h. i mus. Schmid].

a IIVMIIIMIII
b MVXIVIIIM
c IIIIINIXIIXI
d INIIXW
e IANXA..IIIIII
f W...WIII...
g IVIAI/IIA
h IΞοIbOC
i IIII

a Descripsi.

b Roth p. 15. Hardmeier Zeichn. der a. G. IV, 19. — MVXIVIIIM Hardm.

c-i Roth p. 15.

271 in forma cretacea parva quadrata, quae est Zurzaci apud Schaufelbühlium.

Descripsi.

353 in signaculis aereis.

1 signaculum aereum fig. pedis [Basil., ubi tamen non est rep., in bibl. publ.].

ALPHIAE
LVCIIL *litt. inversis*

Descripsi. Bruckner p. 3061 tab. XXV n. 6. Roth p. 21 n. Orell. . . = 319.

2 sign. aer. [mus. Neufchatell.].

M CAL
ADIVI

Descripsi.

3 sign. aer. rep. prope Romam a. 1841 [museum Lausannense].

FAVSTIL
COCCE-I

Descripsi.

4 signaculum aereum quod videtur venisse ex Italia inferiore [mus. Turic.].

palma IISEI
PASTIN *sic litt. turbatis*

Descripsi.

5 signaculum aereum rep. in Italia inferiore [mus. Turic.].

C · TREB · CE
RIA *litt. inversis*
LIS

Descripsi. Ed. in corp. inser. Neap. 6310, 221.

354 in anulis signatoriiis.

1 in gemma crocodilum sub stella octo radiorum exhibente, rep. Vindonissae [Zurzach apud Schaufelbühlium].

sic SI QA FATA SINANT

Descripsi.

2 in anulo aureo litteris nigris [Aug. apud Schmidium].

FELIC
NROR

Rothius descripsit.

3 iaspis exhibens imperatorem palmam tenentem, Aug.

QOLAE

Russinger de vet. urb. Basil. p. 36, inde Wagner ed. 2 p. 36, ed. 3 p. 52. — Genuinam esse minime contendo.

4 in anulo Aug. rep. a. 1843 [mus. Schmid].

AVE
VITA

Roth p. 20, inde Orell. . . = 316.

5 in anulo rep. Hohberg prope Solothurn 1844.

Zeichnungen der ant. Ges. III, 87. Beilage zum Echo vom Jura. — Vix crediderim esse aetatis Romanae; legendum videtur *Renati*.

6 in gemma Vindonissensi [Zurzach apud Schaufelbühlium].

Θ I I I X A Π
I A
I leo IZ
Θ III
I I I Φ Θ A

Descripsi.

7 anulus aureus capita duo conexa Antonini et Faustinae exhibens, rep. Pfy. n.

A F

Cod. Zoller p. 676, ubi pictus datur. Vix est antiquus.

8 in anulo argenteo Aug. rep. 1772 [Basil. bibl. publ.].

FELIX
VTERE

Roth p. 20, inde Orell. . . = 315.